

Koliko kmečkih prebivalcev imamo?

Zavod za statistiko v Novem mestu pravkar ugotavlja, koliko kmečkih prebivalcev in kmečkih gospodinjstev je v našem okraju. Kot vsako leto tudi letos po matičnih uradih štejejo registrske kartone, s pomočjo katerih bodo ugotovili, koliko prebivalcev je bilo v okraju 31. marca letos. Kartone pregledujejo zelo natančno, ker želijo hkrati ugotoviti koliko kmečkih prebivalcev (torej takih, ki jim je kmetijstvo edini vir preživljanja) in koliko kmečkih gospodinjstev je še na našem področju. Razen obojega bodo pri letošnjem štetju zbrali še vrsto drugih podatkov, ki so razvidni iz registrskih kartonov.

Tudi letos lep odziv za vojaške šole

Na razpise za letošnji vpis se je v našem okraju prijavilo za podoficirske in oficirske pripravljavalne šole kar 37 kandidatov. Ker ni bilo kakšne posebne agitacije, priča dokaj visoko število prijavljenih kandidatov o tem, da se mladinci radi prijavljajo v vojaške šole. Koliko izmed prijavljenih kandidatov bo izpolnilo pogoje za sprejem, bomo še videli.

Pred jutrišnjo letošnjo okrajno »REVIJO KULTURNIH DEJAVNOSTI«

Jutri zvečer se bo v Vidmu-Krškem začela ena najpomembnejših kulturnih prireditev letošnjega leta v okraju »Revija kulturnih dejavnosti 1962«. Več kot štiri sto pevcev, igralcev in instrumentalistov, članov Zveze Svobod in prosvetnih društev, bo izvajalo na reviji skrbno pripravljen in izbran program. To je uspeh, ki mu je v najlepše priznanje iskrena pozornost naših delovnih ljudi. Tako priznanje navdušuje, spodbuja in daje najtrdnjšo oporo takrat, ko se z naporom ustvarja to, kar gledamo na naših odrih, kar bomo videli na reviji.

Revija pa bo prikazala le majhen del te dejavnosti. Celotna dejavnost Svobod in prosvetnih društev novomeškega okraja je namreč v tisočih poveljih prireditvah v vseh krajih Dolenjske, Spodnjega Posavja in Bele krajine, je v vzgojnem delovanju naše organizacije med ljudmi. Repertoarni posveti, skrb za mladi igralški naraščaj in razvoj mladinskih gledališč in dramskih krožkov na šolah, sistematična akcija za poživitev zborovskega petja, ki je dala že lani 16. aprila veličasten praznik pojoče mladine, ko je v občinskih centrih našega okraja nastopilo skoraj 5000 mladih pevcev, spodbuda zabavnim ansambлом, nastopi recitatorjev, kulturni tedni in revije, uvajanje klubskih oblik dela, filmski krožki, prirejanje razstav, predavanj in seminarjev, skrb za knjižnice — vse to je aktualen program Svobod in prosvetnih društev, ki ga uresničujejo kulturni delavci naše organizacije.

Vloga Svobod in prosvetnih društev v kulturnem življenju komun in celotnega okraja je vidno

porasla. Bogata tradicija gledališkega amaterizma, široke osnove glasbenega življenja, privlačnost sodobnih zabavnih oblik izživljanja ob vsestranskem prizadevanju članov in pomoči Socialistične zveze delovnega ljudstva postaja kvaliteten element kulturnega življenja v našem okraju. Toda ne samo doma, tudi v slovenskem merilu naše skupine iz leta v leto dosegajo lepe uspehe. Republiška srečanja v Zagorju, Celju in Kopru lani so bila trda preizkušnja za igralce, pevce in zabavne ansamble in priznanje res zaslužno. Tudi Zagreb in Karlovac sta navdušeno sprejela naše amaterje.

Kulturna manifestacija v Vidmu-Krškem bo ponov-

no pokazala, da ni upravičena bojazen pred krizo amaterizma, da ni utemeljeno nezaupanje v sposobnost naših kulturno-prosvetnih organizacij in društev, da zadovolje s svojimi stvaritvami velikemu delu kulturnih potreb svoje okolice. To bo upravičena zahteva po še večji podpori zavestnim hoteljem, ki odstranjujejo nekdanjo kulturno revščino in nerazvitost.

Okrajni svet Svobod in prosvetnih društev pozdravlja vse nastopajoče na reviji z željo, da s svojimi prireditvami zadovolje širok krog ljubiteljev njihovega dela!

JANEZ GARTNAR
predsednik okrajnega sveta Svobod in PD

Novoles povečuje storilnost, varčuje in vedno več izvaža

V Novolesovem obratu drobnega pohištva so lani povečali storilnost za 18 odstotkov — Proizvodnja je sposobna sproti ustreči vsem zahtevam tržišča — Porabo surovin in reprodukcijskega blaga so znižali za 10 odstotkov — Najpomembnejše pa je to: kar 99 odstotkov svoje proizvodnje izvažajo!

Novolesov obrat drobnega pohištva v Novem mestu že dlje časa večji del svoje proizvodnje izvaža. Zaradi novih instrumentov so se v zadnjih treh letih izvozni faktorji vse bolj zniževali (skoraj za trikrat). Obrat se je znašel pred resnim problemom: prišlo je tako daleč, da je skorajda nastalo vprašanje: biti ali ne biti. Treba je bilo obdržati trži-

šče, saj mine precej časa, preden inozemskega kupca navežeš, misliti je bilo treba na znižanje proizvodnih stroškov in hkrati povečati tudi osebne dohodke delavcev. Na pomoč od zunaj kolektiv ni mogel računati, zato so se oprli na lastne sile.

Z DECENTRALIZACIJO — PRISTOJNOSTI NAVZDOL

Prvotna oblika delavskega samoupravljanja s centralnim DS in obratnimi DS je sicer pomenila napredek, razvoj pa je terjal še več. Obrat je kot zaključena proizvodna enota postal poslovna enota, sprejema surovine, jih obdeluje ter po dispozicijah daje na trg končne izdelke. Nabavo surovin in reprodukcijskega blaga, ter prodajo končnih izdelkov opravlja za poslovno enoto odgovarjajoča služba v upravi podjetja, kot neke vrste servis. Poslovna enota ji to uslugo plača. Poslovna enota mora torej s proizvodnjo zaslужiti vse, kar potrebuje za kritje stroškov.

V okviru poslovne enote so v želji, da bi upravljanje in proizvodnjo približali proizvajalcem, ustanovili 7 ekonomskih enot, vsaka izmed njih pa obsega oddelek, ki opravlja zaključen proizvodni postopek v celotni proizvodnji. Prva ekonomska enota je decimirnica. V njej je sušilnica lesa, skladišče lesa in grobi obrez lesa pred proizvodnjo (decimirnica). Druga ekonomska enota je strojni oddelek, tretja strgarski oddelek, četrti obsega površinsko obdelavo (luženje, lakiranje in montažo), peta ekonomska enota izdelke zavija in spravlja v zaboje ter skladišči, obsega torej skladišče izdelkov in zaborjarno; šesta enota je režijska; v njej je remontna de-

(Nadaljevanje na 3. strani)

Tudi »ZORA« za izvoz

Lesno predelovalna industrija »Zora« v Črnomlju pripravila proizvodnjo drobnega pohištva za tuji trg. Inozemski kupec je bil s predloženimi vzorci posteljnih garnitur zadovoljen, zato bodo te dni sklenili pogodbo za dobavo 5 tisoč takšnih garnitur v vrednosti 30 milijonov din. Pogodbo nameravajo podaljšati za dobavo novih količin. Razen tega bo »Zora« prav kmalu pričela proizvajati samsko pohištvo, ki bo sestavljeno iz mize, 2 foteljev, kavča in omare in bo namenjeno domačemu trgu.

Neveljavni stodinarski bankovci

Uprava Narodne banke FLRJ je v soglasju z ZIS sprejela sklep o umiku bankovcev po 100 dinarjev z datumom izdaje: 1. maj 1946. Te bankovce bodo vzeli iz obtoka v času od 1. junija do 31. avgusta 1962 in jih zamenjali z bankovci in kovanim denarjem tečajne izdaje. Začetni s 1. septembrom bodo bankovci iz leta 1946 prenehali veljati kot zakonito plačilno sredstvo. Narodna banka bo zamenjavala te bankovce do 30. novembra.

Jutri bo občni zbor Vodne skupnosti Dolenjske

Jutri ob 8.30 bo v dvorani Zavoda za izobraževanje kadrov v Novem mestu IV. redni letni občni zbor Vodne skupnosti Dolenjske. Upravni odbor bo poročal o delu v minulemu letu, predsednik upravnega odbora Viktor Zupančič pa bo prebral referat o bodočih nalogah Vodne skupnosti. Po poročilih in razpravi bodo sklepali o članstvu, o vodnem prispevku članov za 1962 in o programu dela za 1962.

Spored prireditev na okrajni reviji v Vidmu-Krškem

Od 20. do 28. aprila bo priredil Svet Svobod in prosvetnih društev novomeškega okraja in DPD Svoboda Videm-Krško letošnjo OKRAJNO REVILJO KULTURNIH DEJAVNOSTI. Vse prireditve bodo v domu Svobode na Vidmu, razen razstave likovnih umetnikov-amaterjev, ki jo bodo odprli jutri popoldne ob 17. uri v prostorih podjetja »ELEKTRO«-Krško in ki bo odprta ves čas revije. Na sporedu bodo naslednji nastopi:

PETEK — 20. aprila, ob 20. uri: koncert pevskih zborov in nastop recitatorjev, na katerem bodo sodelovali: Mladinski pevski zbor iz Krškega pod vodstvom prof. J. Klepca; Mladinski pevski zbor s Senovega (pevovodja Marija Mikeln); Mešani pevski zbor Svobode iz Novega mesta (pevovodja Ernest Jazbec); Moški pevski zbor Svobode »Dušan Jereba« iz Novega mesta (pevovodja Tone Markelj); Oktet senovške Svobode pod vodstvom Jožeta Zupančiča.

Ta večer bodo nastopili tudi recitatorji: Lidija Kozinc, Metka Lupšina, Dragica Zupančič, Vera Jalovec in Stanko Arnšek.

NEDELJA — 22. aprila, ob 15. uri: DPD Svoboda iz Brestanice — Kuhar-Mikeln: SAMORASTNIKI; drama režira Niko Galeša.

PONEDELJEK — 23. aprila, ob 20. uri: PD Lojze Košak iz Kostanjevice na Krki: MLADOST PRED SODIŠČEM; Tymeierjevo drama režira Lado Smrekar.

TOREK — 24. aprila, ob 20. uri: DPD Svoboda Videm-Krško — Hans Weigel: NAMISLJENI ZDRAVNIK; komedija režira Viktor Zemljak.

SREDA — 25. aprila, ob 16. uri: Osnovna šola Črnomelj — Boža Podrgajs: BELOPISANA PRAVLJICA, mladinska igra (režira avtorica sama).

PETEK — 27. aprila, ob 20. uri: DPD Svoboda »Dušan Jereba«, Novo mesto: W. Shakespeare: OTHELLO (drama režira prof. Tone Trdan).

SOBOTA — 28. aprila, ob 20. uri: VEČER ZABAVNE GLASBE IN POPEVK, na katerem sodelujejo: Zabavni ansambel »Steba« brestaniške Svobode — dirigent Mato Zakonjšek; Zabavni ansambel »Emil Adamič« iz Mokronoga — dirigent Slavko Znidaršič; »Veseli vandrovčki« iz Bukoška pri Brežicah — dirigent Vladimir Medvešek; Zabavni ansambel glasbene šole iz Novega mesta — dirigent Mihael Robek; »Dizzy Combok« iz Novega mesta — dirigent Janez Korošec.

OBISCIJE LETOSNJO OKRAJNO REVILJO KULTURNIH DEJAVNOSTI! Vstopnice za posamezne predstave po 100 in 120 dinarjev, za dijake 60 din; abonma za vse prireditve: 500 din.

Natančneje, pa bo šlo laže!

Blizu 800 poročevalskih enot (to so gospodarske organizacije ter zavodi, ustanove in družbene organizacije) v našem kraju pošilja Zavodu za statistiko v Novem mestu razna občasna poročila. Zavod po posebnem postopku izbira iz teh poročil niz podatkov, ki so nepogrešljivi pri širšem usmerjanju gospodarstva in našega družbenega razvoja. Pretekli teden so gospodarske in negospodarske organizacije pošiljale Zavodu poročila o številu zaposlenih na dan 31. marca 1962, ki vsebuje hkrati tudi podatke o gibanju osebnih dohodkov zaposlenih. Ko bodo podjetja dostavila poročila o zaključnih računih, bodo pričeli pripravljati letno poročilo, ki bo vsebovalo niz podatkov iz zaključnih računov. Na osnovi tega poročila bodo v zavodu izračunali lani ustvarjeni narodni dohodek, vrednost proizvodnje in še vrsto drugih pokazateljev.

Omenili smo že, da pošilja zavodu poročila blizu 800 enot. Poseben problem so roki, do katerih bi morala biti poročila dostavljena, saj jih upošteva le majhno število podjetij. Največ težav pa povzroča malomarno poročanje. Približno 60 odst. poročil pride na zavod nepopolnih, bodisi takšnih, da ne vsebujejo vseh zahtevanih podatkov, bodisi da so podatki netočni. To velja posebno za kontrolne seštevke, katerim marsikje posvečajo zelo malo pozornosti, saj vpisujejo številke skoraj tako, kot bi jih pobirali po tleh. Kakšne so težave, če pride od 800 poročil le 320 točnih in kar 480 takšnih, ki jih je treba popravljati, si najbrž ni težko predstavljati. Mnogo časa in dela porabijo v zavodu za krpanje malomarno sestavljenih poročil, zato je prav, če se vsi, ki poročila sestavljajo, malo zamislijo in jih odslej vestneje sestavljajo! Statistika je žal še vedno slaba plat našega sistema, takšna pa bo ostala, dokler je ne bomo bolj upoštevali kot doslej!

Takšna cestišča, kot je to na sliki, so pri nas kaj pogost pojav. Marsikatera kletvica uide voznikom na račun kotanjstih cest, pa tudi škoda na vozilih je precejšnja. Cestno podjetje Novo mesto, ki se razen s cestami ukvarja tudi z vsemi nizkimi gradnjami, pripravlja obsežen načrt za modernizacijo naših cest. Več o tem berite na 2. strani današnje številke.

Nega vina spomladi

Veliko vinogradnikov spomladi, ko nastopi toplejša vreme pozabi na potrebno nego vina. Zaradi tega nastane velikokrat občutna škoda, kajti marsikomu se vino tako pokvari, da ni več užitno in ga mora zavreči.

Kdor vina še ni pretočil, mora to čimprej storiti. V drožeh, na katerih vino leži, je poleg odmrlih kvasnic še mnogo beljakovin in škodljivih gliv. Odmrle kvasnice in beljakovine so izvrstna hrana za škodljive glivice; te začno hrano razkrajati, vsled česar se vino kvari. Pretočiti je treba vsak vino, belo ali rdeče, prav tako tudi jabolčnik in petijot.

Bela vina je treba v tem času pretočiti drugič. Po prvem pretoku se iz belih vin še zmeraj izločijo beljakovine in druge v vinu plavajoče stvari, ki padejo na dno sode in tvorijo tako imenovani kalez. Tudi kalez bi se ob nastopu toplejšega vremena začel razkrajati, zato ga je treba s pomočjo pretoka ločiti od vina.

Lanskoletni mošči z večjo množino sladkorja pri glavnem vrenju niso povsod povreli vsega sladkorja. Ta sladkor se navadno prevre v naknadnem tistem vrenju, ki poteka po glavnem vrenju. Če pa je klet hladna, se tiho vrenje ne more izvršiti. Tak primer smo imeli v letošnji razmeroma dolgi zimi, ko je zgodaj nastopilo hladno vreme in je nepretrgoma trajalo do aprila. Zato bodo mnoga vina tiho vrela ob nastopu toplega vremena. Vreme v topli pomladi pa navadno škoduje kakovosti vina; ustavimo ga z dodatkom 15 do 20 gramov kalijevega metabisulfitna na 100 litrov vina. Če dobimo v drogeriji kalijev metabisulfit v tabletah, jih moramo zdrobiti v bel prah, dobro premešati (stepsti) v škafu

vina, nato pa vse skupaj vliti v sod. Čez štirinajst dni je treba vino pretočiti, ker je kalijev metabisulfit (žveplo) izločil vinske kvasnice in beljakovine; tako bomo vino s pretokom ločili od kalezja.

Če nismo že prej, moramo vsaj med pretakanjem klet temeljito očistiti in odstraniti iz nje predvsem vse gomoljnice (krumpir, repo itd.), kisle zelje in zelenjavo, ker se vino ob pretakanju zelo rado navzame duha navedenih rastlin in živil. Po temeljitem mehničnem čiščenju klet z žveplanjem razkužimo. V ta namen vzamemo posodo, položimo vanjo velikosti kleti primerno količino žvepla v prahu ali žvepljenih trakov in zažgemo. Na 100 kubičnih metrov kletnega prostora računamo okrog 1 kg žvepla. Preden žveplo zažgemo, moramo okna tesno zapreti, po zažigu pa tesno zapremo še vrata. Drugi dan klet prezračimo in začnemo pretakati. Po možnosti pretakamo le ob lepem vremenu.

Vino pretakamo v dobro pomit, čist sod, ki ne sme imeti duha po plesni. Preden začnemo vlivati vino, moramo sod z žveplanjem razkužiti. Na 1 hl prostornine zažgemo pol do en azbestni žvepleni trak. Sod moramo razkužiti z žveplanjem pri vsakem pretoku, naj bo belo ali rdeče vino ali pa jabolčnik. Žveplo, ki ga porabimo za razkužitev sode pred pretokom, se ob pretoku povečini razgubi, izhlapi ali pa se veže na kalij in ga pride z vinom v dotik tako malo, da na vino prav nič kvarno ne vpliva. Zato se žveplanja vinske posode pred pretakanjem ni treba prav nič bati, zaradi tega ne bo nikogar glava bolela.

Vino je po pretoku nekaj časa »ubito«, motno. Šele čez 14 dni se očisti in

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Med ameriškim zunanjim ministrom Ruskom in sovjetskimi veleposlanikom v Washingtonu Dobrininom so se začela pogajanja o Berlinu, ki so nadaljevanje prejšnjih stikov o istem vprašanju. To predvsem velja za razgovore treh zunanjih ministrov ZDA, ZSSR in Velike Britanije v Zenevi, posvečene temu vprašanju.

Pravzaprav je značilno, da je bil napredek v berlinskem vprašanju doslej edini otipljivi, čeprav postranski, rezultat ženevske konference odbora sedemnajstih držav za razorožitev. Konferenca sama namreč doslej ni dosegla nobenega uspeha glede razorožitve ali preprečitve atomskih poskusov. Nekako ob robu te konference pa so se dalje pletli razgovori med tremi veleposlaniki o Berlinu.

O tem, da se je položaj okrog Berlina nekoliko izboljšal, so začeli obširneje govoriti o optimistični izjavi Andreja Gromika v Zenevi, ki jo je dal po razgovorih z Deanom Ruskom. Hkrati s to in podobnimi izjavami so se pojavila nekatera znamenja, ki so potrjevala to smer. Med njimi je treba predvsem omeniti to, da so sovjetska letala nehala vznemirjati polete zahodnih letal iz Zvezne republike Nemčije v Berlin in da so se tri velesile sporazumele o nemotenem delovanju vojaških misij. Kakor je bilo pričakovati, so novice o berlinskih razgovorih vznemirile Bonn.

Zahodnonemške kroge je najbolj pretresla vest, da je predsednik Kennedy odpoklical svojega posebnega

odposlanca v Berlinu generala Luciusa Claya, »junaka berlinske blokade« in »nepopustljivega branilca interesov zahodnoberlinskega prebivalstva«. Ameriški predsednik je poslal generala Claya v Berlin lani septembra po krizi, ki je nastala z blokado meje in postavitvijo berlinskega zidu. Odpoklic generala Claya pomeni ameriško koncesijo Moskvi, hkrati pa vzrok za zaskrbljenost Bonna.

Bonn je reagiral na svoj način. Zahodnonemški tisk je objavil ameri-

Vzhodne in Zahodne Nemčije, ki bi skrbeli za »tehnične stike« med obojema Nemčijama;

4. Ustanovili naj bi mednarodni organ, ki bi nadzoroval promet med zahodnim Berlinom in Zahodno Nemčijo.

Poleg tega se množijo glasovi, po katerih naj bi Zahod ponudil Sovjetski zvezi posredno priznanje Vzhodne Nemčije. Ti glasovi pa dejansko izvirajo iz tretje točke predlogov, saj bi navzočnost vzhodnonemških in zahodnonemških zastopnikov v raz-

Odjuga v Berlinu

ške predloge, ki jih je Washington zaupno predložil svojim zaveznikom. Ta »brezobzirnost« je povzročila v Washingtonu zelo hudo kri, zahodnonemški tisk pa je pisal, da so Američani »preveč občutljivi«.

»New York Times« piše, da sta Francija in Zahodna Nemčija izrazili precejšnje pomisleke glede ameriškega načrta, katerega glavne točke naj bi bile:

1. ZDA in ZSSR bi se zavezale, da bi skušale omejiti posest atomskega orožja;

2. Atlantski pakt in Varšavska zveza naj bi objavili deklaracijo o nenapadanju;

3. Ustanovili naj bi nekaj komisij z enakim številom zastopnikov iz

nih komisijah dejansko pomenila posredno priznanje DR Nemčije.

Vse to pa še ne pomeni, da je sporazum že sklenjen ali pa bo za gotovo sklenjen. Gotovo je le to, da se je položaj glede Berlina izboljšal in da so možnosti za sporazum zdaj večje kot kdaj koli. Očitno obstajata na obeh straneh želja in interes, da bi vsaj začasno rešili berlinsko vprašanje.

Toda že zdaj je jasno, da Bonnu sedanji razgovori niso všeč. Prezgodnja objava ameriških predlogov naj bi zavrla te razgovore in oslabilo pozicije Američanov na sedanjih razgovorih. Zakaj Bonn se slej ko prej upira kakršnemu koli priznanju Vzhodne Nemčije. Morda bo moral to pot popustiti.

»BEGRAD« je prevzel za 280 milijonov investicij

Čeprav je spomladansko vreme letos precej muhasto, so Beogradova gradbišča že oživila. V Crnomlju se pokaže blagodejen učinek pretakanja.

V primeru, da se vino v štirinajstih dneh po pretoku le noče očistiti in da tudi dodatek kalijevega metabisulfitna ni pokazal zaželenega učinka, je treba vino očistiti s enim izmed čistilnih sredstev, o čemer pa bomo pisali kdaj drugič.

Tiž Doberšek

gradi novo 24-stanovanjsko stavbo, ki bo pod streho še ta mesec, pred nedavnim so pričeli kopati temelje za paviļjovsko samopostrežno trgovino v novem naselju, glavna gradbišča pa so še vedno v LRH, kjer grade v Kamanju novo železniško postajo, v Ozlju trinadstropno 15 - stanovanjsko stavbo s poslovnimi lokali in v Zaloki industrijski objekt za žganje apna. Skupna vrednost vseh doslej pričtetih gradenj znaša okoli 280 milijonov. Kolektiv je v zadnjih dveh letih pričel

resno reševati problem velikega prelivanja gradbenih delavcev in je zato vložil vsa razpoložljiva sredstva v gradnjo stanovanj. Letos se bodo za 1. maj vsečili trije člani kolektiva v družinska stanovanja, novi samski blok pa bo nudil dom 45 samcem.

Podjetje za raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin »Rasna« iz Požege bo v novem obratu magnezita v Duškovcih podvojilo proizvodnjo magnezita. Planirana proizvodnja obrata znaša 3.000 ton.

Lani so v hrastniškem in trboveljskem premogovniku nakopali milijon 108 tisoč ton rjavega premoga, kar je za 18.000 ton več, kot so ga nakopali leta 1960. V zadnjih petih letih se je proizvodnja v tem rudarskem bazenu povečala za 21 odstotkov.

Dosedanji predsednik francoske vlade Debré je izročil vladne posle novemu premieru Georgesu Pompidouju, ki ga je premier de Gaulle določil za svojega naslednika. Z novo vlado si je de Gaulle še bolj zagotovil proste roke pri izvajanju svojih posebnih pooblastil.

Predsednik sirske republike Kudsil je zaupal mandat za sestavo nove vlade Ahmedu el Azmehu.

Argentinski senat je sprejel načrt zakona, ki sedanjemu argentinskemu predsedniku Guidu omogoča ostati na oblasti še dve leti. Guida je postavila na ta položaj armada, ko je odstavila predsednika Frondizija.

Caracaški časopis »Nacional« poroča, da so venezuelske čete in policija začele v zadnjem času več »očiščevalnih akcij« proti oboroženim gverilskim skupinam v zahodnih delih Venezuele.

Predsednik ZDA Kennedy je srdito napadel ameriške jeklarke magnate, ki so zvišali ceno jeklu za 3,5%, to je za kakih šest dolarjev pri toni. Naknadno so sporočili, da so jeklarski magnati razveljavili svoj sklep.

Zahodnonemški gospodarski minister Erhard je zagrozil proizvajalcem avtomobilov v Zahodni Nemčiji, da bo vlada znižala carine za uvoz avtomobilov iz držav Skupnega trga, če ne bodo preklicali te podražitve.

Francoški listi poročajo, da je OAS ustanovila v Franciji »nacionalni odporniški svet«, za predsednika tega sveta pa imenovala nekdanjega premiera Bidaulta. Ni znano, kje je trenutno Bidault. Domnevajo, da je v Švic ali Italiji.

V ZSSR so slovesno praznovali dan kozmonavtičarstva. Ob tej priložnosti je sovjetski akademik Topčijev izrazil mnenje, da v bližnji prihodnosti še ni moč pričakovati, da bo človek poletel na Mesec.

Nekoliko nižje cene na sejmišču

16. aprila je bil sejem v Novem mestu, hkrati pa v Škofjanu. Kljub temu so na novomeški sejmu pripeljali 985 prašičev, prodali pa so jih 717. Kot vidimo iz navedenih števil, so bili tokrat kupci zahtevnejši. Majhne prašičke, stare od 6 do 12 tednov, so prodajali po 5000 do 8000 din, torej nekoliko ceneje kot zadnjič.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Zvezni izvršni svet je sprejel nekaj važnih odlokov, na primer odlok o načinu ureditve terjatev in dolgov na posebnih računih pri Narodni banki. Cilj tega odloka je znižati prekomerno medsebojno kreditiranje v gospodarstvu, urediti dolžniško-upniške odnose med gospodarskimi organizacijami in s tem čimbolj odpraviti urejevanje terjatev in dolgov po izvršnih sodnih odločbah oziroma plačilnih nalogih. — ZIS je nadalje sprejel odlok o spremembi odloka o nadomestilu bankam za obresti za določene kredite. Po tem odloku morajo vsi uporabniki kreditov ne glede na višino obresti, ki jih plačujejo od kreditov, plačati banki predpisano provizijo kot njen dohodek. — Tretji odlok se nanaša na obvezno uporabo sredstev. Odlok določa, da skladi za stanovanjsko graditev in skladi za šolstvo kot investitorji, kakor tudi družbeni investicijski skladi, ne bodo mogli razpolagati s svojimi prostimi denarnimi sredstvi niti dajati novih kreditov, dokler ne poravnajo svojih dolgov oziroma zapadlih obveznosti po odobrenih kreditih. Pred uporabo sredstev za poravnavo zapadlih obveznosti bo družbenemu skladu za šolstvo dovoljeno uporabiti sredstva za izplačilo enomesečnih osebnih dohodkov šol in drugih ustanov, katerih osnovna dejavnost se financira iz teh skladov. Okrajni in občinski ljudski odbori ter njihovi skladi bodo poravnali dolgeve prvenstveno iz svojih proračunskih sredstev za leto 1962. V ta namen bodo uporabili najmanj 10 odst. dohodkov, ki so jih imeli v letu 1962 po zakonu o proračunih in financiranju samostojnih ustanov, če to ne bo zadoščalo, pa tudi sredstva preko tega zneska. — Z uredbo o spremembi tarife prometnega davka je dosedanjih polodstotni prometni davek zvišan na en odstotek. Izjemoma bo znašal prometni davek pri moki, kruhu in mleku pol odstotka. Za-

radi spremembe tarife prometnega davka se ne bi smele zvišati cene. — ZIS je sprejela tudi uredbo o začasnih splošnih carinskih tarifih, tako da bo zdaj znašala posebna dajatev za carinsko evidentiranje 2 odstotka (doslej 1 odstotek) carinske osnove, povečane za znesek obračunske tarife. — Dopolnitve uredbe o trgovinski dejavnosti določajo, da se trgovinska podjetja lahko ukvarjajo tudi s proizvodnjo.

Petnajst mladinskih naselij je 14. aprila sprejelo prve prebivalce, ki bodo dva meseca gradili avtomobilsko cesto na odseku Paračin—Osipaonica. Prišlo je 33 brigad iz

ZIS SPREJEL VAŽNE ODLOKE

vse Jugoslavije. Glavni štab ima svoj sedež v Veliki Plani, kjer je bilo v nedeljo veliko zborovanje v počastitev pričetka letošnjih del na avtomobilski cesti. Na zborovanju je govoril sekretar ZIS za promet in zveze Marin Cetinić.

V ponedeljek je prispel na obisk v Jugoslavijo zunanji minister ZSSR A. A. Gromiko. Do tega obiska je prišlo na podlagi sporazuma med vladami FLRJ in ZSSR. S tem Gromiko vrača obisk drž. sekretarju za zunanje zadeve FLRJ Koči Popoviću, ki je lani obiskal Sovjetsko zvezo.

Član ZIS Zoran Polič je v petek prerezal trak in s tem odprl mednarodni spouda-darski velesejem v Zagrebu, ki bo trajal do 23. aprila. Na velesejmu sodeluje 355 domačih in 112 tujih razstavljalcev.

Ob 25-letnici ustanovitve KP Slovenije je bila na Čebinovem nad Trbovljami pro-

slava, ki sta se je med drugimi udeležila tudi prvi sekretar KPS Franc Leskovšek in sekretar CK ZKS Miha Marinko. Na zborovanju je govoril sekretar občinskega komiteja ZKS inž. Albert Ivančič.

Jugoslovanski železničarji so svoj praznik — 14. april praznovali s številnimi spominskimi prireditvami. Tako so ljubljanski železničarji pred spomenikom na Zaloški cesti počastili spomin žrtv, ki so padle pod žandarstvi strelji aprila leta 1920. V Mariboru so odkrili spomenik železničarjem, ki so padli med NOB. Podobne spominske prireditve so bile tudi v drugih krajih Jugoslavije.

Na plenarni seji Zveze novinarjev Jugoslavije, posvečeni temi »Sredstva informacij, novinarji in Zveza novinarjev v sodobnih pogojih razvoja naše družbe«, je referat o tem prebral predsednik zveznega odbora ZNJ Dušan Popović. Med drugim je dejal, da naj sredstva informacij »v polni meri podpirajo boj delovnih ljudi proti ravnodušnemu presojanju negativnih pojavov in živahneje reagirajo proti vsemu škodljivemu in protisocialističnemu na vseh področjih našega življenja. Našo kritiko je treba usmeriti na odkrivanje vzrokov negativnih pojavov, na njihove nosilce, na načine in sredstva odstranjevanja tistega, kar je škodljivo in protisocialistično, ne pa kritičersko zabavljanje na posledice, kakor se kdaj pa kdaj dogaja«.

Nevarnost poplav še vedno narašča. Nekatero ceste v Srbiji so razpokale, tako da je na teh cestah ustavljen ves promet. Sava pri Čukarici še stalno narašča. Približno 2000 stanovanjcev iz 600 stanovanj je v nevarnosti. Sava je bila v nedeljo visoka 634 centimetrov. Škoda od poplav ceniljo samo na Čukarici skoro na milijardo dinarjev.

GRAMOZNE ALI ASFALTNE CESTE?

Ste za prah in za jame ali morda za gladko asfaltno cesto? Vprašanje je najbrž odveč... Odločiti se je treba: ali 550 milijonov za dosedanji neučinkoviti boj proti jamam in prahu, ali pretežni del teh milijonov za gladke, asfaltno ceste. Za ceste, ki bodo povečale prihod turistov, za ceste, ki bodo čuvale naša vozila, za ceste, po katerih bomo drčali kot po steklu!

Pri naglo rastoči motorizaciji so zahteve po rednem vzdrževanju, preureditvah in modernizaciji cest vedno večje. Ze preprost račun nam pokaže, da z milijoni investicij v modernizacijo cest prihranimo stotine milijonov na vozilih, vzdrževanju in čiščenju. Najzgovornejši dokaz temu je avtomobilska cesta, ki je hkrati nazorno pokazala, kolikšnega pomena je sodobna cesta tudi za razvoj turizma. V uri vožnje se popeljemo po njej bodisi v Ljubljano ali Zagreb. Izkušnje so nas učile, da ni mogoče uspešno vzdrževati in širiti cestnega omrežja v okviru proračunskih ustanov, zato je že lani okrajni ljudski odbor ustanovil Cestno podjetje Novo mesto.

NEPRIJETNA DEDISCINA

Cestno podjetje je v našem okraju prevzelo 936 km cest, od tega 745 km gramoznih in 191 km asfaltiranih, v ljubljanskem okraju pa 167 km cest, med njimi le 17 km asfaltiranih. Vsega je torej podjetje prevzelo 1103 km cest. Gramozne ceste so bile slabo vzdrževane, zato jih je še posebno prizadela lanska močno deževna jesen in muhasta, dolgotrajna zima. Iz enakih vzrokov so pretrpele občutno škodo tudi vse na hitro modernizirane asfaltno ceste, razen avtomobilske. Zato bomo razen sredstev, ki jih sicer vsako leto porabimo za vzdrževanje cest, potrebovali letos dodatnih 200 milijonov dinarjev, da bi ceste spravili v vsaj približno znosno stanje. Na gramoznih cestah bo treba predvsem urediti odtok podnebne vode, ki povzroča največ škodo, ker je neurejen.

VZDRŽEVANJE VELJA 550.000.000 NA LETO

Vsako leto porabimo za vzdrževanje cest približno 550 milijonov. Stroške vzdrževanja bo cestno podjetje skušalo znižati z novo, boljše organizacijo cestarskega dela, predvsem na gramoznih cestah. Posameznih cestarskih ekip na svojem odseku z lopato in grebljo počasi zasipavajo kotanje, ne bo več. Nadomestile jih bodo premične delovne skupine, ki opravijo vzdrževalna dela hitreje, bolje in učinkoviteje. Sklep o takšnem načinu vzdrževanja gramoznih cest je DS cestnega podjetja že sprejel.

Najdražje pa je vzdrževanje in popravilo na dosedanji način asfaltiranih cest. V ta namen smo doslej uporabljali samo tolčenec (drobljeni kamen), ki je povzročal nemalo težav. Preveč je topiljiv in drobljiv, hkrati pa je pri nas težko dobiti primeren trdega. Na Krškem polju in ob spodnjem toku Krke je pri nas dovolj rečnega produkta, obrusena kamna, ki so ga reke, noseč ga s hribovja, določena obrusile in prezkusile njegovo trdoto. Rečni prodec, pomešan z bitumenom, je mnogo cenejši in trpežnejši za popravilo asfaltiranih cest.

Na Krškem polju bi v prihodnje gramozni postavili sodoben obrat — asfaltno bazo. Stroji bi prodec kopali, transportirali pa bi ga prenašali v asfaltno peč, kjer bi se pomešal z bitumenom in se izpremenil v bituminizirani gramoz. Od tod bi ga lahko vozili na katerokoli asfaltirano cesto in jo pokrpali.

Celo več: s pomočjo finišejev in valjarjev bi lahko bituminizirani gramoz polagali na že prej utrjena gramozna cestišča in jih izpreminjali v asfaltirane ceste. Naše ceste bi postale gladke, brezprašne in mnogo cenejše za vzdrževanje.

ZA ZACETEK 45.000.000

Cestno podjetje razpolaga s precejšnjo mehanizacijo, zato bi ureditev asfaltno ceste in nakup priprav, ki jim še nimamo, veljala le 45 milijonov. Ko bi baza stekla, bi lahko z njo vsak dan v ugodnem vremenu asfaltirali 500 metrov cestišča s 4 do 8 cm debelo asfaltno preprogo. Takšna preproga bi prenesla najmočnejši promet, bila bi mnogokrat trajnejša od gramoznega cestišča, popravila pa bi bila potrebna le na daljša razdobja. In še nekaj:

takšno asfaltiranje, ki je skoraj enakovredno asfaltnemu betonu, bi veljalo prav toliko kot penetriranje (kako kratkotrajna je penetracija, smo se že prepričali). Za penetracijo je, ker zahteva suho vreme, primernih povprečno le 100 dni v letu, zato bi s penetracijo lahko modernizirali povprečno 30 kilometrov cest na leto, obenem pa bi morali opustiti vzdrževanje ostalih asfaltiranih cestišč. Z bituminiziranim prodecem bi lahko asfaltirali vsako leto približno 50 kilometrov cestišč (ker je manj odvisen od vremena, ga lahko polagamo povprečno 150 dni v letu), hkrati pa bi lahko vzdrževali tudi vsa ostala cestišča. Največja vrednost asfaltiranja z bituminiziranim prodecem pa je v tem, ker bi lahko z njim v 10 letih modernizirali 500 kilometrov ali polovico naše cestnega omrežja, po potrebi pa bi lahko z njim asfaltirali tudi industrijske ceste, tovarniška dvorišča, ulice v mestih itd.

550.000.000 — ZA VZDRŽEVANJE ALI ZA ASFALTIRANJE?

Ze v prvem letu, ko bi asfaltirali 50 km cest, bi na

teh 50 km zmanjšali stroške vzdrževanja od prejšnjih 650 tisoč din za kilometer (toliko velja vzdrževanje 1 km gramoznega cestišča na leto) na 150 tisoč din in prihranili 37 milijonov in poi. To pomeni, da bi bila asfaltna baza v poldrugem letu plačana. Večji del od 550 milijonov din, kolikor porabimo vsako leto za vzdrževanje, bi vsekakor kazalo preusmeriti v modernizacijo cest in z investicijsko pomočjo družbe, po perspektivnem programu, za katerega bi se komune odločile, pričeti z asfaltiranjem. Investicijska pomoč družbe pri modernizaciji cest pa bi bila lahko manjša, kot je bila doslej. V prvem letu, ko bi bilo gotovo najtežje in odločilno, bi s skupnimi naporimi modernizirali 50 km najbolj obremenjenih cest, saj nas je doslej vzdrževanje le-teh največ veljalo.

Vse je pripravljeno, pričeli bi lahko takoj, cestno podjetje pa potrebuje le 45 milijonov začetnih sredstev, ki bi jih morala zbrati družba kot svojo pomoč za ustanovitev asfaltno baze — sodobne stvarne cest, ki bi zrasla nekje na Krškem polju.

M. J.

NAS PONOS: avtomobilska cesta Ljubljana—Zagreb—Beograd—Skopje...

Novolesova skrb za izvoz

(Nadaljevanje s 1. strani)

lavnica, ki popravlja stroje, izdeluje šablone in razne pripomočke za strojno obdelavo lesa; v sedmi ekonomski enoti pa je obratovodstvo.

Ekonomska enota ima vodjo, predsednika skupnosti proizvajalcev in predstavnik sindikalnega odbora, vendar ta trojica ni predstavniški organ, ki bi o čemerkoli odločal; o problemih razpravlja in odloča skupnost proizvajalcev ekonomske enote, torej ves njen kolektiv.

STROŠKOVNIK DELA

Ekonomske enote sodelujejo v zaključnem proizvodnem procesu, ki surovino predela v končni izdelek, zato so odnosi med enotami dokaj pomembni. Izpad proizvodnje v eni enoti je lahko usoden za celotno proizvodnjo. Da bi to preprečili, vsklajajo proizvodnjo med enotami z dekadnimi plani, ki določajo, koliko svojih izdelkov mora posamezna enota narediti v določenem obdobju. Najpomembnejši kazalec v proizvodnji pa je stroškovnik dela. Ta je hkrati tudi osnova za obračun. Vsaka ekonomska enota ima v stroškovniku določeno porabo časa in surovin ter reprodukcijskega materiala. Če je poraba večja, kot jo določa normativ, je zaslužek manjši, v nasprotnem primeru pa večji. S takšnim obravnavanjem so dosegli troje: povečali so zanimanje proizvajalcev za proizvodnjo, zmanjšali porabo surovin in reprodukcijskega materiala in hkrati proizvodnjo uredili tako, da se lahko zelo hitro prilagaja potrebam tržišča. K slednjemu je največ pripomogel dekadni plan. Podjetje ne izdeluje večjih serij izdelkov, ampak jih sproti vzporedno s povpraševanjem kupcev menjuje, dekadni plani — ti veljajo za 6, 7 morda tudi 10 ali 12 dni — pa so pogoj za takšno prilagodljivo proizvodnjo.

Brez napak pač ne gre. Tudi v poslovni enoti drobnega povišanja se je pri izdelavi stroškovnikov zatak-

nilo, zato v prvem tromesečju osebnih dohodkov še niso obračunali po ekonomskih enotah. Vendar bodo pomanjkljivosti te dni odstranili in osebne dohodke, obračunali v celoti po vloženem delu.

PROIZVODNJA JE PODREJENA TRŽNI VREDNOSTI

Novi sistem delitve dohodka je tudi pri nas uvedel pojem tržne vrednosti proizvodov. Podjetja, ki proizvajajo za domači trg, se s tem problemom še ne srečujejo v toliki meri kot tista, ki svoje izdelke izvažajo. V Novolesu so dobro vedeli, da bodo na mednarodnem trgu lahko prodali izdelek le po tržni vrednosti in da zato proizvodnja ne sme stati več od tržne cene. Cena surovin in reprodukcijskega materiala so tržne, na te poslovna enota ne more vplivati. Preostalo je torej samo to: s proizvodnjo ustvarjati presežno vrednost.

Ko so razmišljali o tehnološkem postopku, so ugotovili, da bi bilo mogoče nekaj delovnih mest ukiniti. Po temeljittem pregledu so našli približno 20 delovnih mest, ki niso proizvodna. Ljudje na njih so zgolj posredno sodelovali v proizvodnji, njene vrednosti pa niso povečevali. Temu pravimo »delali so na režijo«. Tehnološki postopek so izpremenili in izboljšali ter vsa ta neproizvodna delovna mesta vključili v proizvodnjo. Režijski stroški so se zmanjšali, storilnost dela povečala za 18,25 odst. Število povprečno zaposlenih pa hkrati zmanjšalo od prejšnjih 285 na 265 ljudi.

TUDI VARČEVANJE NI KAR TAKO!

Brž ko je obrat postal samostojna poslovna enota, se je jasno pokazalo, da poraba surovin in reprodukcijskega blaga neposredno vpliva na stroške proizvodnje. To so sicer ugotovili tudi prej, vendar so se resneje pričeli ukvarjati s temi vprašanji šele lani. Vzroki so zelo enostavni: osebni dohodki kolektiva so

odvisni od stroškov proizvodnje, ker tako določa pravilnik o delitvi osebnih dohodkov. S preudarnim zniževanjem porabe surovin — morali so namreč paziti, da se na račun varčevanja ne bi zmanjšala kvaliteta izdelkov, so uspeli porabo surovin in ostalega blaga znižati za približno 10 odst.

Kljub vsem naštetim ukrepom, še boljše rečeno, prav zaradi njih so se osebni dohodki zaposlenih povečali. Lani marca so povprečni prejemki znašali 14.500 din na mesec, konec leta pa 19 in 20 tisočakov na mesec.

DELAVCI SO RAZPOREJENI PO SVOJIH ZMOŽNOSTIH

V poslovni enoti je približno 48 odst. ljudi, ki so bodisi invalidi, bodisi zaradi bolezni sposobni samo za delo na določenih delovnih mestih. Ti ljudje delajo v obratu že dlje časa in proizvodnjo dobro poznajo. Ker je proizvodnja zaradi sorazmerno močne fluktuacije trpela, je imel kolektiv interes, te ljudi zadržati. Na pomoč so poklicali zdravnike. Ti so po temeljitnem pregledu ugotovili, za kaj je kdo izmed invalidov in zdravstveno prizadetih sposoben. Nato so jih upoštevaje strokovne nasvete zdravnikov, razporedili po proizvodnji. Odtlej je manj bolezenskih dni, storilnost večja, prizadeti delavci pa so mnogo bolj zadovoljni kot prej.

Tako so postopali v poslovnih enoti drobnega povišanja Novoles. Proizvodnost se je povečala za 18,25 odst., poraba surovin in potrošnega blaga so zmanjšali za 10 odst., lanski plan proizvodnje, ki je bil precej napet, kot pravimo, so presegli za 7 odst., povečali so prejemke članov kolektiva, 99 odst. svoje proizvodnje izvažajo, v prvem četrtletju letošnjega leta so izvozili za 87 milijonov din izdelkov in izpolnili plan z 99 odst. Dobri gospodarji so, to lahko trdimo, saj dobro vedo, da bodo osebne dohodke lahko povečali le, če bodo naredili več, boljše in ceneje.

Miloš Jakopc

OGLEDALO

V Novem mestu posluje ustanova, ki bi za uspešno izvrševanje svojih nalog in po sistematizaciji morala imeti večje število uslužbencev z visoko strokovno izobrazbo. Vse do leta 1960 pa tem potrebam kljub večkratnim razpisom ni bilo mogoče zadostiti. Sele tedaj je bilo razen službe razpisano tudi udobno družinsko stanovanje. Na ta razpis sta se javila dva mlada

Konec velikega pričakovanja

pravnik, ki sta prav takrat končala študij. Kolektiv ju je ob nastopu prve službe prav prirčno sprejel, zavedajoč se potrebe po kadru z visoko strokovno izobrazbo. Ze nekaj dni po nastopu službe sta mlada novoporočenca prosila za izredni dopust in ga takoj tudi dobila. Kmalu nato je moral eden izmed mladih pravnikov na izpolnitev državljanjske dolžnosti. Da vez z ustanovo med službovanjem vojaškega roka ne bi bila pretrgana, se ga je kolektiv spomnil ob vseh državnih praznikih. Veselili so se skorajšnjega snidenja z mladim človekom, saj so si obetali tudi od njega pomoč pri odgovornem delu ustanove. Toda — prišlo je drugače! Mladi mož je odslužil vojake — vez s kolektivom, za katero so v ustanovi vseskozi menili, da je močna, se je stopila kot sneg na pomladanskem soncu... — Resnica o odnosu do uslužbencev z visoko strokovno izobrazbo ne bi bila popolna, če ne bi zapisali, kako je ustanova izpolnila svoje obljube iz razpisa. Res je, takoj ob nastopu službe stanovanje še niso bila popolnoma dokončana. Ustanova je zahtevala od graditelja, da je dela pospešil. Da bi se novoporočenca v novem stanovanju kar prijetneje počutila, so jima nudili možnost, da sta dokončno ureditev stanovanja (pleskanje sten in pod.) izbrala po svojem okusu. Ustanova je svojo obljubo izpolnila do kraja. Pomagala je tudi mladi pravnik, ko ji je omogočila večmesečno strokovno izpopolnjevanje pri raznih drugih organih.

Tako. Pripraviška doba, v kateri je eden izmed zakoncev opravil svojo vojaško dolžnost, drugi pa strokovno izpopolnjevanje, je minila. Ne glede na moralne obveznosti do ustanove pa sta jo nato oba nenadoma zapustila in odšla drugam. Mar nista s tem pokazala zelo nekoristen odnos do ustanove in svojo neodgovornost do dela na določenem področju? — Bilo je konec velikega pričakovanja. Od mladih strokovnjakov, ki so zrasli v našem novem družbenem sistemu, bi razen pogojev, ki jih postavljajo ob nastopu službe, upravičeno pričakovali tudi večjo odgovornost in predvsem: drugačen odnos do dela! Samo s tem bi mladi ljudje opravičili zahteve, ki jih imajo. Ustanova, ki sta jo mlada človeka zapustila, bo seveda morala nemoteno poslovati naprej; naloge, ki jih daje družba in ki jih postavlja življenje, ne morejo ostati v zraku. Treba jih je rešiti, urediti. Treba je delati in se poglobljati v pisani tok vsakdanjih skrbi delovnega človeka.

Taka je resnica o odnosih neke novomeške ustanove do uslužbencev z visoko strokovno izobrazbo, o katerih so nekateri ljudje in krogi v Novem mestu zadnje čase raznesli docela izmišljene govore in namigovanja!

Pomagajmo jim, da bodo našli pot!

Ni lahko izbrati poklic; po končani osemletki stoje mladi ljudje na razpotju — Kam? Katera pot bi bila najboljša? Teško se je odločiti...

Pred nedavnimi so učenci zadnjih razredov osemletke v novomeški in trebanjski občini pisali naloge o poklicih. V njih so odkrito povedali svoje želje. V nekaterih nalogah je videti veselje do poklica, ki sta si ga izbrala deklica ali fant. Spet druge naloge pa so takšne, da se je treba ob njih zamisliti ali celo vprašati: »Starši, ali ne ljubite svojih otrok? Mar ne želite, da bi bila njihova bodočnost srečnejša in življenje boljše, kot ste ga morda imeli vi?«

Pred menoj leže tanki listi, popisani z otroško roko. Dekletce, doma nekje iz Skočjana, je napisalo:

»Ze ko sem bila stara šest let, smo se igrali šolo. Pa tkrat se nismo učili Pitagorovega izreka, le neke gibe smo delali z rokami ali kaj podobnega. Zmeraj sem komaj čakala, da pridem na vrsto. Tako srečna sem bila, da sem smela učiti! Ta želja me do danes še ni zapustila. Toda starši pravijo, da bom ostala doma. Zemljo imamo in...«

Kdo ne bi rad pomagal dekletu, ki hoče postati učiteljica? Bi bilo prav, da zaradi »grunta« ne bi prišlo do zaželenega poklica?

Deček iz Trebnjega je potožil o svojem prijatelju:

»Poznam ga. Tako rad bi bil še hodil v šolo, toda oče ga je zmeraj znova preganjal, da se je moral učiti njegove obrti. Zdaj dela v očetovi delavnici in zdi se mi, da je zelo nesrečen...«

Ida iz Sentjerneja se je spomnila Otona Zupančiča in z njegovimi verzmi začela nalogo:

Oh vi cilji, moji zlati cilji, kak bleščite v daljni se krasoti...

In nadaljevala: »Kako daleč so še moji cilji, pa vendar tako zelo blizu. Zmeraj znova se mi prikazuje nov, lepši in bolj vabljiv...«

Ida ne ve, kaj bi. Najprej jo je zamikal učiteljski poklic, nato si je zaželela postati socialna delavka, potem novinarka in

zdaj meni, da bi bila še najraje slikarka.

Karkoli že, Ida, vse najlepše ti želimo v poklicu!

Naloga iz Trebnjega je bila bolj žalostna: »Matj me je vprašala, kam sem se namenila po končani šoli. Ko sem ji zapadla, da bi šla rada na administrativno šoto, me je strogo zavrnila, češ: »Šla boš v tovarno, kjer je tvoja sestra! Kaj misliš, da te bomo še naprej redili?« Sklonila sem glavo in zajokala. Nato se je oglašil še oče: »Šivilja naj bo!«

...Tako je moja edina želja ostala nedosegljiva. Pozno v noč razmišljam in v ušesih mi zvenijo besede, ki sta jih izrekla mati in oče...«

To je le nekaj primerov, le nekaj tožb, ki smo jih našli med devet sto petindvaj-

Mnoga dekleta se z veseljem odločijo za zaupno in odgovorno delo na pošti, ki zahteva od človeka predvsem natančnost in smisel za red ter hitro poslovanje

setimi nalogami učencev, ki bodo letos končali obvezno šolanje.

Brez dvoma se je mladim ljudem težko odločiti za poklic, koliko težje pa je, če ne najdejo razumevanja doma ali če jih starši silijo tja, kamor jih ne veseli in kjer ne morejo biti srečni.

Noben poklic ni manjvreden, le vse ni za vsakogar!

Poklicna svetovalnica v Novem mestu obstaja že peto leto. Njen namen je, pomagati posamezniku najti tak poklic, da bo v njem zadovoljen ter bo zaradi

tega tudi z veseljem delal. To pa je osnova za zdrav razvoj posameznika in skupnosti.

Poklicno svetovanje in usmerjanje mladine v poklice ima posebne naloge. Za izvrševanje teh nalog pa so potrebni strokovni kadri, dobra organizacija in posebne delovne metode. Mladini je treba pomagati, da se pripravi na izbiro poklica, da ga lažje izbere, se pripravi in usposobi zanj, vključj v uk in prilagodi delu v določenem poklicu. Tu pa si služba poklicnega svetovanja pomaga s predavanji in anketami po šolah in gospodarskih organizacijah, te stiranjem, razgovori s posamezniki in starši.

Največ pomoči potrebujejo mladi ljudje, ki se ne morejo sami odločiti za poklic, prav tako pa tudi

lahko zagotovi uspešno šolanje in končno srečen pristan v poklicu, ki si ga je kandidat izbral.

Večina mladih se znajde ob koncu osemletke pred vprašanjem, kam po šolanju. Morda v uk, v srednjo šolo, gimnazijo; možnosti je veliko — odločitev samo ena!

Pri tej težavni nalogi otroci navadno iščejo pomoči najprej pri starših. Žalostne zgodbe nekaterih otrok pa nam povedo, da starši niso vedno tisti, ki bi otroku znali ali hoteli prav in dobro svetovati. Če se sin ali hčerka odloči za poklic, ki staršem ni po volji, se mnogokrat zgodi, da se jim popolnoma odpovedo, jih nočejo preživljati in jih tako v najbolj kritičnem času, ko vstopajo v življenje, pustijo na cedilu. Naloga staršev ni samo, da želijo dobro svojim otrokom, dolžni so jim tudi pomagati. Naj otroka opazujejo doma pri delu, pri raznih praktičnih opravilih, pri učenju! Spoznajo naj njegova nagnjenja in zanimanja! Sami bodo videli, za kaj je najbolj sposoben in kje najde največ zadovoljstva.

Mar ni zločin otroku odtegovati tisto srečo, ki si jo želi in do katere ima popolno pravico?

Problemu glede pravilne izbire poklica pa se mnogokrat priključj tudi problem prostih mest za zaposlitev v določenih stroki. Teško je, toda marsikdo mora dalj časa čakati, da dobi mesto ob stroju, v tovarni, delavnici ali celo v šoli, ki so ponekod v Sloveniji že preveč zasedene.

Letos je predvidenih v občinah Novo mesto in Trebnje 38 prostih mest za vajence v gospodarskih organizacijah, 55 prostih mest pa je za tiste, ki se bodo hoteli priučiti kar na delovnem mestu ter bodo občiskovali predavanja in seminarje, ki jih v ta namen organizirajo podjetja. Vendar pa kaže, da je število mladih ljudi, ki bi radi prišli v uk, znatno večje, saj se suče okrog 370. Kam torej s tistimi, ki ne bodo dobili zaposlitve tam, kamor so si zaželeli? Ali ne bodo tudi njihove želje ostale neizpolnjene? In če

Dragi starši!

Približuje se z a ključek obveznega šolanja vašega otroka in z njim odločino vprašanje izbire poklica.

Hiter razvoj našega gospodarstva, napredek znanosti in tehnike poraja številne nove poklice, odpira široke možnosti pridobivanja strokovne izobrazbe ter vključevanja v delo, uk ali nadaljnje šolanje.

Množica novih poklicev, nepoznavanje zahtev posameznih poklicev in pogojev dela, ki jim mora zadostiti človek, ter novi načini pridobivanja strokovnega znanja otežkočajo marsikomu pravilno usmeritev in izbiro poklica.

Pišemo vam z namenom, da skupno pomagamo vašemu otroku pri iskanju in izbiri najustreznejše življenjske poti, kajti izbira poklica ni samo skrb posameznika, temveč je tudi družbena skrb. Poklicna odločitev je težka in mnogokrat usodna, zato je potrebno, da je pravočasno ter vsestransko dobro pretehtana in utemeljena!

Starši najbolj poznate svojega otroka že od detinskih let in imate nanj najmočnejši vpliv, zato je vaša vloga in pomoč pri pravilni izbiri otrokovega poklica nenaдомestljiva.

Če je vaš otrok v dvomih, kakšen poklic bi si izbral, in se ne more sam odločiti ter mu pri tem ne morete pomagati niti v niti njegovi učitelji, pridite na zaupen posvet v Zavodu za zaposlovanje delavcev. Ta vam nudi strokovno pomoč s svojimi svetovalci: referenti, psihologi, pedagogi, zdravniki itd. Nasveti so za vas neobvezni in brezplačni.

Le skupno sodelovanje staršev, učiteljev in strokovnjakov lahko otroku v težavah pri izbiri poklica nudi najuspešnejšo pomoč!

Z željo, da vaš otrok ne bo nikoli obžaloval izbire svojega poklica, vas tovariško pozdravljamo.

POKLICNI SVETOVALEC

grejo zaradi razmer v drug poklic, ali ne bo njihova produktivnost oškodovana?

S trkimi in podobnimi problemi se ukvarjajo na Zavodu za zaposlovanje in odseku za poklicno usmerjanje v Novem mestu. Povedali so nam, da mnogo lažje najdejo zaposlitev za fante kot za dekleta, vendar pa se pri moških občutno manjša porast števila delavcev pri komunalnih delih in v gradbeništvu, kamor moramo delovno silo »uvažati« iz sosednjih republik. Težave so tudi v tem, da mnogi mladi ljudje, ki bi radi našli zaposlitev v tovarni ali drugod, nimajo zadostne izobrazbe, ki je temelj za nadaljnje delo in izpopolnjevanje.

Maloprijetno je tudi za kmetijske poklice. Pri tem morda premalo poudarjamo bodočnost, ki jo ima naše kmetijstvo. Mar zemlja ne potrebuje strokovnjakov? Pa še kako bi jih potrebovali, če zaostalo,

nerazvito kmetijstvo v nekaterih predelih je slaba vaba za mlade ljudi.

Veliko dela nas še čaka. Pravilno usmerjanje v poklice ni lahka naloga. Le če bomo delali prav, bomo dosegli uspehe, ki bodo v korist skupnosti in posamezniku, ki je nepogrešljiv del naše družbe.

Danja Bajc

OBVESTILO DOPISNIKOM

Sporočamo vsem naročnikom, bralcem in dopisnikom našega tednika, da ne podpisanih dopisov, člankov, pisem in druge pošte načelno sploh ne upoštevamo. Vse, kar ni podpisano s polnim imenom, roma brez izjeme v koš za smeti oziroma v vrečo za »ODPAD«. Prosimo tudi dopisnike, ki nam pošiljajo s strojem napisana pisma, da se v vsakem dopisu tudi lastnoročno podpisajo.

UREDNIŠTVO LISTA

Z zvezno štafeto po okraju

Naš okraj je letos sprejel zvezno štafeto mladosti v Loki pri Zidanem mostu. 9. aprila ob 16. uri so se na trgu v Loki zbrali predstavniki okraja in sevniške občine ter domačini. Prišli so tudi učenci osnovne šole, ki so nosilcem štafete pripravili skromen, a prisrčen sprejem. Zgrnili so se okrog njih in poslušali kratek nagovor. Zatem je pionirka prebrala pismo tovarišu Titu, pevski zbor osnovne šole pa je zapel nekaj pesmi.

Štafeta je nadaljevala pot. Prevzeli so jo učenci, nato je potovala s kolesarji. Potem so štafeto palico prevzeli motoristi, pred Sevnico pa so jo počakali tekači in v dežju, ki je spremljal nosilce vse do Novega mesta, pritekli v mesto. Na trgu v Sevnici so jih pričakali ljudje z odprtimi dežniki. Iz Sevnice je štafeta palico potovala z motoristi in s člani AMD, ki so jo ponesli v Krško in proti Novemu mestu.

10. aprila ob šestih zjutraj se je na novomeškem Glavnem trgu zbrala skupina ljudi, da bi štafeto pospremlili na njeni poti po drugih

krajih Slovenije. Začelo je snežiti. Vedeli smo, da bo pot težavna. Predsednik ObLO Ludvik Golob je ob navzočnosti ostalih predstavnikov oblasti in organizacij ter ob zvokih godbe na pihala izročil štafeto palico prvemu tekaču, pripadniku JLA, z željo, naj pridejo pozdravi do tovariša Tita.

Snežilo je. Štafeto palico pa so nosili pripadniki JLA, čeprav je bilo prvotno določeno, da bo potovala z motoristi. Pripadniki JLA so palico nosili do Potoka, kjer so jo prevzeli učenci osnovne šole iz Vavte vasi. Na križišču v Vavti vasi se je zbrala mladina in drugi, ki so hoteli videti štafeto palico. Učenci so pripravili prisrčen sprejem s krajsim programom. Učenka je prebrala pozdravno pismo, učenec v narodni noši pa je recitiral pesem. In štafeta je že nadaljevala pot proti Dvoru. V Soteski so jo kljub ranim uram in slabemu vremenu pričakali učenci in ji zaželeli srečno pot.

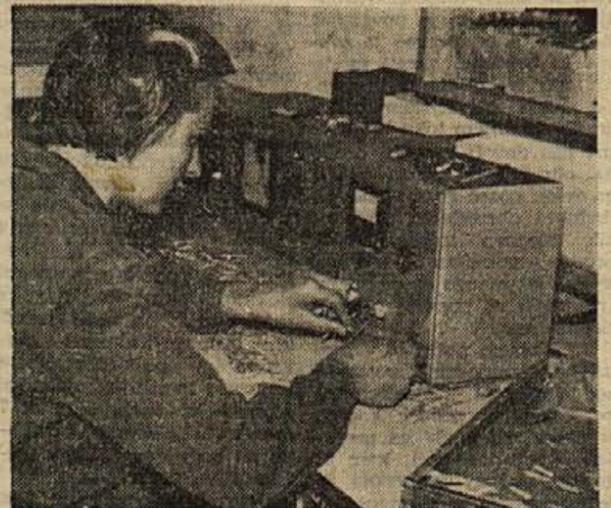
Na Kotih so štafeto pričakovali učenci osnovne šole na Dvoru. Prav tekmovali so med seboj, kdo jo bo

spremljal. Tako je šla štafeta palica iz rok v roke. Pionirji so tekli v gručah in niti 10 cm debeli sneg jih ni ustavil na poti. Nekateri so tekli celo z dežniki.

Na Dvoru sta čakali štafeti iz Zamberka in Hinj. Pot z Dvora do Lašc je bila najbolj težavna. Zgodilo se je, da je palico dobila v roke učenka, ki je šele letos začela hoditi v šolo. Palica je bila skoraj težja od nje.

Tako so tekli. Učenci, učenke, najmlajši. Obuti so bili v očetove čevlje ali bratove škornje in oblečeni v lahka oblačila. Ko je šla štafeta proti Smuki, je bilo nepopisno veselje gledati hitre noge, ki so tekle po snegu navkreber. Na Smuki je štafeto palico predala kočevskemu tekaču sekretarka okrajnega komiteja LMS Marija Mihelič.

Na tem mestu je treba izreči priznanje vsem nosilcem letošnje štafete mladosti, zlasti še učencem osnovne šole na Dvoru, in Vavti vasi in Loki, kakor tudi pripadnikom JLA in vsem godbenikom. Bili so požrtvovalni. — Vsem hvala!

Delo v industriji elektrozvez — v okraju imamo več obratov IEV oz. ISKRE — zahteva mirno roko in dober vid

Ob zaključku šole za življenje

O skrbi za mladino se mnogo govori in piše, mnogo se tudi kritizira. Koliko pripomb lahko slišimo na račun današnje mladine, na račun njenega svobodnega pogleda na življenje in svet! Sreča, da teh, ki vidijo v mladini le slabo, ni veliko in da je mnogo takih ljudi, ki mladino razumejo in ji zaupajo.

Res je, da se čas, v katerem živi današnja mladina, razlikuje od tistega, v katerem smo dorasčali mi. Mladina hitreje dozoreva, mnogo razmišlja o življenjskih vprašanjih, išče odgovora na nešteto nepojasnjenih stvari. V stiski se obrne k staršem, učiteljem, prijateljem, a največkrat ne dobi pravega odgovora. Mladino muči vprašanje odnosov med spoloma, spoznati želi globlje sebe. Ne verjame le v pravljice, hoče biti sama svoje sreče kovač, hoče se zavarovati z znanjem! Naj bomo zaradi tega potrpi? Na zdrave ambicije naše mladine smo lahko samo ponosni.

Ko smo v Brežicah prvič pripravljali šolo za življenje, ki se tudi drugod čedalje bolj uveljavlja, so mnogi gledali na to z nezaupanjem, nekateri malce posmehljivo, mladina pa je vest o tej šoli z navdušenjem sprejela. To pa je bilo za nas najvažnejše.

V decembru smo že imeli predavatelje in poslušalce. Mnogo smo razmišljali o tem, kakšni naj bodo predavatelji, in ob zaključku šole se je pokazalo, da so bili pravilno izbrani. Znali so se zares približati mladini, kar je najboljša jamstvo za uspeh.

Pri poslušalcih smo postavili starostno mejo 17 let, po prvem predavanju pa smo ugotovili, da je skoraj polovica poslušalcev mlajših. Ti bi sicer spadali v šolo, vendar z drugačnim, njim primernim programom. Prekinili smo šolo za toliko časa, da smo dobili zadostno število starejših slušateljev. Prav kmalu je bilo 31 prijavljencev. Šola za življenje je začela delati. Nestrpnost smo čakali, kako bo mladina sprejela

program, kako bo šola zadovoljna. Kmalu smo se oddahnili. Mladina je pri predavanjih kazala največjo resnost, stajala pametna vprašanja in zrelo sklepal. Prosila nas je celo, naj predvidenim 9 temam dodamo še predavanje o lepem vedenju. Zelji smo

BREŽIŠKE VESTI

ugodili in v prijetnem razgovoru smo obravnavali marsikaj, kar bo mladina v življenju s pridom porabila.

Obisk pri predavanjih je bil različen, ker pa je bila to mladina iz mesta in bližnje okolice, je bilo težko doseči zmeraj 100-odstotno udeležbo, vendar je prišlo vsakokrat okrog 20 do 25

Tudi v Dobovi razvijamo šport

Pred nekaj dnevi smo na dobovski šoli ustanovili športno društvo »Slovani«, v kate-

Na brežiški osnovni šoli I. veliko zanimanje za šport

Da se osnovnošolska mladina zanima za šport, nam je dokazal nedavni ustanovni občni zbor športnega društva osnovne šole I. Dvorana v Domu JLA je bila polna mladih športnikov, ki so z zanimanjem sledili poročilu tov. Čepinove o dosedanjem delu odbora za organizacijo športnega društva. Iztizen tega jim je govorila o Jugoslovanskih pionirskih igrah, ki se letos izvajajo na vseh področjih. Zgradili bodo novo igrišče, za vse člane društva pa bodo uvedeni sistematični zdravniški pregledi. Občni zbor je sprejel barve kluba, odobril vsilno članarino in se pogovoril o sekcijah.

Športno društvo ima 423 članov, vodijo ga učenci sami. Imenovalo se bo po bratih Ribarjih.

slušateljev.

V sredo, 25. marca, smo zadnjič prišli skupaj. Poslušalci smo dali anketne liste, da bi zvedeli od njih, kaj mislijo o taki šoli. Anketa je bila anonimna, tako da smo računali na popolno odkritost. Prepričali smo se, da so take šole zelo koristne, saj so prav vsi izjavili, da jim bodo predavanja koristila. Najbolje so bila sprejeta predavanja: Rodi naj se samo zaželen otrok. Nekateri pogoji rečnega družinskega življenja, izbira zakonskega tovariša in vzgoja značaja. Mladina je v anketi zatrjevala, da smo ji dali dovolj, nekateri pa so predlagali izboljšanje programa.

Prav gotovo bo prihodnja šola za življenje kvalitetnejša, saj je bil to šele začetek. Kljub temu, da so se predavatelji trudili, da bi se čim bolj približali mladini, so morali sproti iskati

rega so se vključili skoraj vsi osnovni več sekcij; rokometašci višjih razredov.

Na občnem zboru smo no, nogometno, šahovsko, namiznoteniško in lahkooletsko. Šahovska in rokometaška sekcija že delata.

V šahu so tekmovala razredne ekipe, zmagala pa je ekipa VI. a razreda s svojimi odličnimi šahisti. V rokometu vodi ekipa VIII. razreda, ki je fizično in tehnično najboljša.

V počastitev dneva mladosti se za občinsko tekmovalje pripravila moška in ženska rokometaška ekipa.

Športno življenje vodi učitelj telovadbe tov. Ignac Regovič, ki si za športno življenje največ prizadeva. V kratkem bodo pričele delovati še druge ekipe in šport v Dobovi bo zaživel.

novih poti. Glavno je, da je bilo mnogo dobre volje, da bi mladini čim bolj približali življenje in jo pripravili nanj.

Nekaj pa je vendarle bilo, kar se nam ne zdi prav. Komite Ljudske mladine, ki bi moral biti pravzaprav organizator te šole, se je premalo zanimalo zanjo, saj ni bil nihče iz komiteja niti enkrat na predavanju. Tudi ob zaključku nismo videli nikogar izmed njih.

Veliko kritike slišimo na račun brežiške mladine, lahko pa smo prepričani, da ni taka. Treba jo je le pravilno voditi!

Izkušnje so nam pokazale, da takih oblik za izobraževanje mladine ne smemo opustiti. Ze zdaj imamo lepo število prijavljencev za prihodnjo šolo. Predavanja pa si želi slišati tudi vaša mladina. Menimo, da bi bila dolžnost komiteja LMS, da tudi po vaseh organizira tovrstne šole. Tudi denar bi za tako koristno stvar ne smel biti vprašanje. Mladina nam bo za odkrite in tople besede hvaležna.

I. K.

Pred pripravami za letošnji PRAZNIK DELA

Proslave mednarodnega delavskega praznika bomo v naši občini tudi letos organizirali na čim bolj svečan način, kot je to običajno. Letošnje proslavljanje naj v osnovi ohrani isto vsebino, postati pa mora še bolj množično, zajeti mora vse delovne ljudi v tovarnah, delavnicah, trgovinah, ustanovah, KZ, delovne kmete ter sploh vse prebivalce občine.

Da bi bilo proslavljanje mednarodnega praznika res povsod slovesno, naj se na krajevnih področjih in v mestu sestanejo krajevni odbori SZDL, predstavniki sindikalnih organizacij, predstavnik DS, upravnih odborov, društev in šol ter se pogovore o programu proslav (predavanja, akademije, izleti, obiski kolektivov itd.).

Pri sestavljanju programa je treba upoštevati, da bodo delovni ljudje seznanjeni z uspehi, ki so bili doseženi pri graditvi jugoslovanskega gospodarstva in družbenih odnosov, s pridobitvami socialistične revolucije, pomenom delavskega in družbene upravljanja itd. Se posebno je treba obravnavati mednarodni pomen jugoslovanske zunanje politike, naše prizadevanje za miroljubno sodelovanje z vsemi deželami in pomoč, ki jo nudimo ljudstvu tistih dežel, ki se borijo za mir in socializem.

Bogate izkušnje delovnih kolektivov, sindikalnih organizacij, organizacij SZDL, društev, sekcij, šol, mladinske organizacije in drugih bodo lahko pripomogle, da bodo proslave raznovrstne in kvalitetne, naše mesto, vasi, poslovni prostori itd. pa čim bolj praznični. Vse to bo še povečalo praznično razpoloženje delovnih ljudi, ki jim po naporih v proizvodnji in graditvi naše socialistične domovine tudi pripada.

Vinko Jurkas

Skoraj stoo odstotni izvoz!

Tudi v naši občini imamo nekaj podjetij, ki svoje izdelke pošiljajo na jugoslovanska in tuja, zlasti zahodna tržišča. Med njimi je nedvomno največja tovarna pohištva v Brežicah, ki bo do rekonstrukcije izvoz še povečala.

V tovarni, kjer so zdaj letno izdelali 2800 garnitur pohištva, so že dolgo razmišljali, kako bi preuredili obratne prostore, mehanizirali proizvodni postopek in povečali proizvodnjo.

Podjetje je izdelke na domačih in tujih tržiščih dobro prodalo, oziroma je prodalo vse, kolikor je bilo predvideno. To kaže, da so izdelki kakovostni in iskani, kar je najboljša zagotovilo, da po rekonstrukciji lahko pričakujemo še boljše rezultate.

Rekonstrukcija naj bi pravzaprav vnesla v podjetje novost: proizvodnjo na tekočem traku. Seveda v tem primeru bi mogli govoriti o kdo več kako avtomatizirani proizvodnji. V glavnem gre za to, da se zmanjšajo proizvodni stroški, izboljša tehnološki postopek in poveča proizvodnja, pa tudi za to, da dobijo primerne večje prostore. Za vsa obnovitvena dela potrebuje podjetje okrog 318 milijonov dinarjev: 25 odstotkov bo prispeval ObLO, prav toliko OLO in Jugoslovanska investicijska banka, 25 odstotkov pa bo pripravila tovarna pohištva sama. Računajo, da bodo z gradnjo pričeli v poletnih mesecih.

Tovarna pohištva, ki je eno redkih podjetij te vrste

ste v okraju, bo tako uspešno hitro odstraniti ovire, ki so do današnjih dni onemogočale, da bi se proizvodnja premočrtno dvigala. Napredek, ki ga bosta prinesli rekonstrukcija in boljše organizacija proizvodnje, bo tako velik, da bo pomenil začetek novega obdobja za podjetje, ki namerava potem izvažati 97 do 98 odstotkov svojih izdelkov. Ob povečani proizvodnji garnitur pohištva pa se bo povečal tudi bruto-produkt, in sicer od 350 na 800 milijonov dinarjev. S tem se bo tovarna pohištva uvrstila v vrsto tistih gospodarskih organizacij, ki ustvarjajo velik del narodnega dohodka v občini, v nemajhni meri tudi v okraju. Načelo, da je treba v občini uvrstiti domače podjetje z domačimi surovinami in z domačimi delavci kot proizvajalci in upravljalci, se je v primeru brežiške tovarne pohištva obneslo. Še boljše uspehe pa pričakujemo od kolektiva po obnovitvi podjetja.

I. Z.

V Brežicah so dobro zastavili

Novoizvoljeni občinski odbor LT je pod predsedstvom Martina Zupaniča pred dnevi razpravljalo o svojih problemih in sklenilo, da bodo imeli v maju ustanovni občni zbor bila sekcija tega društva med najagilnejšimi, kot samostojna organizacija pa bo gotovo našla široko delovno področje. Tudi fotografska dejavnost je v vidnem razmahu, zato predvidevajo foto razstavo po šolah in klubih, razen tega bo še foto tečaj za vodilni kader po krožkih. Maja bo tudi prvi izlet vseh fotoamaterjev Spod. Posavja na Lisco.

Med številnimi nalogami je ustanovitev radio kluba v Cerkljah in Društva LT v industriji. Tudi prometna vzgoja se je precej razmahnila, pri čemer imajo zasluge AMD ter razni krožki in komisije pri obč. odbori LT.

Vrše se seminarji za vodje posameznih krožkov, 200 pionirjev kolesarjev pa se pripravljajo na izpite in tekmovanja.

Ljudska tehnika bo preko svojih članov za gospodinjstvo

izvedla seminarje o ravnanju z električnimi aparati. Ker je tehnični pouk po šolah še v razvoju, orodja je malo, še manj izkušenih vzgojiteljev — šolske komisije še niso začele. S pomočjo SZDL in ostalih organizacij se bo ljudska tehnika na tem področju prav gotovo močno razmahnila.

Podjetje »Gradbenik«

bo v kratkem začelo zidati štirinajststanovanjski blok, v katerem bodo eno-dvo-in triosbna stanovanja. Podjetje bo potem stanovanja prodalo interesentom, predvsem gospodarskim organizacijam in ustanovam. Stanovanjske probleme bo tako začelo reševati omenjeno gradbeno podjetje, medtem ko je do zdaj stanovanja za »široko potrošnjo« gradil in oddajal ObLO.

Vsaki četrtek v vsako hišo našega okraja: DOLENJSKI LIST!

Mostovi in prometna varnost

Stevilni mostovi v našem okraju so zastareli in izrabljeni ter neprimerni za sodoben promet. Med take veterane, predstavnike preteklosti, spadajo mostovi v Brežicah, Vidmu-Krškem, Sevnici, na Krki, Mirni in drugod. Razen tega so mostovi tudi preozki, ker so bili grajeni za vprezna vozila in potrebe takratnih časov.

Z naglim razvojem motorizacije je tudi most čez Savo in Krko v Brežicah postal ovira za promet. Ta most so zgradili brežiški meščani pred 55 leti s prodajo hasovalnih pravic iz gozda Dobrova. Most spada med najbolj obremenjene v okraju, ker gre po njem izredno velik promet vseh 7

cest, ki se stekajo v Brežice, razen tega pa tudi promet z avtomobilske ceste.

Ze dalj časa se govori o rekonstrukciji tega mostu. Predvidena je bila razširitev z dograditvijo stranskih hodnikov za pešce. Toda ta dopolnitev ne bi rešila velikega avtomobilskega prometa, predvsem ne z velikimi vozili nad 20 ton. Oporilna tablica dovoljuje težo do 10 ton, večkrat pa vozijo po mostu specialni kamioni s 40 in več tonami tovora. Nehote se nam vsiljuje vprašanje, kdo bo odgovoren za škodo, ki bi nastala, če se most podre. — Kako preprečiti nevarnost?

Glede na vedno večji promet in važnost raznih objektov v brežiški okolici je

treba čimprej zgraditi nov sodoben most čez Savo. V najkrajšem času predvidevajo gradnjo novih mostov v Brežicah in Vidmu-Krškem. Pristojnim organom toplo priporočamo, da s pripravami pohitijo, ker so številni vozniki motornih vozil, predvsem velikih avtobusov, stalno izpostavljeni nevarnosti in nesreča bi lahko zahtevala človeške žrtve in ogromno materialno škodo.

Radi bi opozorili še na most čez Krko v Krški vasi. Tudi ta očanec ima določeno nosilnost deset ton, preko njega pa gredo vozila s 30 tonami!

Po izjavi cestnih strokovnjakov je prehod med mostom čez Savo in Krko že podprt, ker so težka vozila poškodovala obrobne plošče tako da je promet glede varnosti silno problematičen. Mostna ograja je zaradi ozkega vozišča popolnoma uničena in razbita. — Omejitev prometa in teže tovora bi pomenila in teže tovora bi pomenila v današnji dobi nazadovanje, preostane torej edino še čimprejšnja gradnja novega sodobnega mostu čez Savo, ki naj bi povezoval priključek avtomobilske ceste z Brežicami. Ukrepajmo hitro, da ne bo prepozno!

—ek

Brežiški opekariji se sprašujejo: KAM?

Opekarna v Brežicah daje ob sedanjih zmogljivosti komaj polovično proizvodnjo. Tako malo dosegajo zato, ker nimajo niti zadovoljivih strojev niti primernih prostorov. Osebni dohodki zaposlenih so vse prej kot zadovoljivi, saj dobivajo delavci povprečno 70 dinarjev na uro. Podjetje, ki slovi po izredno dobrih izdelkih, je zdaj pred odločitvijo: kam? Najboljša se pot vodi v investicije. Preračunali so, da bi problem rešili s približno 46 milijoni dinarjev, za katere bi postavili novo sušilnico in krožno peč ter iz-

boljšali ostalo mehanizacijo. Dejansko bi bila proizvodnja že zdaj lahko večja, saj so peči le polovično zasedene. Predvidevajo pa, da bi potem lahko izdelali 8 do 8,5 milijona opek na leto, kar je dvakrat toliko, kolikor proizvedejo zdaj. Na to pot bomo morali iti, če hočemo delavcem zagotoviti večje osebne dohodke in če hočemo znižati cene svojih izdelkov. Podjetje mora slej ko prej postati konkurenčno ostalim, zato mora urediti vprašanja, mimo katerih ni poti do napredka.

Iz brežiške porodnišnice

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Milica Turk iz Sv. Križa — deklico, Helena Hribar iz Kriz — deklico, Ivana Sloper iz Mosteca — dečka, Elizabeta Pšenčnik iz Slagonškega — deklico, Ivanka Frelih iz Zg. Pohance — deklico, Helena Maver s Trške gore — dečka, Marija Sulc iz Brezine — dečka, Marija Sulc iz Osredka — deklico, Olga Zibert iz Kalc — deklico, Anica Pavlovič iz Jelenka — deklico, Marija Sotler iz Zagorja — dečka, Tezija Urek iz Rakovca — dečka, Marija Vogriac iz Mosteca — dečka.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Anton Deržič, tesar iz Cundrova, je pri padcu z zidarskega odra dobil težje poškodbe po glavi, Stipe Pavlič iz Podhuma je pri napadu dobil težke poškodbe po glavi in desni roki, Stjepana Poljaka, delavca iz Klanjca, je zasulo kamenje in mu poškodovalo levo rogo. Jože Šinuk, delavec iz Mosteca, je padel z motorjem in dobil poškodbe po glavi. Miloš Delivuk, kmetovalec iz Delivuka, si je pri delu v gozdu zlomil levo nogo. Vinka Travnikarja, upokojenca iz Podgorja, je udari konj po glavi. Marija Lapuh, delavka iz Brezice, je padla z voza ter dobila notranje poškodbe. Jernejo Medved, hčer uslužbenca iz Vidma-Krškega, je povozil nopedist, pri čemer je dobila notranje poškodbe. Slavko Grgič, delavec iz Semiča, se je pri delu v gozdu usekal v levo nogo.

MATICNI URAD IZ KAPEL SPOROCA

Marca so bili rojeni trije dečki in ena deklica. Umrla sta: Ana Krulc, kmetica iz Kapele, 79 let; Ivan Podvinjski, kmet iz Podvinja, 43 let.

V nedeljo dopoldne se je v Črnomlju z uvodno slovesnostjo - otvoritvijo OBČINSKE MATIČNE KNJIZNICE ter razstavo periodičnega tiska in knjig - pričel teden tiska. Množica odraslih in šolskih otrok ter domači predstavniki so se zbrali ob 10. uri dopoldne na Trgu svobode pred razstavnimi prostori, predsednik občinskega sveta Svobod in prosvetnih društev, Jože Petek pa je po krajšem nagovoru, v katerem je orisal pomen nove kulturne ustanove, izročil preurejene prostore namenu in povabil prisotne na razstavo in ogled.

Tiskana beseda je zaklad, saj nas popelje v nove svetove, do katerih sami ne moremo. Nudi nam bogata napotila za življenje in hkrati usmerja naše socialno in politično mišljenje, je v nagovoru poudaril tov. Petek. Odločba ljudskega odbora občine Črnomelj o ustanovitvi matične ljudske knjižnice v komuni, pomeni velik korak na poti k kulturni in strokovni rasti občanov. Naše gospodarstvo potrebuje sposobnih ljudi, zato vsi vedno pogosteje segamo po knjigah ter si izpopolnjujemo izobrazbo. Ker večina ljudi ne zmore sredstev za nakup tiskane besede in knjig, ustanovljamo ljudske knjižnice. Prav zato so naše knjižnice že prerasle nekdanji čitalniški okvir in namen, človeka zgolj prosvetljevati. Nova knjižnica mora nuditi delovnim ljudem predvsem znanje, ki ga od njih zahteva hitri razvoj.

Ker proslavljamo v naši komuni te dni teden tiska,

velja spregovoriti nekaj besed tudi o velikem pomenu časnikov, ki dan za dnem, leden za tednom prihajajo v naše domove. Razstava prav gotovo ni mogla zajeti vsega, kar bi bilo mogoče, in se je omejila na skromen prikaz tiska, ki je našim prebivalcem najbližji. Navzlic temu razstavljeni primerki, ki obsegajo razdobje

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

od NOB pa do danes, potrjujejo veliko vlogo, ki jo je tisk odigral v obdobju revolucije in povojne izgradnje kot sredstvo, ki izraža, ustvarja in oblikuje javno

mnenje. Hkrati pa velja poudariti novo, nadvse pomembno vlogo tiska v razvoju novih demokratičnih družbenih odnosov, ki imajo najstarejše osnove prav na obveščenosti naših delovnih ljudi. Tisk nas dan za dnem obvešča in s tem prispeva pomemben delež k oblikovanju socialistične družbene zavesti občanov.

Ljudska knjižnica v Črnomlju je dobila poleg dosedanjih še tri nove, lepo preurejene prostore. V enem izmed njih bo čitalnica, kjer bodo obiskovalcem na razpolago razen knjig tudi časniki in revije, v drugem klub s televizorjem, v tretjem pa šahovska soba. Tla, prekrita s podlitom, lična nova oprema ter zaloga leposlovnih in strokovnih knjig ter revij in časnikov bodo prebival-

cem Črnomlja izpolnili dosedanjo vrzel. Pohvaliti velja razumevanje ljudskega odbora, ki je namenil milijon dinarjev za preureditev prostorov, hkrati pa se republikemu svetu za kulturo zahvalujemo za milijon dinarjev, s katerimi bomo nakupili nove knjige. V prihodnosti bo treba urediti potujočo knjižnico, ki bo obiskovala kraje v komuni; z vsemi področnimi knjižnicami, kar jih v občini posluje, pa bo matična knjižnica knjige od časa do časa po potrebi zamenjavala.

Nova kulturna ustanova, ki smo jo dobili, bo brez dvoma terjala stalnega knjižničarja, zato ga bo treba čimprej nastavit.

Ali bo obljuba le v tolažbo?

Zadnji zbor volivcev v Črnomlju ne bi bil zbor volivcev, če ne bi razprava zajela tudi boleče črnomaljske trgovine z zelenjavo in sadjem.

»V katerem desetletju lahko pričakujemo rešitev tega na videz nerešljivega problema?« so spraševali posamezni volivci.

»Ali je dovoljena le iskrica upanja, da bo v bližnji prihodnosti naša hrana poprestrena z zelenjavo?«

»Nihče nas ne more pričati, da se v Črnomlju ne bi mogel dobiti primeren prostor za trgovino in pripadajoča skladišča!« je bilo mnenje gospodinj volivk.

Zalostno in vendar resnično je, da moramo vedno znova pogrevati vprašanje zelenjavne trgovine! Pripombe so več ali manj umestne, saj ne gre za pretirane ali celo nemogoče zahteve! In končno se vprašanje: Ali bo ostala zahteva Črnomalčanov po zagotovitvi preskrbe z zelenjavo in sadjem le klic vpijočega v puščavi?

x

Skoraj neverjetna je ugotovitev, da se Črnomelj oskrbuje z zelenjavo pretežno iz Ljubljane! Če pa ta dobava šepa glede rednosti, izbire in kakovosti, ni krivda ljubljanskih grostov. Ali ni umestna njihova pripomba: »Zahčevate, da bo Ljubljana zalagala Belo krajino z zelenjavo in sadjem, ko bi moralo biti ravno narobe!«

x

Pravijo, da bodo zdaj napravili konec omenjenemu stanju. Predstavniki podjetja »Potrošnik«, ki vodijo črnomaljsko »zelenjavno politiko«, in predstavniki črnomaljske KZ so se dogovorili, da bodo to pereče vprašanje rešili v najkrajšem času. Podjetje »Potrošnik« bo uredilo in primerno opremilo trgovinski lokal, kajti dosedanj ni ustrezal potrebam. Novi prodajni prostor bo prevzela KZ in bo poskrbela, da bo željam prebivalstva v doglednem času ustrezno. KZ ima vse pogoje, da razvije na lastnih površinah smotrno gospodarjenje z zelenjavo ter sčasoma uredi tople grede. Poleg tega bo zainteresirala tudi kmečke proizvajalce, da bodo gojili zelenjavo, po kateri je največje povpraševanje.

Z urejeno odkupno mrežo bomo dosegli, da bo v kratkem času dovolj zelenjave ne le za domači trg, ampak tudi za druga tržišča.

Upamo, da ne bo ostalo le pri obljubah.

-pb-

Tako svečano že dolgo ni bilo v naši občini kot ob štafeti dneva mladosti. Nad štiri tisoč občanov, zlasti mladine, je sodelovalo. Deset pozdravnih resolucij maršalu Titu je prišlo iz raznih krajev naše občine. Na Vinici, kjer se je pridružila štafeta iz Starega trga, je bila ob navzočnosti velikega števila tamkajšnjih prebivalcev prečitana okrajna pozdravna resolucija. To so ponesli v Črnomelj. Istočasno so prispele v Črnomelj štafete iz drugih krajev, iz Adlešičev, Črmošnjic, Gribej, Ribiči so pripeljali štafeto po Lahinji iz Butoraja. Njihova štafetna palca je imela obliko ribe. Planinci so prišli z Mirne gore. S Toplega vrha so ponesli štafetno palico lovci. Palico organizacije ZB NOV so njeni člani ponesli z Grička, od spomenika padlih borcev. Taborniki so prinesli pozdrave iz Gribej. Od spomenika Staneta Rozmana iz Lokev so ponesli pozdrave in voščila pripadniki JLA. V štafeti so sodelovali še gasilci in člani avto moto društva. Glavno štafeto z Vinice je spremljala motorizirana kolona članov avto-moto društva. V Črnomlju in drugih krajih so bile izobešene zastave. Pisana množica ljudi se je zbrala pred Domom ljudske prosvete v Črnomlju, kjer so prebrali skupno pozdravno resolucijo in jo ponesli naprej proti Metliki. Tako veselega in svečanega dneva že dolgo ni bilo pri nas.

VINIŠKE RAZGLEDNICE

Pogled od Kolpe s camping prostora proti Vinici nam pove marsikaj. Stare, razpadajoče hiše, ki nimajo prav nobene muzejske ali arhitektonske vrednosti. S camping prostora vidimo razpadajoče sanitarije, ki se ne bi smele uporabljati že iz higienskih razlogov, ker se voda od njih izteka v Kolpo proti campingu. Turistično društvo Črnomelj si že dalj časa zama pri-zadeva, da bi Vinčani odstranili te hiše, ali pa jih preuredili, da bi zadostili higienskim zahtevam in ugledu Vinice. Vinčani pa se zato žal vse premalo zanimajo.

Turistična sezona je pred nami. Če Vinčani ne bodo tega uredili vsaj pred sezono, bodo primorani ukreniti, kar je po predpisih potrebno, pristojni organi.

Pomladansko sonce je letos prej kot cvetje na drevju zvalo motoriste, ki so začutili, da se bliža njihova sezona. Železne konjičke, ki so bili vso zimo spravljani, je treba pred prvo vožnjo temeljito pregledati, podmazati, pa bo šlo po cesti kot le kaj! Na sliki: spomladanski pregled v Semiču, posnet pretekli teden

Nepogrešljiva pomoč ljudi

Ko so lani v Semiču postavili spomenik, je bilo treba urediti še nekatera druga vprašanja. V prvi vrsti je krajevna organizacija ZB porabila nad pol

milijona dinarjev za popravilo poti blizu semiškega prosvetnega doma oziroma za obnovo tamkajšnje mrtvašnice in s tem porabila precej več sredstev, kot

je bilo predvideno. Na zadnjem zboru volivcev v Semiču pa je bil sprejet sklep, da se iz vsote, ki se je v letih nabrala s samopriskom prebivalstva, krajevni organizaciji ZB dodeli 200.000 dinarjev, s čimer bi kriila stroške, ki jih je imela s postavitvijo spomenika.

Za 22. julij namerava krajevna organizacija ZB na semiškem domu kulture vzdati spominsko ploščo, posvečeno 178 padlim borcem. Da bi dela laže opravila - med drugim bo urejena tudi pes pot pri Stefanu, je krajevna organizacija ZB začela z zbiralno akcijo, radi bi zbrali vsaj tretjino sredstev, ki jih bodo potrebovali za letošnje svečanosti. Pri tem pričakujemo pomoč vsega prebivalstva, belokranjskih rojakov in drugih ljudi. Zato naj nihče ne odlaš! Veseli bomo vsake denarne pomoči, ki bo prispela na tek. rač. 606 - 15 / 656 - 39 ali pa neposredno v roke krajevnemu odboru ZB v Semiču oziroma matičarju Lojzetu Kočvarju.

V upanju da bo Semič ob praznovanju 22. julija lahko spet s ponosom ocenil prizadevanje in uspehe krajevnih organizacij ZB, se vsem, ki bodo kakor koli pomagali uresničiti njene načrte, ZB že vnaprej zahvaljuje.

Franc Derganc

TRGOVSKO PODJETJE NA DEBELO IN DROBNO »STANDARD« NOVO MESTO nudi raznovrstno blago po konkurenčnih cenah!

VINIŠKI MATIČNI URAD SPOROCA Marca sta bili rojeni dve dekletici in en deček. Poročili so se: Jože Lamut, zidarski pomočnik z Obeha, in Kristina Zalec, kmetovalka iz Gorice; Jože Gorše, kmet iz Zapudja, in Ana Barič, kmetica s Sinjega vrha; Ivar Hudak, delavec iz Učakovcev, in Ana Mihelič, kmetovalka iz Dol. Radene. Umrla je Ana Mravinec, gospodinja iz Sečnega sela, 81 let.

Konjiček je prišel v zrelostno dobo. Njegov gospodar ga je pripeljal v Semič, da mu bo kovač semiškega obrtnega servisa pribil prve podkve

Razveseljivi uspehi gasilcev

8. aprila so gasilci metliške občine zborovali. Nad 40 delegatov in gostov — med njimi so bili predsednik okrajne gasilske zveze Lojze Mirič, sekretar občinskega odbora Socialistične zveze Ivan Škof in drugi — je razpravljalo o pomembnih vprašanjih gasilske organizacije.

Po bogatem in obširnem poročilu predsednika občinske gasilske zveze tovariša Ignaca Stuparja in drugih poročilnih se je razvila živahna razprava o napredku in razvoju, o težavah in pomanjkljivostih gasilstva v naši občini. Ugotovljeno je bilo, da so društva — teh je 18 — vodila in usposabljala gasilce za uspešno obrambo proti požarom. Zlasti je bilo dobro delo protipožarnih komisij, ki so vestno pregledovale po vaseh in drugod, kjer bi se lahko pripetila nesreča. Prav dobro organizirani preventivni službi se moramo zahvaliti, da je v zadnjem času bilo na našem območju zelo malo požarov. Tako je bil samo en požar na Krasincu in sedem gozdnih požarov na območju društva Dobravice in Suhorja; vendar so te požare vestni in požrtvovalni gasilci hitro pogasili. Seveda pa manjka strokovnjakov za pregled električne napeljave, ki včasih tudi zakriži požar.

Društva so v zadržem le-

tu dosegla več pomembnih uspehov. Tako so popravljena in pobeljena orodjišča, dozidan je gasilski stolp v Rosalnicah, povečana je gasilska dvorana na Radovici, Krasincani so si nabavili nov gasilski voz za prevoz motorne brizgalne, podzemeljsko društvo je dobilo novo motorno brizgalno in cevi, Draščani gradijo nov gasilski dom, v Slamni vasi pa so si iz lastnih sredstev nabavili uniforme. To je le nekaj primerov uspešnega dela gasilskih društev v občini.

Gasilci so izvedli tudi veliko praktičnih vaj in ocenjevanj. Zato so imeli suhe, mokre in nočne vaje. Poleg tega so bile organizirane še tri sektorske vaje: v Slamni vasi, na Lokvici in v Krasincu. Na vaji občinske gasilske zveze pri silosih v Rosalnicah je sodelovalo 8 društev. Vse vaje so bile uspešno izvedene in so imele veliko gledalcev.

Gasilska društva iz naše občine so sodelovala tudi pri ostalih akcijah. Tako so se udeležili Zlata bratstva in enotnosti v Novem mestu, 90-letnice gasilskega društva v Krškem in obiskali bratsko društvo v Karlovcu. S tem so vrnili njihov obisk ob 90-letnici metliškega gasilskega društva pred tremi leti.

Za uspešno delo gasilskih društev in gasilske zveze se moramo zahvaliti ustanovitvi gasilskega občinskega sklada pri občinskem ljudskem odboru, ki je bil planiran v višini enega milijona dinarjev, a realiziran nekoliko manj. Iz gasilskega sklada so društva dobivala pomoč za popravilo brizgal in nabavo opreme. Občinski gasilski sklad obstaja tudi letos.

Ker je na območju gasilske zveze veliko društev, so na občnem zboru govorili tudi o centrih, ki so novost v gasilski organizaciji. Tako sta v naši občini dva centra: vzhodni, ki vključuje gasilce iz okolice Metlike, in zahodni s središčem v Podzemlju. Centra bosta imela dolžnost, skrbeti za gasilska društva v svojem okolišju.

Gasilstvo je v naši občini precej množična organizacija, saj ima skoraj 900 članov, vendar je v njej premalo mladincev in pionirjev. Posebno malo je žensk (samo 18). Zato bodo morala društva in občinska gasilska zveza v bodoče posvetiti več pozornosti vključevanju žensk. V Beti in Novoteksu, kjer so večinoma zaposlene ženske, bodo lahko ustanovili močne desetine in čete gasilcev — žena.

Med sklepi, ki so jih sprejeli na občnem zboru, velja posebej omeniti, da bo gasilska zveza organizirala strojniški tečaj in da se bodo gasilci v letošnjem letu udeležili več tekmovanj in prireditev.

Držala tako obremenitev, ker je imela tako tanko vrhno plast. Saj je sama ilovica! Novo cestišče bo široko 6 metrov, in ker bomo upoštevali izkušnje z drugih gradbišč, upamo, da bomo napravili nekaj poštenega.

LI

Prvi metri proti Gorjancem

Dolgo smo ugibali, ali se bodo letos pričela dela na cesti proti Gorjancem ali ne. Danes ugibanje ni več potrebno. Premaganje so vse zapreke, ki so ovirale pripravo, samo vreme je še muhasto in moti delo. Prenekateri Metličani je že šel gledat prve metre izkopavanja. Stopili smo na delovišče in zastavili tov. Zupanciču, ki nadzira začetna dela, nekaj vprašanj.

— Do kdaj boste delo končali?

— Mislim, da do konca avgusta, če nam bo vreme naklonjeno.

— Do kod boste potegnili cesto?

— Planirano je dobrih 5 kilometrov. Upam pa, da bo šlo še en kilometer ali dva več.

— Imate kakšne težave z delovno silo?

— Sedaj smo šele pričeli. Danes dela 35 delavcev. Računali smo na okrog 140, vendar bomo lahko uspeli tudi z osemdesetimi, ker bo-

mo uporabljali stroje. V začetku se je prijaviло precej delavcev, vendar niso bili zadovoljni s sorazmerno nizkim plačilom. Sporazumeli smo se, da bomo zvišali, in mislim, da bo šlo!

— Kaj pa menite o sedanji cesti?

— Cudim se, da je sploh

Zopet nesreča z razstrelivom

Pred nedavnim smo pisali, kako so se otroci poškodovali z različnim razstrelivom, ki so ga našli tu in tam in se z njim igrali.

Tokrat moramo ponovno omenjati nesrečo z razstrelivom. Devetletni in sedemletni sin sta ostala sama doma. Starši sta odšla na delo na polje. Otroka sta brskala po dvorišču in našla v kupu peska vžigalno kapico. Starejši jo je držal v kleščah in po njej tolkel; verjetno ni vedel, kaj je. Manjši pa ga je z vsem zanimanjem opazoval. Takrat pa je počilo in nesreča je bila tu! Starejši otrok si je poškodoval desno roko, a mlajši eno oko in levo obovo v bolnico. Sedemletni sin je moral zaradi očesa celo v Ljubljano in vprašanje je, če

mu mu bodo zdravniki lahko rešili oko.

Od kod je prišla vžigalna kapica v kup peska? Doma pravijo, da jih niso rabili niti takrat, ko so gradili hišo. Torej sta zaradi malomarnosti nekoga, ki je pustil vžigalno kapico zunaj, otroka postala invalida. Ker je takih nesreč na našem področju več, znova opozarjamo starše in vzgojitelje, naj posvarijo otroke, s čim se igrajo, da ne bodo že v rani mladosti postali invalidi.

■ V Makedoniji je lani začela obratovati vrsta velikih industrijskih objektov. Med drugim so to tovarne za proizvodnjo kalcija, karbida ter kalcijevega clanida v elektrokemnem kombinatu "Jugohrom", predilnice za bombažno prejo v Strumici in Skopju, tovarna trikotaže v Kumanovem in drugi pomembnejši objekti. Nadaljujejo pa se dela pri gradnji kemičnega kombinata "Naumovski-Borče" v Skopju.

Nova avtobusna proga: RADOVICA-METLIKA-ČRNOMELJ

Ze dolgo se govori o novi avtobusni progji med Radovico in Metliko. S podjetjem »Gorjanci« je bil pred nedavnim posvet, na katerem je bilo sklenjeno, da uvede podjetje »Gorjanci« novo avtobusno progo, ki bo potekala pravzaprav iz Ostriža v Zumberku na Hrvaškem do Črnomlja. Zastopniki podjetja so si ogledali novo progo in ugotovili, da je cesta na vsej relaciji primerna za avtobusni promet.

Zjutraj, nekaj minut po šesti, bo avtobus krenil iz Metlike za Radovico do Ostriža. Takoj nato se bo vračal v Metliko, da bi imel zvezo z avtobusi, ki se v Metliki križajo zjutraj. Potem bi vozil do Črnomlja in prišel tja nekaj minut pred osmo. Prav to jutranjo zvezo pogrešajo Metličani, predvsem dijaki in uslužbenec, ki se zgodaj zjutraj vozijo v Črnomelj. Popoldne ob dveh se bo avtobus vračal v Metliko. Iz Metlike bo šel naprej preko Radovice do Ostriža, nato pa se popoldne ali zvečer, kakor bodo pač kazale potrebe, vračal v Metliko.

Tako bo Metlika dobila še eno avtobusno progo. Celotna proga je dolga okoli 80 km in podjetje »Gorjanci« upa, da bo rentabilna. Progo bodo uvedli s 1. majem. Avtobus bo vozil samo ob delavnikih. Proga bo prve tri mesece obratovala poskusno.

Tudi naše čestitke so šle v Beograd

Prebivalci metliške občine, mladina in pionirji so pretekli ponedeljek poslali predsedniku Titu iskrene čestitke za 70. rojstni dan. Stafetno palico, ki so jo sprejeli na področju metliške komune, so pionirji prenesli več kot 20 km do vrha Gorjancev in jo predali članom AMD Novo mesto. V Metliki se je kljub slabemu vremenu zbralo na slavnostni sprejem precej ljudi. Predsednik občinskega odbora SZDL tov. Ivan Škof je govoril o pomenu štafete in zaželel tov. Titu, da bi še dolgo let tako uspešno vodil naše narode v borbi za mir. Na zborovanju je sodelovala tudi mestna godba. Na Trg revolucije so prispele še 3 občinske štafete: iz Božakovca, Drašič in Radovice.

Tri stot pionirjev in mladincev osnovne šole je neslo štafeto palico do vrha Gorjancev.

J. D.

Kako živimo na Radovici

Ko smo bili na Radovici, so nam na vprašanje, ali radi berejo Dolenjski list, zlasti sedaj, ko ima vsaka komuna svoje glasilo, povedali, da ga radi berejo, vendar so se pritožili, da o njih nič ne pišemo. Tudi oni bi namreč želeli, da bi se o njih pisalo. Zato smo se pri šolski upraviteljici Vidi Videtičevi pozanimali, kakšno je življenje na Radovici, in zvedeli naslednje:

Odmaknjeni smo od sveta. Do Metlike je precej kilometrov, ki jih moramo pešati v obe smeri. Dobro bi bilo, ako bi vozil na Radovico avtobus. S tem bi precej ustregli šolarjem, ki hodijo v višje razrede v Metliko, in tudi ljudem, ki so zaposleni v Metliki. Nekaj se je o avtobusu govorilo, kako bo, pa ne vemo.

Kulturno-prosvetno življenje je še kar razgibano. Naše prosvetno društvo je v letošnji sezoni uprizorilo že dve igri: za novo leto štiridejanko Pozna pomlad, a v marcu komedijo Lažni zdravnik. S prvo smo gostovali na Suhorju.

Zakaj podcenjevanje dela?

Na Zavodu za zaposlovanje delavcev — izpostava Metlika, smo se pozanimali, kako je z delovno silo. Povedali so nam, da primanjkuje ženske in moške delovne sile. Čudno se nam je zdelo, kako to, da sedaj v metliški občini kar nadomeda primanjkuje delovne sile, ko pa vemo, da je še pred leti niso mogli vse zaposliti. Povedali so nam, da se je v zadnjih letih precej ljudi zaposlilo v Beti, Novoteksu in drugod. Prav metliška tekstilna industrija potrebuje še vedno precej delovne sile, zlasti tovarna Beti in Zavod za zaposlovanje invalidov, ki se širita.

Moških imajo precej prijavljenih, toda vsi iščejo

delovno mesto v tovarni; hočejo k strojem. Nihče ne opravlja navadnih del, pa čeprav niso kvalificirani. Pri obnovi ceste bi potrebovali okrog 150 delavcev. Pred nedavnim so jih pa dobili le okrog 50, in to skoraj vse iz oželske občine, domačih ne. Zanimiv je primer, ko je tovarna Beti potrebovala dva delavca za zunanja dela. Nihče od domačih prijavljenih ni hotel prevzeti prostih delovnih mest, čeprav tudi ta delovna mesta niso slabo plačana. Delavci pri obnovi ceste nimajo slabih osebnih prejemkov,

Potresni sunki v Metliki

11. aprila ob 16.45 so zlasti ljudje, ki so bili v hišah v Metliki, čutili precej močan potresni sunk. Sunk je trajal samo eno sekundo. Sprva ljudje niso vedeli, kaj je, in so prihajali iz hiš ter se spraševali, kaj se je zgodilo. Ob potresnem sunku so imeli občutek, kakor da se ruši težko kamenje ali se kaj podira. Na srečo sunk ni trajal dolgo in ni povzročil nobene škode. Dokazuje pa, da tudi metliško področje spada med potresne kraje. Seveda ta potresni sunk ni prvi v zgodovini Metlike, vendar noben ni bil tako posebno močan, tako da mestu ni povzročil škode.

Tako teče življenje na Radovici. Dobro bi bilo, če bi krajevni odbor Socialistične zveze malo bolj pozivil tudi svoje delo in če bi mladinski aktiv pritegnil več mladine v svoje vrste.

Jad.

METLIŠKI TEDNIK

Zmaga črnomaljskih šahistov

9. aprila so se v prvem kolu okrajnega moštvenega šahovskega prvenstva srečali v belokranjski skupini šahisti iz Metlike in Črnomlja. Pričakovati je bilo, da bodo črnomaljski šahisti gladko zmagali nad Metličani, toda borbe na štirih deskah so bile zelo ogorčene. Z malo več potrpljenja bi Franc Nežmah iz Metlike na prvi deski lahko zmagal in tako bi se Metličani uvrstili v drugo kolo.

Rezultati: Franc Nežmah : Uroš Ivančič 0:1, Niko Hrnjak : Vinko Peša 1:0, Roman Keržan : Anton Makarič 0:1, Janez Dragoš : Valentin Papež 0:2, 0:2, 0:3. Končni rezultat je 2,5:1,5.

Pa še pripomba o srečanju! Zaradi slabe organizacije šahovskega društva Črnomelj se je dvoboj pričel s 40-minutno zamudo. Razen tega so morali

metliški šahisti izbrati šahovsko figure, ker štirje šahisti niso bili pripravljene. V bodoče se kaj takega ne bi smelo dogoditi, vsaj ne na tekmah za okrajno prvenstvo.

V Metliki je veliko zanimanje za šah, a nimajo društva ali kluba, ki bi poskrbel, da bi bile večkrat na teden redno igralne ure. S »kavarniškim« šahom, igranjem po gostilnah ne moremo pričakovati, da bi se šah v Metliki povzpela na višjo stopnjo! Prostorov za igranje ne bi bilo težko dobiti, saj je v metliškem gradu lepo urejen klub družbenih organizacij in tudi šahli so na razpolago. Potrebno bi bilo samo šahiste organizirati, pa bi lahko imeli šahovski klub.

Jad.

saj je režijska ura plačana po 70 din, da ne računamo ostalega.

Iz tega je razvidno, da v tekstilni industriji primanjkuje delavk, za sezonska dela pa delavcev (cesta, kamnolom). Delavci, prijavljeni na Zavodu za zaposlovanje, taka dela podcenjujejo, kar pa ni prav.

Janez Dragoš

METLIŠKI

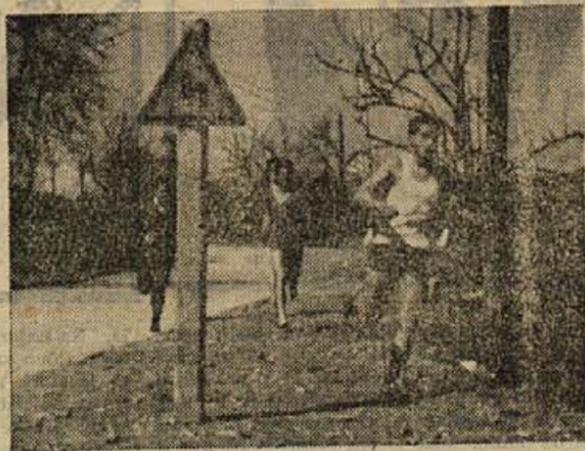
MATICNI URAD SPOROČA

Marca so bili rojeni dva deklica in 1 dekleca.

Poročili so se: Leopold Muc, posestnik iz Krivoglavice, in Marija Kamblj, predilka iz Rosalnic; Nikola Magovac, šofer iz Metlike, in Marija Reba, predilka iz Dol. Lokvice; Ivan Štarič, šofer, in Terezija Kočvar, knjigovodkinja, oba iz Metlike.

Umrli so: Jože Kamblj, posestnik iz Rosalnic, 64 let; Martin Rátkovič, posestnik iz Gor. Suhorja, 74 let; Matija Rozman, posestnik iz Boldraza, 70 let; Marija Zalar, upokojenka iz Metlike, 73 let; Ivan Goljevšek, oskrbovavec iz Metlike, 77 let; Barbara Kamblj, oskrbovanica iz Metlike, 81 let; Marija Jurjevič, oskrbovanica iz Metlike, 80 let; Marija Nemanic, gospodinja iz Božakovca, 83 let; Marija Kraševac, gospodinja iz Drašič, 73 let; Franc Kramarič, oskrbovavec iz Metlike, 75 let; Ana Stipanovič, učiteljica iz Visoč, 90 let.

■ Mariborska Turistična zveza je predlagala občinskemu ljudskemu odboru in Radljam, Dravogradu in Slovenjem Gradcu, naj se pomenujo o ustanovitvi zavoda za izgradnjo in vzdrževanje zahodnega Pohorja z Dravsko in Metliško dolino.

Prizor z občinskega prvenstva v krosu v Metliki (Foto: fotografski krožek metliške osnovne šole)

Ivan Ivanovič in Ivan Nikiforovič

»Kaj pravite na vse to, Dorofej Trofimovič?« je sodnik po premoški vprašal prisednika. »Ne črne ne bele!« je odgovoril prisednik. »Kakšne stvari se dogajajo!« je nadaljeval sodnik. Ni še izgovoril do konca, ko so zaškrpala vrata in se je zrinila v pisarno prednja kočevica Ivana Nikiforoviča, zadnja pa je še ostala v predsobi. Prihod Ivana Nikiforoviča, in to celo na sodišče, je bil nekaj tako nenavaden, da je sodnik skoraj krilnil od začudenja, tajnik nehaj z branjem, prvi pisar v rasevinih frakasti suknji je vstalnil pero med zobe, drugi je požrl muho. Celotno invalid, ki je opravljal službo stražarja in sla in dostoj stal pri vratih in se češtil pod umazano srajco z zaplato na rami, celo ta invalid je zazajjal in stopil nekotomu na noge. »Od kod pa vi? Kaj vas je prineslo? Kako s cenjenim zdravjem, Ivan Nikiforovič?« Ali Ivan Nikiforovič ni bil ne živ ne mrtev: zar godzil se je med vrati in ni mogel ne noter ne ven. Sodnik je zamaž vpil, naj kdo v čakalnici porine Ivana Nikiforoviča od zadaj v sodniško pisarno. V čakalnici je bila samo neka starica, ki ni mogla pomagati, čeprav je še tako potiskala v zadnji del Ivana Nikiforoviča svoje kočene roke. Sedaj je debelosti in širokopleči pisar s kumrasti nosom, šiklastimi pijanimi očmi in raztrganimi komolci stopil k prednji polovici Ivana Nikiforoviča, mu prekrizal roke na prsih kakor otroku in pomignil staremu invalidu. Invalid se je uprl s kolčnom v trebuh Ivana Nikiforoviča in tako sta ga, ne meneč se za njegovo žalostno stokanje, spehala v čakalnico. Potem sta pisar in njegov pomočnik odprla še

drugo krilo vrat. Zasopla od napora sta sopihala in puhala iz sebe tak smrad, da je bilo sodišče hipoma spremenjeno v žganjarno. »Da vaju ništa odrgnila, Ivan Nikiforovič? Naročil bom materi, naj vam pošlje arnike. Namazali si boste z njima križ in ledja, pa bo takoj prešlo.« Ivan Nikiforovič se je samo zgrudil na stol in razen zateglih »ah« in »oh« ni mogel spraviti nobene besede iz ust. Nazadnje je vendar zjecljal s slabotnim, od napora komaj slišnim glasom: »Ali smem ponuditi?« vzeli iz žepa tobacnico in dodal: »Prosim, izvulite!« »Resnično sem vesel, da vas vidim,« je rekel sodnik, »vendar nekako ne morem razumeti, kaj vas je nagnilo, da ste se potrudili k nam in nas tako prijetno presenečili.« »Prošnja...« je zjecljal Ivan Nikiforovič. »Prošnja? Kakšna?« »Za tožbo...« Zdalje je moral Ivan Nikiforovič globoko zajeti sapo. »Ohi... tožiti hočem lopova... Ivana Ivanoviča Pererepenka.« »Moj bog! Vi tudi?« Tak izredna prijatelj! Tožiti tako krapostnega moža! »To je pravi satan!« je rekel Ivan Nikiforovič. »Tule je pritožba, berite!« »Ni druge pomoči, Taras Tihonovič Berite,« je sodnik rekel tajniku. Bil je očitno slabe volje, pa je posmrknil tobak z vrhnje ustnice, kar je stori običajno le takrat, kadar je bil jako zadovoljen. Taka samolastnost nosu je sodnika še huje razkralila in da bi kaznoval njegovo predrznost, je vzel robec in pobrisal z vrhnje ustne ves tobak.

Tajnik se je useknil brez robca, s prsti, kar je bil njegov običajni uvod v branje, in začel z zaspanim glasom: »Mirgoroški plemič Ivan Nikiforovič Dovočuhun vlaga tožbo. O čem, govorijo naslednje točke: 1. Zavoljo svoje sovražne zlobe in očitne škodoželjnosti mi samovžni plemič Ivan Ivanov, sin Pererepenka, prizadeva vsakršno škodo in lopovščino s svojim zahrbnim, grozo zbujačnim početjem. Sinoci se je kot tat in rokovanj, otovorjen s sekirami, žagami, dletmi in drugim ključavničarskim orodjem, vthotopil na moje dvorišče in v moj lastni, tam stojeci gosji hlevček pa ga lastnorodno in nestramno podžagal, dasi jag od svoje strani nisem dal nikakršnega povoda za tako protipostavno in roparsko početje. 2. Taisti plemič Pererepenko pa streže tudi po mojem lastnem življenju. Ta svoj naklep je skrival do 7. prejšnjega meseca, ko me je obiskal pa mi zvitno in prijateljsko prigovarjal, naj mu podarim puško, ki visi v moji sobi. Kot znan skopuh mi je ponujal za orožje razne malo-vredne reči, postavim brejo prasico in dve vreči ovsa. Sprejedel sem njegovo zločinsko nakano in ga z vso prizadvenostjo skušal spreobrniti, ali ta podlež Ivan Ivanov, sin Pererepenka, me je prav po kmetiško prekel in posmahal me črti kot vraga. Povrhu je ta večkrat imenoval nasilni plemič in tolovaj Ivan Ivanov, sin Pererepenka, iz jako nepošteno rodovine: njegova sestra je bila vsemu svetu znana potepenka in je ušla z lovskim polkom, ki je pred petimi leti taboril v Mirgorodu, moža je pa vpisala med tlačane. Oče in mati sta mu bila neznanako pokvarjena in strahotna pijanca. Toda imenovani plemič in tolovaj Pererepenko je s svojimi živinskimi, vse obsodbe vrednimi postopki prekosil vso svojo rodovino in pod krinko bogoljubnosti uganja najbolj pohujšljive pregrehe. Posta se sploh ne drži in zvečer pred Filipovko (post od 15. novembra do 26. decembra) je ta bogotjaček kupil ovna in naslednji dan ukazal svoji nezakoniti gospodnji Gapi, da ovna zakolje, češ da mu je pošel loj za lešerbo in sveče.

Vinski člen odkrit

Leški antropolog dr. Leški je odkril v Kenji staro okoli stari-tilijonov let. Okost-berjetno od bitja, ki je imake opice, toda luča že nekatero zna-človeka. Leakey do- gre za zgodnji člen svoja človeškega ro- du. ki je živel davno pred-človeka. Vse se, da je s tem v-človeka.

Reke prestopijo bregove

Ko padavina pade na Jugoslavije v nor- malnem in snež- rih je vsaka trajala nad en mesec. Najdaljša, leta 1937, je trajala 65 dni. Leta 1926 je Donava zalila 46.000 hektarov orne zemlje in porušila okrog 900 hiš. Isto leto je bila na Hrvatskem škoda zaradi poplav ocenjena na 4.700.000 din.

Izvoljenka brežiških fotoamaterjev

Fotoklub Brežice že več let zaporedoma izbira na svoji zabavi miss foto. Tudi letos je bila na klubiški zabavi 31. marca izbrana nova miss foto. Na sliki je vidimo v prisrčnem razgovoru z lanskoletno izvoljenko. (Foto: Oskar Gerjelič)

Vsak 5. smrtni primer: rak

Konec meseca bo v Beogradu naš prvi kongres kancerologov

V Beogradu od 26. do 28. aprila prvi kongres jugoslovanskih kancerologov-zdravnikov, ki se ukvarja z raziskovanjem in zdravljenjem raka. To bo ena od največjih medicinskih manifestacij pri nas. Prijavljenih je že okrog 420 referatov. V zvezi s kongresom je predsednik Zdrženja kancerologov Jugoslavije prof. dr. Bogdan Kosmanović od- govoril na nekaj vprašanih po delavcu Pres-servisa. Med drugim je dr. Kosmanović dejal: »Po najnovejših statističnih podatkih je za vsak peti smrtni primer v svetu kriv rak. Tudi pri velikom več ljudi kot za tuberkulozo in druge bolezni. V svetu, kot tudi pri nas, najbolj narašča število bolnikov, ki imajo rak na pljučih in dihalnih organih. Naši uspehi v zdravljenju raka so očitni v mnogih primerih. Najvažnejše je, o pravem času postaviti točno diagnozo: če bolezen pravočasno odkrijemo in začnemo zdraviti, je veliko več upanja na uspeh... V praktičnem zdravljenju raka ima še zmeraj prvenstvo kirurški

Sedemindvajset dni so bili na poti. Najprej na malih obalnih parnikih, potem v nenavadnih živinskih vagonih. In ves ta čas so dali tem ljudem komaj kaj jesti ali piti. Ko so v Auschwitzu odprli vagon, ni bilo nikogar ven. Več kot polovica potnikov je bila mrtvih, ostali so umirali. Ves transport so prepeljali v krematorij II. Vso dolgo noč je krematorij bruhal ogenj. Zdalje, zjutraj, je od Judov s Krfa ostal le velik kup cunjastih oblek, ki jih na dvorišču krematorija izpira dež.

Pogled ml obični na mogočnem dimniku. Strelovski na vseh štirih vogalih so upognjeni — skrivila jih je vročina gorečih človeških teles. Pri obhodu naletim v krematoriju IV na tragičen primer, ki spravi mojo vest v nenavadno hudo zagato. Kurjač »Posebne komande« se je skušal umoriti in je zaužil tablete luminala — v krematoriju najnavadnejši način samomora. Luminal najdejo ljudje »Posebne komande« pogosto v zapuštni žrtvi v šlaščnici pred plinsko celico. Bolnik je v nezavesti. Strup, ki ga je zaužil pred nekaj urami, je začel delovati. Toda njegovo stanje nikakor še ni smrtno nevarno.

Ljudje »Posebne komande« me šepetaje prosijo, naj mu ne braunim umreti, naj gre kapitan svojo pot in naj nič ne izbrisati. V nekaj tednih je tako rok, ko vzame slovo od življenja vsa »12. posebna komanda«. On in mi vsi...

Poslušam njihove besede, in jih vendar ne slišim. Zdravnik sem. Ze petnajst let! Petnajst let se ne da tebi nič meni nič izbrisati. Tudi v Auschwitzu ne. Te petnajst let, v katerih sem poznal eno samo nalogo: reševati in ohranjati človeška življenja.

Ob bolnikovi postelji postojim, kakor sem že dostikrat stal ob mestnih posteljah. Gledam v bolnikov trpečih obraz. Moram pomagati! Kajti zdravnik sem.

Pripravim brizgalko, ki ga bo rešila... Nato zapustim barako. Zunaj pa omama izpuhti. Pred trpečih bolnikov obraz se nizajo drugačne slike. Vidim kapitana, kako premetava koks in ga meče v peči, v katerih gori njegovi rojaki. Gledam ga, kako vstopa obnem in s ostalimi člani »12. posebne komande« v vrsto, razvrščen za poslednje strelce esesorcev, in vidim ga, kako se zgrudi. Mrtev... Za to smrt sem mu vrnil življenje... Zdalje jasno spoznam, da je bilo napačno, kar sem malo prej storil...

Obhod je končan. Vračam se v secirno dvorano. Moji trije pomočniki obducirajo trupla za diarejo umrlih Wolff-fovih bolnikov. Dela vedno na pretek, vedno znova in znova...

Moji pomočniki so sveže obrti. Njihove srajce so čiste, obleke nove. Ne gre jim tiče v trdnih, lepih čevlji. Spet so ljudje kot svojčas — doma. V belih krilih, z gumijastimi predpasniki in gumijastimi rokavicami stoje ob secirni mizi. Strokovnjak, ki mu ausviške metode niso znane, bi menil, če bi ta trenutek stopil v dvorano, da je prišel v znanstveni inštitut.

Strokovnjak sem in poslujem tu že tri mesece. Od maja 1944. Vem, da je to psevdno znanstveni inštitut, zgrajen na napačnih teorijah. Na ravno tako napačnih teorijah kot rasna biologija s svojo fantastično idejo o »Herrenrasse« — gosposki rasi. Tudi dr. Mengelejevo raziskovanje dvojčkov je le navidezna znanost. Teorija o degeneraciji, s katero hočejo pri pritlikavcih in pohabljenih dokazati manjvrednost židovske rase, je prav tako napačna.

Iz te zlagane teorije pa izvajajo pravico, poklati celo ljudstvo... Milijone Judov...

Vsi pojmi so potrjeni, zlagani, zaviti v neresničnost in spravljani na najbolj primitivni imenovalec. Vojno krovopletje imenujejo »krizarsko vojno«. V njihovih očeh so Rusi »divje mongolske tolpe iz Azije«. Francosko ljudstvo je vsesokoli zastupljeno s sifilidom, Angleži, počenci s ministrskim predsednikom Churchillom, so sami pijanci, ki žro whisky na debelo in se bodo prej ali slej pogreznil v delirium tremens... Japonci pa so Ariji in poštenjaki, ker tako zahtevajo politični interesi.

Vse same ponaredbе, goljuflja, laž. Nadaljujem lahko v vseh ozirih. Napisne table pred plinskimi celicami, ki oglašajo v sedmerih jezikih, da vodi pot v kopalnice. Na dozah s cyclonom B je napisano, da je v njih prašek zoper mrčes — da, res je, zoper mrčes...

Povsod lahko berete spodbuden napis »Delo osvobajale! Pred nekaj dnevi sem doživel naslednji prizor: Pred krematorijem so se ustavili trije kamioni, natrpani z živimi okostnjaki. Počasi zlezajo ljudje z vozil. Obrazi so jim čisto rumeni kot citrona. Ko dosepejo na krematorijsko dvorišče, jih ogovorim. Pripovedujejo mi, da so pred tremi meseci odkorakali — vseh skupaj je bilo nad 3000 mož — iz ausviškega taborišča, da bi se zaposlili v tovarni za žvepleno kislino. Mnogo izmed njih jih je pomrlo za različni boleznimi. Teh tri sto, ki stoje na dvorišču krematorija, je zastupljenih z žvepleno kislino. Od tih rumenih barvsi kože. Odstranili so jih iz tovarne. Poslati jih nameravajo v okrevališče... Cez pol ure vidim okrvavljena trupla ležati pred pečmi...

V juniju ali juliju 1944 so razdelili med zapornike sto tisoč dopisnic. Vsakdo naj piše svojim znančnem! Najstrože je ukazano kot kraj pošiljate napisati ne Auschwitz ali Birkenau, temveč »delovno taborišče Waldsee«. Vse dopisnice odpošljejo. Tudi odgovori nanje pridejo v taborišče. Priča sem, kako na dvorišču krematorija zgori na grmadi 50.000 odgovorov na dopisnice. In zakaj tudi ne? Saj bi jih tako ne mogli izročiti naslednjem: preden so namreč ti odgovori dospeli, so tudi naslovljeni že zgoreli... Vsa akcija je bila namenjena le za pomiritev in varanje javnosti. Laž, vse sama laž...

V plinski celici krematorija leže trupla na kupu. Ljudje »Posebne komande« jih že perejo in vlačijo pred peči.

»Bebi« z Velikega Trna

Iani pozimi so otroci našli na zasneženi cesti mladega, komaj nekaj nad dva kilograma težkega srnjačka. Prinesli so ga lovcu Albinu Debevcu z Velikega Trna. Srnjaček je bil močno premražen in sestradan. Z drobnimi očmi se je oziral po ljudem in hikal pri njih pomoči. Debevo je pohitel v trgovino ter kupil steklenico in dudico. Ze čez pol ure se je srnjaček do stega napil toplega kravje mlika. Sprva se je nekoliko plašil, toda lakota ga

je prisilila, da se je približal človeku. Ščasoma se je čisto udomachil. Dobra prijatelja sta postala tudi z domačim lovskim psom. Poleti se je najraje sprehal po dvorišču, travniku in vinogradu. Vselej pa se je rad vrnil v svoje bivališče na skedenj. Srnjaček, ki razume na ime »Bebis«, bo prihodnji mesec star eno leto in je sedaj težak blizu 20 kilogramov. Prav rad priteče h gospodi-

ni Pepci, ker ga ona redno hrani. Najraje je zelje in krompir. Še vedno pa zelo rad dudu mleko iz stekleničke. S posebnim užitek pojé tudi kakšen keks. Domače ljudi dobro pozna, tuje obiskovalce pa gleda z nezaupanjem. Tudi noče zaužiti nobene hrane iz njihovih rok. Zlasti se boji moških. »Bebis« pojé dnevno 2 kilograma hrane in popije pol litra mleka. Lastnik ga namerava v toplejših spomladanskih dneh spustiti v svobodo, vendar ne ve, če se bo še vrnil... D. K.

Pepca Debevc z Velikega Trna hrani udomachenega srnjačka

NEKAJ OKROGLIH

TEŽAVE Dva, precej vpad parov se ustavita na trgu in gledata v nebo. »Vidiš, kako lep mesecel pravi eden. »Kakšen mesecel Ne vidiš, da je sonce.« Vtem pride tretji pa ga porabara: »Ali je tistole mesecel ali sonce?« »Pa res ne vem. Sem danes prvič v našem kraju.«

PARTIZANSKA »Tovariš komandant, tule je pismo iz šaba. Ekspres priporočeno, je rekel kurir. »Vraga — zakaj pa ekspres?« se je začudil komandant. »Zato, ker so me ves čas podili Švabi.«

CASOPISNO POROČILO »Danes zjutraj je gospa Smith rodila v bolnišnici šestorke. Zdravniki upajo, da bodo rešili življenje gospodu Smithu, ki ga je ob tej novici zadela kap.«

REGRUTSKA Poročnik vpraša regruta: »Povej mi primer pravega vojaškega vedenja v borbi in odlične strategije.«

Pri pričr zmrznil Pri pričr je zmrznil neki delavec pri raztovarjanju ladje na Mississippiju, ko se je nenadoma odprla šoba na posodi s salmiakovcem in je silovit curek s temperaturo 28 stopinj pod ničlo zadel vanj. Ponesrečenec, ki zapuščava dva otroka je bil star komaj 27 let.

Oljena ljubezen

Zanim predstevtom« je rški duhovnik in kraju Ludvika nekemu dekletu zagovoril, ki se je z fantom. Zupnik Angermayer, ki je preselil in se je preselil na Svedsko, da je smrtni greh v katoličanki za-protestanta.

Ostra zima — odlična letina

Po poročilu iz več kronik je bila leta 1435 zima tako ostra in dolgotrajna, kakor je niso pomnil ne prej in ne pozneje. V Srednji in Zahodni Nemčiji je bilo še 12. maja toliko snega, da so vzozli s sanmi in so se drsali drsali po zaledeneli vodi brez nevarnosti. Na kresni dan so zamrznila vsa okna. Na vrtovih in njivah ni bilo nikakega rastlinja. Šele konec junija je nastopilo pomladansko vreme in vse je hitelo sejati in obdelovati zemljo. Čudno — to leto je bilo med najrodovitnejšimi tistega stoletja. Jesenski pridelek je bil izredno bogat, tudi vina je bilo obilo in odlične kakovosti! Olga Andrejčič

Koliko stane župan?

Newyorški župan Wagner ima letno plačo 40.000 dolarjev. Večjo plačo od njega imajo samo predsednik Kennedy (100.000 dolarjev letno), direktor newyorškega pristanišča (60.000 dolarjev) in guverner države New York (50.000 dolarjev).

ZATO NE POZABITE: pravčasno poravnana naročnina za letošnje prvo polletje vam jamči udeležbo na velikem nagradnem zbranju, ki ga bodo vodili naročniki našega lista!

Kot primer navajajo plačo obrabnega ministra Mac Namare, ki prejema iz državne blagajne 26.000 dolarjev na leto. Doktor je bil še predsednik Fordove avtomobilske družbe pa je prejembal 300.000 dolarjev letno.

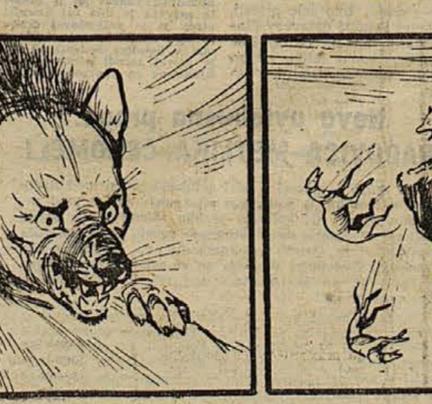
STARI VOLKODLAK PO POVESTI E. Setona RIŠE Branko Avnauer

73. Toda med lovec in Volkodlakom je bil globok kanjon. Nestrno so gledali, kje bi bilo mogoče priti čez globoke skalne zarez, toda nikjer ni bilo nobene možnosti. Tako so morali brez moči gledati divjo gonjo na življenje in smrt. Prihajali so vedno bliže. Volkodlak se je obrnil proti strmemu pobočju, in zaradi gotovosti, s katero je izbral pot, je bilo jasno, da se nahaja na dobro znanih tleh. Kmalu nato se je začel vzpenjati po strmi poti, ki se je vila vedno više v steno. Kot da bi hotel poginuti vsaj na domačem hribu...

74. Za njim se je podilo petnajst podivjanih psov, pred njim je bila strma stena, on sam pa na smrt utrujen, da se je kar naprej opotekal in je nekajkrat skoro padel. Ko ga je King tako gledal in se spomnil, da se je Volkodlak pravzaprav sam izdal, ko je pritekel na pomoč šibkejšim tovaršim, se mu je zamislil — istočasno pa je kljub sovražni občutil do njega neko spoštovanje. Volkodlak je tačas tekel po strmi stazi v steno, vedno više in bolj strmo. Steza se je vedno bolj ozila — dokler se ni končala v ozki skalni polici nad globokim prepadom.

75. Na najožjem delu te police, tam, kjer bi en sam nepreviden korak pomenil neogibno smrt v prepadu, se je stari Volkodlak nenadoma obrnil. Iztegnil je glavo, najčisti dlako na hrbtu, dvignil rep in pokazal svoje strašne zobe, pripravljene na boj do zadnjega. Noge so mu res že odpovedovale, toda še vedno je imel mogočen tilnik, silne čeljusti in — hrabro srce. Tako je stari Volkodlak pričakoval trop psov, ki se je, opogumljen zaradi volkove upehanosti in podivjan v lovski strasti, pogal proti njemu...

76. Kdor je prijatelj psov, naj raje izpusti. Kajti psi so posamič eden za drugim. Tako kot udari stora — več jih hkrati na oči. Takle volkov skok, in končano spreten sunek in udarec s čeljustmi in izgnani pogani in izgnani. Toda ni bila nič drugačna: končal je v prepadu.

Resno zastavljen in vsklajen gospodarski razvoj

Odborniki obeh zborov ljudskega odbora novomeške komune so na seji v torek, 17. aprila, razpravljali o predlogu družbenega plana svoje komune za leto 1962. Iz obsežnega gradiva, pripravljenega za sejo, smo povzeli glavne značilnosti letošnjega družbenega plana in z njimi seznanjamo naše bralce. Brez dvoma so doslej uresničene naloge perspektivnega programa dovolj trdna osnova za gospodarski in družbeni razvoj novomeške komune, drži pa tudi to, da bo prav letošnji plan zahteval od gospodarskih organizacij veliko naporov v smeri stabilizacije našega gospodarstva in upoštevanja zakonov ekonomike, ki smo jih uvedli z novim gospodarskim sistemom. Resnost, s katero se je večina kolektivov v novomeški komuni že v prvih dneh leta lotila proizvodnje, zagotavlja, da bomo zmogli napore, čeprav ne bodo majhni.

Po družbenem planu se bo v letošnjem letu dvignil družbeni bruto proizvod za 18 odst., narodni dohodek pa za 19 odst. Predlog družbenega plana daje največji poudarek povečanju proizvodnje v kmetijstvu, prometu in industriji. Vsega bomo letos investirali 4 milijarde 14 milijonov dinarjev, od tega nekaj več kot 3 milijarde v gospodarstvo in nekaj več kot milijardo v negospodarske namene.

V gospodarskih panogah je planiran največji porast proizvodnje v kmetijstvu, kjer se bo bruto proizvod v primerjavi z lanskim letom povečal za 28 odstot., narodni dohodek pa za 20 odst.; sledi mu promet s 27-odstotnim povečanjem bruto proizvoda in 49-odst. po-

večanjem narodnega dohodka, industrija (bruto proizvod za 21 odst. večji, narodni dohodek za 21-odst.), obrt (bruto proizvod za 19 odst., narodni dohodek za 17 odst.), trgovina (bruto proizvod za 15 odst., narodni dohodek za 19-odst.), gostinstvo (bruto proizvod za 11 odst., narodni dohodek za 12 odst.) nato pa ostale panoge z nekoliko manjšim povečanjem. V zasebnem sektorju se bo za 16 odst. povečala le proizvodnja v kmetijstvu, medtem ko bo v zasebnem gostinstvu in obrti ostala neizpremenjena.

NALOGE POSAMEZNIH PANOG

Proizvodnja bo najhitreje rasla v industriji, ki se bo morala čimbolj prilagoditi

potrebam tržišča ter hkrati kar najbolj izkoristiti možnosti za izvoz svojih izdelkov. V kmetijstvu bo največji poudarek na povečanju živinoreje in proizvodnji krmnih rastlin. V trgovini smo z nedavno reorganizacijo ustvarili pogoje za povečanje skladov, modernizacijo prodajaln in kulturnejšo postrežbo. Trgovina se bo razvijala predvsem v središčih, omogočena je neposredna nabava blaga v proizvodnji, trg pa bo bolj založen kot doslej. Gostinstvo se bo moralo lotiti reorganizacije, nove gostinske objekte pa bomo gradili in stare preurejali predvsem na področjih, ki so turistično pomembna. S sorazmer-

NOVOMEŠKA KOMUNA

no majhnimi naložbami bomo lahko razvili središča za rekreacijo delovnih ljudi, zato bo treba določiti v ta namen primerne prostore. Največ pa si v gostinstvo-turistični panogi obetamo od dokončne urbanistične ureditve naših najpomembnejših tovrstnih središč: Dolenjskih in Šmarjskih Toplic. Obrt družbenega sektorja bo lahko uresničila planirano 19-odst. povečanje le z združevanjem dosedanjih manjših obrtnih podjetij v sodobne obrtne centre, ki bodo zrasli predvsem v gosti naseljenih industrijskih središčih.

3 MILIJARDE NALOŽB V GOSPODARSTVO

Od predvidenih 3 milijard dinarjev, kolikor bomo vložili letos v gospodarstvo, bomo porabili večji del, to je eno milijardo 350 milijonov, za industrijo, blizu 840 milijonov za kmetijstvo, okoli 360 milijonov za promet, 130 milijonov za trgovino, 119 milijonov za obrt, preostanek pa v manjših zneskih za ostale panoge. Dobro tretjino predvidenih investicij bodo ustvarila podjetja, okoli 120 milijonov bo prispevala komuna. Preostanek bo treba zagotoviti iz ostalih virov. Investicije, namenjene industriji, bodo porabljene za izpopolnitev električnega napajalnega omrežja, za pričetek gradnje tovarne ravnega stekla, za obrat »Iskre« v Novem mestu in za razširitev zmogljivosti IMV, to-

Kaj pa garaže?

Garaže za osebne avtomobile v Novem mestu so precejšen problem predvsem v Kandiji, saj parkirna pred stanovanjskimi bloki v novih naseljih desetine avtomobilov, ki so dan in noč izpostavljeni vremenu. Garaž ni, lastniki so zavoljo njih dobili že precej starih las, hkrati pa utrpeli tudi precej škoda. Naj povemo, da so lokacije za garaže v Kandiji že določene in da lahko vsakdo gradi takozvano »box« garažo. Najbrž pa bi bilo bolje, če bi nekdo nastopil kot investitor in garaže zgradil ter jih odajal proti primerni najemini. Morda ne bi bilo napak, če bi to storila stanovanjska skupnost, ki bi v ta namen lahko najela posojilo. Investicija te vrste bi se prav gotovo dokaj hitro vrnila.

KAJ PA NAŠ OBČINSKI STATUT?

V občini je ustanovljena posebna komisija za pripravo statuta. Vloga statuta občine bo po novi ustavni ureditvi zdaleč pomembnejša, kot je bila doslej. Statut ne bo le formalni predpis o organizaciji občinske uprave, občinskega ljudskega odbora in njegovih organov, ampak bo vseboval v okviru nove ustave in zakonov kompleksno ureditev občinske samouprave in odnosov v njej.

Zato je pripravam dan potreben politični poudarek. Komisija zbira ustrezne družbeno-politične in strokovne analize razmer v posameznih dejavnostih v občini ter proučuje druga vprašanja, ki naj bi bila urejena v statutu.

Dosedanje delo in razprave v komisiji in podkomisijah so pokazale, da je še vrsta odprtih vprašanj, ki jih je ne glede na bodočo zakonsko ureditev možno in potrebno obravnavati, ker bodo morala biti v statutu. Taka so zlasti tale vprašanja:

Območja krajevnih skupnosti, postopek za njihovo ustanovitev, njihove naloge, organizacijska načela — ob upoštevanju, da imajo svoj statut, materialna sredstva in možnost vzdrževanja, razmerje organov občine do krajevne skupnosti in obratno.

Pomembno je določiti, za katera vprašanja iz politike ObLO naj bo obvezno razpisati referendum ter kakšen naj bo pri tem postopek.

Tudi naloge in pravice SZDL v sistemu občinske samouprave bodo večje, zlasti v zvezi z zbori občanov, z iniciativo pri urejanju občinskih zadev.

Posebno skrb posveča komisija organizaciji upravljanja družbene lastnine v splošni rabi: (ceste, parki, trgi, vode, rekreacijski prostori), pravice občanov do uporabe tega premoženja, organizacija upravljanja družbene lastnine v neposredni lasti ObLO itd.

Živahne so razprave glede usmerjanja razvoja v občini in finansiranja skupnih potreb občine. V ospredje izstopajo zlasti naslednja vprašanja: kakšna naj bo bodoča vloga občinskega družbenega načrta, njegova vsebina, postopek pri sprejemanju (zagotovitev soodločanja občanov), spremljanje izpolnjevanja občinskega načrta, vloga investicijskega sklada in sklada sredstev za skupne rezerve v občinskem rezervnem skladu, vprašanja združevanja sredstev na prostovoljni osnovi za razvoj občine, področja finansiranja iz proračuna in iz posebnih skladov, postopek pri sprejemanju proračuna za finansiranje skupnih potreb (javne razprave) itd.

Poleg teh je še vrsta vprašanj, ki so v razpravah in ki bodo zavzela v statutu vidno mesto. Taka vprašanja so: urbanistično načrtovanje in postopek za sprejem urbanističnega načrta, organizacija družbenih služb, razmerje in odnosi organov občine do gospodarskih organizacij, zlasti njihovih organov, odnosi med organi občine in organi družbenega upravljanja (pravice in obveznosti) in drugo.

Tu so le na splošno in okvirno nakazana vprašanja, ki jih bo moral urejati občinski statut. Komisija sprejema najrazličnejše koristne pripombe, predloge in mnenja občanov, kajti le tako bo lažje pripravila gradivo za širšo razpravo in sestavo občinskega statuta.

A. P.

Novomeška kronika

Plakati v našem mestu so svojevrstni, a neresljivi problem. Različni ljudje jih pripenjajo na oglasne deske po mestu in v njegovi najbližji okolici, navadno kar z ravnimi žebeljčki. Za najmarjši sunek vetra tako pripetijo plakate sodevda odrga. Zalostno vzhajajo pisane »zastave« vseh mogočih barv in velikosti zaradi tega že drugi dan oznanjajo, da se plakatiranja nismo naučili! Plakati žalostno je gledati siceršnje ostanke dostikrat prav lehnih, okusno izdelanih plakatov in obvestil, katerih se radi lotijo še otroci. — Prod tedni smo brali, da bo novo Komunalno podjetje prevzelo tudi plakatiranje. Edino pravilno! Z nekaj sredstvi je treba zglediti oglasne deske, plakate pa lepiti s skrobom in velikim zidarskim čopcem, kot delajo to povsod na svetu! Vsek naj podjetju za plakatiranje prispeva tudi primeren znesek pa bomo kmalu zadovoljni s lepšo podobo našega mesta.

Brez vzroka so se ta teden jezili vsi, ki so v Domu ljudske prosvete naleptali na zaprti vrata in so morali v kino dvorano vstopati od strani. V veži prosvetnega doma namreč hitro z obnavljanjem, da bo ob začetku republiške dramske seje v maju vse nared.

Povsod je zadisalo po pomladi, le novomeške ulice še ne kažejo tega razpoloženja. Polekod so skrajno umazane in zamazane, med njimi tudi Glavni trg, ki je na nekaterih mestih pravečo smetišče papirjev, olupkov od banan in ostalega. Tudi nekdanja tržnica še ne kaže, da se bo kmalu znebila kupov smeti, ki jo zdaj »krasijo«. Marsikaj bi ljudje lahko sami pospravili in počistili, posebno v stranskih ulicah pred svojimi hišami oziroma stanovanji!

Nastop vrhunskih plesnih parov je bil v Novem mestu 15. aprila v telovadnici osnovne šole. Vsi, ki se zanimajo za športni ples, so bili obiska plesnih mojstrov zares veseli.

Zavod za zaposlovanje delavcev v Novem mestu bo v okviru meseca poklicnega usmerjanja mladine 23. apr. ob 18.30 v Domu JLA organiziral predavanje z naslovom »Poklicno usmerjanje«. Predavatelj je znani strokovnjak za poklicno usmerjanje prof. Albin Podjavšek.

Porabo električnega toka plačujejo v nekaterih predelih Novega mesta kar za dva meseca skupaj. Ta novost je bila

uvredena z letošnjim letom. Ljudje pa z njo niso zadovoljni in pravijo: »Plačo dobivamo samo za en mesec, torej plačujemo tudi elektriko tako!« Ker tokovina ni tako poceni, so mnoge gospodinjice neprijetno presenečene, ko jim inkasant podjetja Elektro predloži račun kar za več tisočakov skupaj.

Pomladi pa letos ni in je ni. Dež je 12. aprila skoraj do celja spral zadnji sneg in ko je drugi dan posijalo toplo pomladno sonce, so bile vse ceste na mah suhe. Tudi toplomer se je brž povzpela na 20 stopinj, tako da smo si že oddahnili, češ vendar pomlad... Toda tudi tokrat smo se zmotili, v soboto zjutraj je bila spet stara pesem: dež, dež in vmes snežinke. Pobočja Gorjancev so bila bela od snega, ki sega menda skoraj v dolino.

Novomeška prodajalna »Peko« je v ponedeljek odprla svoje modernizirane in povečane prodajne prostore. Ob tej priložnosti so nudili potrošnikom razno obutev po znižanih cenah. V trgovini se je trije ljudi, ki so se preizvali in sitnariji kot včasih, ko je bila obutev še na točke... Mnogim je že zdel nakup tako ugoden, da so odhajali iz prodajalne obloženi z več pari čevljev.

Mestne gospodinjice so bile s ponedeljskim živilskim trgovkar zadovoljne. Razen pripomb, da je predrago, je bilo slišati tudi pohvalne izjave o lepih jabolkah, ki so jih prodajali od 70-90 din. kg, dobro silvočko po 900 din., zelenjavna politika pa je pri prodajalcih došla različna. Nekateri trmasto vztrajajo pri ceni 1200 din. za motovilec in 800 din. za regrat, drugi pa ga prodajajo tudi dosti ceneje. Jajca so bila po 20 din., smetana v skodelicah po 70 din., krompir po 40 din., mleko po 50 din., čebulek po 300 din., česen v glavicah po 5-10 din., soplji vresja in maščo po 10 din. itd. Otroška korfektija je šla dobro v prometu, prav tako razna semena in rože v lončkih.

Gibanje prebivalstva: rodili sta: Erna Robar-Zumič iz Novega trga 9 — deklica in Marija Malenšek iz Gubeve 2 — deklico. Poročili so se: dr. Zelimir Stribar, zdravnik, in Milena Hudoklin, kemotehnik, oba iz Kettejvega drevoreda 16; Avgust Ferlinč, frizerski mojster, iz Veronika Kren, gospodinja, oba iz Dilančeve ulice 1. — Umrl je Alojz Rozina s Smihelske ceste 3, star 73 let.

varne zdravil »Krka«, Novoteksa, Novolesa, Industrije obutve v Novem mestu ter »Bora« v Dol. Toplicah.

Od 840 milijonov investicij za kmetijstvo bo porabljenih največ za izgradnjo živinorejskih obratov v okviru Kmetijsko-gozdarskega predelovalnega kombinata Novo mesto ter za gradnjo pomožnih objektov, manjši del teh sredstev pa bodo porabile kmetijske zadruge za nakup mehanizacije.

1 MILIJON NEGOSPODARSKIH INVESTICIJ

Letošnji družbeni plan se razlikuje od dosedanjih tudi zato, ker so letos močnejše kot kdajkoli doslej zastavljene negospodarske investicije, torej tiste, ki so namenjene šolstvu, komunalnim dejavnostim, zdravstvu in družbenemu standardu nasploh. V šolstvu in prosveti se obeta letos do graditve šentjernejske šole do III. stopnje, nekaj sredstev pa za razširitev in večja ali manjša popravila nekaterih drugih šolskih poslopij v komuni. Predvidena je preureditev štirih dvoran v prosvetnih domovih ter adaptacija prostorov in preselitev ljudske knjižnice v Novem mestu. V zdravstvu so predvidena predvsem dela pri gradnji novomeške bolnišnice ter preureditev zdravstvenih domov in postaj, v komunalni dejavnosti pa niz stanovanjskih gradenj, popravila mostov, razširitev vodovodnega omrežja in gradnja zbiralnikov, preureditve cest ter druga manjša komunalna dela po vsej občini.

Po prvem občinskem tednu tiska

Teden tiska je za nami. Trajal je od 29. marca do 4. aprila. Njegov namen je bil povečati zanimanje za tiskano besedo. Organizator tega tedna je bila razširjena komisija za tisk pri občinskem odboru SZDL Novo mesto.

Da bi bil namen čimbolj do drugimi šolami. Organizirala sežen, se je povezala s Štu-je vrsto predavanj o tisku in dijsko knjižnico »Mirana Jarc«, Dolenjskim listom, Dolenjskim muzejem, Zavodom za izobraževanje kadrov in produktivnost dela, Slavističnim društvom, osnovnimi in

Iz Sentjerneja

V sredo, 11. aprila, je prišel iz Ljubljane v Sentjernejo strokovnjak za nasade in vrtove, ki bo naredi načrt za ureditev parka v Sentjerneju. Ko si je ogledal teren, ga skiciral in izmeril, je že povedal prva mnenja o ureditvi. Skušal bo narediti načrt tako, da ureditev ne bo predraga, hkrati pa naj bi bil park prikupen na pogled.

Vsi Sentjernejčani pa naj bi pri tem pomagali. Ze zdaj prosimo vse, da bi kakor koli pomagali pri tej veliki akciji, ki bo dala Sentjerneju novo lice.

Tudi v Sentjerneju smo posvetili tednu tiska veliko pozornost. Trgovsko podjetje »Dolenjec« je v eni svojih izložb razstavilo knjige, ki si jih je ogledalo veliko ljudi. Razen tega je bilo v dvorani prosvetnega doma predavanje o tisku, ki ga je obiskalo veliko domačinov.

Za dan zdravja je bilo v Sentjerneju predavanje o skrbi za oči v industriji zaposlenih ljudi. Predaval je strokovnjak iz Ljubljane, udeležili pa so se ga predvsem člani kolektiva Iskre, ki so slišali mnogo koristnega.

Ze dalj časa o šentjernejskem Partizanu ni bilo

nič slišati, zdaj pa upamo, da bo drugače. Prejšnjo nedeljo je bil na pobudo Občinske zveze za telesno vzgojo ponovni ustanovni občni zbor, združen s predvajanjem kratkih športnih filmov. Novi odbor si bo prizadeval poživiti športno življenje v Sentjerneju.

Prejšnjo nedeljo je v Sentjerneju gostoval Boris Frank s svojim ansamblom. Dvorana je bila polna kot že dolgo ne. Obeta se nam še nekaj gostovanj iz Ljubljane; 29. aprila bo po vsej verjetnosti gostovalo prosvetno društvo iz Tacna z lepo mladinsko igro »Kekec in Mojea«, v dogovoru pa smo tudi za nekaj gostovanj nekaterih naših najboljših ansamblov zabavne glasbe.

9. aprila je šla skozi Sentjernejo štafeta mladosti, ki nosi našemu ljubljensku maršalu Titu za rojstni dan pozdrave tisočev in tisočev naših ljudi. V Sentjerneju jo je pričakalo veliko ljudi, na trgu pa je bil ob tej priložnosti kratek kulturni spored, ki so ga izvajali učenci osemletke in godba na pihala. Stafeta je odnesla tovarišu Titu tudi od nas najlepše pozdrave in želje.

Ceprav so bile razne pomankljivosti in težave, ki bi se z boljšo organizacijo dale do neke meje odpraviti, lahko rečemo, da je prvi teden tiska v občini uspel.

Med šolsko mladino so se posebej učitelji vzbujali zanimanje za tiskano besedo. Otroci so pisali domače in šolske naloge, o pomenu tiska itd. Najboljše naloge so poslali komisiji, ki jih bo nagradila s knjižnimi nagradami.

OBČINSKI ODBOR ZVEZE BORCEV NOV NOVO MESTO

razpisuje mesto strojepiske

Pogoj: administrativna šola z najmanj triletno prakso.

Nastop službe lahko takoj. Plača po dogovoru.

DOPIŠUJTE V DOLENJSKI LIST!

K. T.

Pridobila si je zaupanje potrošnikov in preseгла pričakovanje kolektiva

Tudi marsikje na Dolenjskem je v manjših krajih težava z redno oskrbo potrošnikov z artikli dnevne potrebe in glede rentabilnosti malih prodajaln. S tem vprašanjem se ne ukvarjajo samo kolektivi trgovskih podjetij, temveč prodrejo tudi problemi celo do zborov proizvajalcev in do ostalih občinskih organov. Res je, da je obstoj podeželskih trgovin najbolj pereč tam, kjer je prenikajo kupna moč. V takih primerih

km od Blance in leži pod vznožjem Bohorja, je pravzaprav le zaselek z nekaj hišami, kjer se konča cesta in od koder vodijo v ostale zaselke le kolovozne poti. Kraj nima telefonske zveze, v večini zasolkov pa še vedno brlijo petrolejke. Zares je to kraj brez posebne gospodarske perspektive. Toda po okolišnih obronkih le živijo ljudje, ki se bavijo z živinorejo in gozdarstvom. Do najbližje trgovine v Kališevcu imajo najbolj oddaljeni tudi po več ur hoda. Še pred leti je bila tu prodajalna zadruga, vendar so jo zaradi nedonosnosti ukinili. Občinski ljudski odbor je dal trgovino v zakup. Tudi v tej obliki ni šlo in ni šlo. Kaj sedaj? Da bi zadovoljili potrošnike, je 1960 prevzelo prodajalno trgovsko podjetje »Preškrba« s Senovega. Zaradi težavnih delovnih pogojev so namestili kot poslovodjo moškega. V 16 mesecih poslovanja ni dosegel povprečno niti 500.000 dinarjev prometa na mesec. Poleg nedonosnosti prodajalne so bili pogostni odpisi pokvarjenega blaga, kali, primanjkljaji in podobno. Tega začaranega kroga pa je bilo konec, ko je podjetje zaupalo

prodajalno mladi prodajalki Ladiji Klun, stari 20 let, ki ima le 2 leti delovne dobe v trgovini. Že prvi mesec je dosegla 924.000 dinarjev prometa in ga potem zvišala na preko 1.200.000 dinarjev mesečno. V dobri polovici leta je dosegla tak uspeh, da je prodajalna donosna, zadovoljila je potrošnike in preseгла pričakovanje kolektiva. Odpadli so odpisi pokvarjenega blaga, kali, pritožbe potrošnikov, pa tudi primanjkljajev in drugih posebnih problemov ni več. Kaj vse zmore mlad kader, če se že od začetka učne dobe posveti poklicu, se bori za najboljši uspeh v šoli, če pridobljeno znanje koristno uporablja v praksi in če je za

svoje delo primerno nagrajen! Mislim, da je nadaljnji komentar odveč in da lahko tovarišici Ladiji Klun samo čestitamo k dosedanjim uspehom ter ji na novem, še odgovornejšem delovnem mestu v Koprivnici želimo nadaljnjih uspehov.

Zdravko Petan

Na osnovni šoli v Sevnici že več let dela šolska zadruga, ki ima kar lepo število članov. Razdeljena je na štiri sekcije: strojno, sadjarsko, cvetličarsko in vrtnarsko, v bodoče pa bi radi ustanovili še čebelarstvo. V strojnem krožku se ena skupina seznanja s tem, kako so stroji sestavljeni, druga pa z upravljanjem traktorja. Člani sadjarske sekcije obrezujejo drevesa, maline in drugo.

Lanjsmo večino pridelkov prodali, nekaj pa odstopili šolski kuhinji, ki nam je za to nabavila potrebna semena. Povezali smo se z organizacijo RK na šoli in sklenili, da bo imel vsak razred svojo gredo. Kdor bo ob koncu leta pokazal najboljše uspehe, bo nagrajen.

Miran Mišič,
VII. a razred,
Sevnica

SEVNIŠKI VESTNIK

je težko ustreči potrošnikom ter hkrati zagotoviti rentabilnost trgovine. So pa tudi primeri, ko se zaradi nepoznanja strukture potrošnikov, kupne moči in zaradi subjektivnih in organizacijskih slabosti ta ali oni problem nikakor ne more zadovoljivo rešiti. Zaradi tega navajamo poučen primer trgovine v Kališevcu pri Blanci.

Kališevac, ki je oddaljen 8

Praznik posavskih železničarjev

Posavski železničarji so lepo proslavili svoj dan. Že 14. aprila so se udeležili proslave v Ljubljani, kjer so nastopili železničarski godbeniki iz Zidanega mosta pod vodstvom Novomeščana tov. Adama. Razen osrednje slovesnosti je bila tudi svečanost pred spominsko ploščo padlim železničarjem. Tu je nastopil pevski zbor »Svoboda« iz Radeč, železničarska godba pa je zadržala nekaj žalostink. Naslednjega dne je Celjsko gledališče pripravilo železničarjem Cankarjevo »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«, za zaključek pa so železničarji imeli še akademijo v dvorani doma »Svoboda« v Zidanem mostu. Tu je šef železniške postaje tov. Božič povedal najprej nekaj o pomenu borbe železničarjev pred

vojno in v NOB, nakar so sledile izbrane recitacije, folklorne in glasbene točke. S. Sk.

Sevnica - turistični kraj

V petek, 13. t. m., je imelo Turistično društvo Sevnica svoj občni zbor. Udeležba sicer ni bila zavidljiva, pač pa je razprava pokazala, da bi se dalo v pogledu turizma z malo dobre volje v Sevnici marsikaj napraviti. Iz predsednikovega poročila je razvidno, da je dosedanji odbor led že prebil. Delo je treba nadaljevati predvsem pri restavraciji sevnškega gradu z znamenitimi freskami, čuvanju kulturno zgodovinskih znamenitosti Sevnice in okolice, ureditvi sevnškega parka in olepšanju samega mesta. Turistično društvo naj bi nudilo vso pomoč tudi pri obnovitvi in ureditvi nekdanjih gostinsko-turističnih objektov v okolici, lokal pa naj bi se uredil tudi na gradu. Če bo novi odbor rešil le del nalog, ki so bile navedene v razpravi, bomo čez nekaj let res lahko govorili o Sevnici kot turističnem kraju.

Za novega predstavnika Turističnega društva je bil izvoljen tov. Ivan Nagode. S. S.

Razveselite znance in svoje v tujini z DOLENJSKIM LISTOM!

Vsakomur v naši občini je znano PGD na Bregu. Deset let so se tamkajšnji gasilci prizadevali, da bi dobili svoj dom ali vsaj orodjarno. Nedavno so začeli akcijo, tako da je vsak član društva prispeval nekaj denarja ali les. Zbrali so 50 kubikov lesa, pripravili dva vagona opeke in opravili še veliko prostovoljnega dela.

Pred kratkim so zasadili prve lopate pri gradnji temeljev za gasilski dom. Načrti so prav lepi. Gradnja pa bodo v dveh obdobjih. Najprej potrebujejo orodjarno in selno sobo, v kateri se bodo lahko sestajali člani množičnih organizacij. Gradnja bodo tudi stoli. Zatem nameravajo urediti moderno dvorano, v kateri bodo tudi filmske predstave. Dvorana je na Bregu zelo potrebna, saj bi jo lahko uporabljali zdaj dramska skupina prosvetnega društva, zdaj ljudje ob proslavah, pa tudi gostujoče kulturniške in druge skupine.

Gasilski dom pomeni za Breg in Šentjur nedvomno

velik uspeh, v krajih, kjer je 156 prebivalcev in med njimi kar 45 gasilcev s pionirsko desetino, pa še celo. Pričakuje se, da bodo pristojni organi pomagali delovnim gasilcem z Brega, kar tudi zaslužijo. Predvsem pa pričakujemo pomoč od ljudi, ki so bili vedno pripravljene pomagati.

Loka je dobila električno sifeno. Gasilci so pomagali s prostovoljnimi delom, strokovno delo pa so opravili delavci sevnškega obrata »Elektra« iz Vidma-Krškega. Do zdaj so imeli v Loki ročno sifeno. S. Sk.

»DOLENJKA«
trgovsko podjetje
na debelo in drobno
NOVO MESTO

nudi potrošnikom veliko izbiro, solidno postrežbo in nizke cene!

SKROMNOST IN VZTRAJNOST - NJIHOVA ODLIKA

Prijeten večer je ljubiteljem športa v Novem mestu pripravila občinska zveza za telesno vzgojo v petek, 13. aprila, v Domu ljudske prosvete.

Priznam, da sem z nekim dvomom čakal na program večera. Bal sem se cirkuša. Bojazen je bila odveč.

V obliki časnikarske reportaže so se zvrstili na odru najvidnejši predstavniki slovenskega športa. Ansambel Privška ter solo pevca Marjana Deržaja in Nino Robič so s kvalitetno glasbo in petjem v vmesnih točkah ustvarjali med publiko prijetno razpoloženje.

V neprisljhenem razgovoru, včasih šegavem, včasih v zadregi, so najboljši slovenski športniki povedali marsikaj, kar bi bilo prav, da si naša mladina ohrani v spominu.

Božo Jemc, naš najboljši smučarski skakalec, je bil prvi na vrsti. Videti je bilo, da bi se raje spustil po strmih 100-metrskih skakalnicah, kot nastopal na odru pred publiko.

Tudi Novo mesto ima v svoji sredi znane športnike. Nastopili so: Mikčeva, znana igralka namaznega tenisa, Penko, slovenski rekorder v suvanju krogle, Goleš, član republiške reprezentance v odbojki, in Pavlin, orodni telovadec in član republiške mladinske reprezentance. Vsi so zanimivo odgovarjali. Tov. Penko, ponovni okrajni šahovski prvak, je izjavil, da se bo v bodoče posvetil predvsem šahu.

Na odru se je pojavil atlet visoke postave - slovenski prvak v športnem kegljanju in član jugoslovanske reprezentance. »Kot desetleten fantič sem začel postavljati keglje. Poskušal sem tudi sam podirati keglje in ugotovil so, da imam dober met. Tako sem se posvetil temu športu. Vendar rad gojim tudi druge športe,« je skromno pripovedoval in še dodal: »Z malo sreče utegnemo Jugoslovani v tretje priboriti svetovno prvenstvo v moški ekipi.«

Stopnice odra je lahko preskočil športnik z izklesanim obrazom, srednje postave, na videz brez mišic: Ante Mahkota, eden izmed naših znanih alpinistov, nas je v gladki, kultivirani govoric, prepletani z mnogimi pristnimi slovenskimi tehničnimi izrazi, ob vrsti barvnih diapozitivov popeljal v divje strmine Alp. Zamislil sem se ob njegovem pripovedovanju in prikazanih diapozitivih. Kakšna razlika med sedanjo tehniko plezanja in sodobno opremo ter dobo pred 35 leti, ko so

naskakovali še nepreplezane stene dr. Klement Jug in prvi skalasi tako rekoč z golimi rokami in so nekateri ostali za vedno pod stenami! - V petnajstih minutah nas je Mahkota obogatil s programom, vrednim celoga večera. Bilo je res čudovito.

Reporter je pripeljal novega športnika. Izpod čela je opazoval publiko, držal se je malo sključeno kot mačka na preži, dolge lakti ob telesu so bile videti nekam brezdolne. Naš najboljši košarkar Danev je povedal: »Ni lahko doseči dobro formo. Se težje jo je obdržati. Odpovedati se moraš marsikomu. Ze deseto leto sem prikrajšan za marsikaj užitek. A ni mi žal. Doživel sem tudi mnogo lepega in videl mnogo sveta.«

Stanko Loriger, košeni atlet, najhitrejši Jugoslovani, je priznal, da se bo po evropskem prvenstvu v Beogradu odrekel nadaljnjemu tekmovanju: »12 let trdega dela bo dovolj.« Posebno prisrčno je govoril o srečanju s slovenskimi izseljenci v Avstraliji. »Ali imate s seboj kaj slovenske zemlje?« je bilo prvo vprašanje teh izseljencev, tako veliko je bilo njih domotožje. »Zd'ise mi, da vsi skupaj premalo cenimo svojo domovino,« je zaključil simpatični lahkonadlet.

Zajc in Oman, naša znana smučarska skakalca, sta nastopila hkrati. Ne bi verjel, da se sloki fant z nežnim obrazom upa na veliko skakalnico, in vendar je Zajc v Kulmu skočil 109 m! Oman je s šegavim pripovedovanjem pritegnil poslušalce in povedal marsikatero skrivnost smučarskih skakalcev in športnih funkcionarjev. Pristno po gorenjsko je modroval: »Lahko doživíš hud padec, pa si nič ne narediš, lahko pa si na majhni skakalnici z neznanim padcem zlomiš nogo.«

Zdenka Prusnikova, članica jugoslovanske ženske orodne reprezentance, je priznala, da se naša ženska vrsta sicer še ne more potegovati za prva mesta, da pa so posameznice z vztrajnim treningom dosegle že visoko tehniko. V parterni gimnastiki v eleganci posekajo moške, v težini izvajanih prvih pa so jim že zelo blizu.

Zadnji je nastopil Miro Cerar, evropski prvak v orodni telovadbi. Njegov obraz je bil videti zaskrbljen. Zaveda se, da je danes v središču pozornosti naše mladine, ki gleda v njem nedosegljivega mojstra v orodni telovadbi. In kako bo na

svetovnem prvenstvu? Skromno je pripomnil: »Treniram 5 dni v tednu. Konkurenca bo huda. Smatral bom za uspeh, če se bom uvrstil med prvo dvajsetorico.« Vemo, da je uspeh tekmovanja na orodju odvisen tudi od sre-

še. Vsi mu jo želimo v obilni meri!

- Prijetni večer je hitro minil.
- Atleti so nastopali skromno.
- Njihovi odgovori so bili prosti. Povedali so globoko.
- misli, dokaz, da šport za-

- hteva celoga človeka - ne samo mišice, temveč tudi možgane!
- Da bi naša mladina je malo več posnemala naše vrhun-
• ske športnike v vztrajnosti,
• samopremagovanju in pred-
• vsem v skromnosti. M. D.

Naši najboljši športniki pred novomeškim mikrofonom: zgoraj (od leve proti desni) - Stanko Loriger, Miro Cerar in Ivo Danev; spodaj (od leve proti desni): glavna nastopajočih na popoldanski prireditvi - Leo Grom (kegljač), Božo Jemc in Ludvik Zajc (smučarja skakalca), Zdenka Prusnik in Miro Cerar (telovadca), Ante Mahkota (alpinist), Ivo Danev (košarkar) in glavni napovedovalec Marko Rožman, novinar RTV Ljubljana.

(Foto: F. Mikec)

Čistili so cesto na Lisco

V nedeljo, 15. aprila so šli mladinci iz kolektiva Kopritarne in Jugotanja delatna cesta, ki vodi k Tončkovega domu na Lisci. Odmetavali so sneg in za to porabili osem ur prostovoljnega dela. Treba bo le še enkrat prijeti za lopate in cesta na Lisco bo spet vabljiva izletnike. J. L.

KRMELJSKE VESTI

Delavska univerza v Sevnici je pretekli teden organizirala predavanje z naslovom »Videl sem lepote Švice«, ki ga je imel tov. Kambič. Predavanje je bilo ilustrirano z zanimivimi barvnimi diapozitivi in je poslušalce navdušilo.

V nedeljo, 8. aprila, je dramski ansambel iz Šentjanža nastopil v Krmelju s komedijo »Poročil se bom s svojo ženo«. Igralci so se potrudili, žal pa obisk predstave ni bil zadovoljiv.

V okviru tekmovanj za pokal maršala Tita je bil v nedeljo, 8. aprila, dvoboj med šahovskima kluboma iz Sevnice in Svobode iz Krmelja. Zmagali so Krmeljčani. D. B.

Družbeni plan pred ozkimi grli proizvodnje

Na 20. skupni seji obeh zborov ObLO, ki velja za eno najdaljših in najbolj plodnih, je bil prejšnji petek na dnevnem redu predlog programa za gospodarski razvoj in proračun občine za leto 1962, razen tega pa so odborniki izglasovali še vrsto odlokov in potrdili novo izvoljene organe v nekaterih delovnih kolektivih. Splošen vtis je bil, da je bila seja preveč natrpana z dnevnim redom, zato pri marsikateri točki ni prišlo do take obravnave, kakršno bi želeli.

Predlog o programu letošnjega gospodarskega razvoja in proračuna občine so odborniki sprejeli že z vabilom na skupno sejo, povzete iz zajetnega gradiva pa je na petkovi seji prebral podpredsednik ObLO Jože Sever. Že bežen pregled vseh nalog, ki so bile v zgoščeni obliki navedene v podpredsedniškem poročilu, pove, da sta plan in proračun občine za leto 1962 sestavljena na podlagi perspektivnega družbenega programa občine in sta v skladu z zveznim družbenim planom ter republiško in okrajno resolucijo o načrtu rasti narodnega gospodarstva.

Sprlo tega ne bo nihče osupnil ob številkah, ki nakazujejo to rast v naši občini. Povsem primerno je, da daje program letošnjega gospodarskega razvoja občine prednost tistim panogam, ki so najmanj razvite. Tako predvideva, da se bo družbeni bruto proizvod v industriji do konca tega leta povečal za 48,9 odstotka, bruto proizvod v kmetijstvu za 19,2 odst., v trgovini za 13,1 odst., gostinstvu 10,4 odst. in v obrti za 21,2 odstotka. Neprimerno večji (namreč v odstotkih) je korak v gradbeništvu, kjer bomo letos dosegli za 123,4 odstotka večji bruto proizvod kot lani. V splošnem naj bi se celotni družbeni bruto proizvod v primerjavi z lanskoletnim povečal za 28,1 odst., družbeni proizvod za 21,9 odst. in narodni dohodek prav tako za 21,9 odstotka.

Od koga največ pričakujemo?

V industriji pričakujemo največ od nekaterih podjetij oziroma tovarn, ki so že dovolj ekonomsko močne in so se že lepo uveljavile na domačih in tujih tržiščih. V prvi vrsti je potrebno omeniti tovarno šivalnih strojev na Mirni, kjer se bo bruto proizvod letos povečal za 75,8 odstotka. Tovarna bo v tem obdobju izdelala 8400 šivalnih strojev, 941 monofaznih motorjev in 12.000 nalivnih peres. Obrat

»Iskre« v Mokronogu pa bo povečal proizvodnjo za 59,6 odstotkov, pri čemer bo izdelal za 9 ton več delov za radijske naprave, kakor jih je izdelal lani. V drugem polletju tega leta bo v Trebnjem obratovalo novo podjetje oziroma obrat farmacevtskega kombinata »Farmis«, ki bo izdeloval razno vrstno farmacevtsko embalažo. Njegova letna proizvodnja bo vredna 80 milijonov dinarjev. S tako proizvodnjo pa se bo obrat uvrstil med večja podjetja oziroma gospodarske organizacije v občini.

TREBANJSKE NOVICE

V mnogih drugih podjetjih se proizvodnja ne bo toliko povečala kot v omenjenih gospodarskih organizacijah. Na vprašanje zakaj, sledi preprost odgovor: zato, ker tega ali ne dovoljuje trg ali pa je podjetje še tako nepopolno, da bi sprlo hitrega gospodarskega utripanja lahko le z največjo težavo šlo vstrie z najbolj razvitimi in močnimi podjetji. Zaradi takih problemov so v več gospodarskih organizacijah nastala tako imenovana ozka grla, zato ne morejo povečati proizvodnje. Nekaj odbornikov se je v razpravi hitro ogrelo za to, da bi namesto v nove obrate, ki bi jih letos gradili v občini, sredstva vložili v dosedanja podjetja, ki imajo dobro perspektivo. Vendar je vprašanje, če bi bilo to najpametneje. V občini je že tako in tako malo industrije, zato ne gre, da bi se zaradi bojzani, češ da v drugih podjetjih plana ne bomo izpolnili, odrekli industrializaciji.

Zdaj vendarle: nove industrijske gradnje

Veliko povečanje gradbenih storitev in novih gradenj moramo gledati predvsem skozi prizmo industrijskih gradenj, ki so predvidene v tem letu:

gradnja obrata »Farmis« in »Kemoopreme« v Trebnjem, rekonstrukcijska dela v tovarni šivalnih strojev na Mirni itd. Razen tega čaka na dograditev ali novo gradnjo 56 stanovanj v skupni vrednosti nad 200 milijonov dinarjev. V razpravi so se odborniki še posebej zadržali pri vprašanju stanovanjske izgradnje. Menili so, da je treba poživiti stanovanjske zadruge, oziroma jim omogočiti, da bodo začela dela dokončala. Klasičen primer za to, kar se ne bi smelo zgoditi, je na Mirni: stanovanjska zadruga, ki ima načrte za 25 novih blokov, je brez sredstev ustavila dela na petih stanovanjskih blokih. Zakaj ne bi interesentom nudili kreditov?

Precej pripomb je bilo glede trgovskih lokalov. Ti zdaj niso sposobni nuditi potrošniku izbranega in kvalitetnega blaga premajhne pa so tudi količine. V sedanjem obdobju bi bilo treba združiti nekaj trgovskih podjetij in urediti sodobne trgovine.

Tudi stanje v gostinstvu ni preveč rožnato. Nezadovoljivo so usluge in izbira. Premalo imamo družbenih lokalov, saj so razen gostilnice »Grmada« v Trebnjem in bifeja »Dana« na Mirni vsi lokali v zasebni lasti. Zlasti bi treba v prihodnje ustanovljati obrate družbene prehrane. Potrebovali bi jih v Trebnjem, Mokronogu in na Mirni. Dohodek od gostinstva nikakor ni majhen, zato te dejavnosti ne gre zapostavljati. Družbeni plan prikazuje velik porast brutoprodukta v gostinstvu, saj se bo v primerjavi z lanskim letom povečal kar za 10,4 odst.

Ne pozabljamo šolstva!

Bogata je bila tudi razprava, ki so jo odborniki posvetili vprašanju negospodarskih dejavnosti. Problem šolstva je že tako pereč, da bi bilo sprlo take pomoči, kakršno prejema zdaj, kaj malo upanja na

kakršnekoli boljše rezultate. Stanje je toliko težje, ker sta še dve šoli na tem, da ju zapro, Zadovoljivo ni tudi zdravstvo, čeprav se je stanje zlasti v Trebnjem, precej izboljšalo. V nezavldljivem položaju pa sta še vedno Mirna in Mokronog, kjer so že imeli zdravnika, a je iz določenih vzrokov zapustil Mirensko dolino.

Po krajši razpravi o komunalni dejavnosti so odborniki sprejeli proračun občine za to leto. Ta nakazuje obtok večmilijonskih sredstev, pri čemer bodo bruto dohodki občine za 42 odstotkov večji od lanskih, izdatki pa za približno 53 milijonov dinarjev večji kot so bili preteklo leto.

Popoldan so odborniki izglasovali še vrsto odlokov, s katerimi je ljudski odbor izpolnil vrzel v zakonodaji in pohitel za občinami, ki so podobne odloke že sprejele.

Kljub obsežnemu gradivu je seja zadovoljivo rešila vprašanja, ki so bila postavljena na dnevni red. Tako bogata razprava o družbenem planu in proračunu kakor tudi vestnost pri glasovanju o odlokih sta najboljše potrdilo za aktivno sodelovanje ljudskih odbornikov v sodobnem družbenem razvoju in primer, kako naj bo predstavnik ljudstva zavzet za reševanje vseh problemov komunice.

Šahisti trebanjske občine v Šentrupertu

V trebanjski občini priredijo vsako leto šahovsko tekmovanje. Letošnje je bilo 13. aprila v Šentrupertu, Pionirji iz Mokronoga, Šentruperta, Trebnjega in Šentlovenca so se zbrali ob 10. uri dopoldne v lepo okrašenem razredu Šentrupertske šole. Pred začetkom tekmovanja jih je pozdravil predstavnik domačega šahovskega krovnika Cvetko Obravnič.

Tekmovali so mlajši in starejši pionirji ter mladinci. Pri mlajših pionirjih je zmagal Šentrupert z 8 točkami, pri starejših pa pionirji iz Trebnjega z 9 točkami. Šentrupert je zasedel drugo mesto (8 točk). V tekmovanju mladincev je zmagala ekipa iz Mokronoga s 6 točkami.

Vsi šahisti, ki so zasedli na tem tekmovanju prvo mesto, bodo šli 22. aprila na okrajno prvenstvo v Novo mesto.

Nada Bančič

Štafeta mladosti s Trebelnega se je ustavila tudi pred spomenikom v Šentrupertu, kjer se je 9. aprila popoldne zbrala množica ljudi, ki so poslali pozdrave predsedniku Titu ob njegovi 70-letnici.

Pionirji so pisali o tisku

V tednu tiska je komisija za tisk pri občinskem odboru SZDL Trebnje razposlala na vse šole v občini dopis, v katerem je naprosila učiteljske kolektive, naj eno uro pouka posvetijo razgovoru o tednu tiska in učenec seznanijo z razpisom za najboljše naloge v tem tednu. Komisija je predlagala nekaj naslovov, izbrali pa so si jih tudi poljubno. Kako so se učitelji in učenci lotili te naloge, nam najbolj zgovorno pričajo številke. Razpisa so se udeležile: osnovna šola Trebnje s 15 nalogami, Mokronog s 14, Mirna z 11, Trebelno s 7, Šentrupert s 6 in Veliki Gaber z eno nalogo. Vse priznanje gre osnovni šoli Trebelno, ki ni popoorna osemletka in dela v zelo težkih pogojih, a se je kljub temu udeležila razpisa, medtem ko se sprašujemo, zakaj z ostalih šol ni bilo odziva. Skoraj ne moremo verjeti, da v Šentlovencu, Dol. Nem. vasi, na Čatežu, v Dobriču, Knežji vasi, Selih-Sumberku in Jelševcu učenci niso sposobni napisati naloge o tisku.

12. t. m. se je komisija sestala in ocenila naloge. Nalge je ocenjevala po razredih in izbrala za knjižne nagrade sledeče učence:

3. razred: Lučka Videčnik - Mokronog, Marta Zidar - Trebnje.

4. razred: Mitja Prijatelj - Trebnje, Vera Smrekar - Trebnje.

5. razred: Silva Negro - Mokronog.

6. razred: Andrej Jurca - Šentrupert, Marjetka Kramar - Mirna, Jožica Vertot - Trebnje.

7. razred: Joži Jevnikar - Trebnje, Jožica Eržen - Trebelno, Marica Verščaj - Trebelno.

8. razred: Jožica Maren - Trebnje, Andreja Doltar - Trebnje, Božidar Krhin - Mirna, Katja Zakrajšek - Mirna.

Knjižne nagrade bodo učenci prejeli do 21. aprila. Vsem nagrajencem čestitamo in želimo da bi se v prihodnje še odzvali podobnim razpisom. Nagrade pa naj bodo spodbuda tudi ostalim.

Rezka Perpar

Za Trebanjce samo veselo?

13. aprila je v zadružni dvorani v Trebnjem predaval dr. Oblak iz Novega mesta o tem, kako si varujemo oči. Predavanje je bilo zelo poljudno, le žal, da je bilo zelo malo odraslih poslušalcev. Sprašujemo se: ali Trebanjce pritegne res samo še veselje večer?

Zakaj ljudje odhajajo z Mirne

Lepa doba povojnih let je za nami. Vse, kar je starega in neuporabnega, počasi zginja v pozabo. Življenje napreduje z mnogo hitrejšo naglico kot kdaj koli v zgodovini človeštva. Hitri razvoj zahteva danes od človeka mnogo več znanja in spretnosti, mnogo več truda na delovnem mestu. Seveda je dolžnost slehernega državljanja, da daje družbi čimveč, kakor je družba dolžna dati delovnemu človeku tisto, kar je potrebno za življenje. Zgrešeno je, če kdo misli, da je dovolj, ako dobi delavec na koncu meseca osebni dohodek; potrebna mu je namreč tudi kulturna hrana. Za vse to pa morajo biti ustrezni pogoji. V nasprotnem primeru se dogaja to, kar se danes na Mirni, da ljudje, ki prihajajo v naš kraj, po kratkem času odhajajo in iščejo zaposlitve drugod, kjer so boljši pogoji. Mi pa si to odhajanje največkrat tolmáčimo s preizkimi osebnimi dohodki, ki pa so vsaj v nekaterih podjetjih na Mirni nad republiškim povprečjem. Zamislimo se nekoliko v življenje ljudi, ki živijo na Mirni in v njeni okolici!

Na Mirni je zaposlenih preko 500 delavcev. Mnogo jih je, ki se vozijo drugam na delo in se po delu zopet vračajo. Zaposleni so v tovarni šivalnih strojev »Mirna«, gradbeno-opekarskem podjetju, obratu KZ Trebnje, destilaciji »Dana«, sušilnici za sadje in povrtino »Greda« itd. Skratka - na Mirni se dela. Če pa

pregledamo drugo stran, pa na žalost kaj hitro ugotovimo, da znamo poskrbeti človeku le delo. Ravno tu je glavni vzrok, da umski in fizični delavci odhajajo v druge kraje. »Kaj se bom stal na Mirni? Saj se tu človek še skopat ni nima kje, ne more niti v kino ali na kako prireditev!« In zopet: »Po vsako malenkost ne morem hoditi v Sevnico ali Ljubljano, saj zadržim več za vlak, kot je vse tisto vredno, na Mirni pa nič nimam.« Take in podobne izjave slišiš na Mirni vsak dan. Ali ni pri tem prikrajšana tudi komuna?

Tovarna šivalnih strojev »Mirna« gre z letošnjim letom v rekonstrukcijo. Potrebovala bo veliko nove delovne sile, če bo kolektiv hotel dosegti svoj plan. Že tu bo nastalo vprašanje, kje dobiti ljudi, ki bodo pripravljani živeti na Mirni. Od ljudi, ki bodo samo nekaj mesecev delali tu, kolektivi ne bodo imeli prave koristi, niti glede kvalitete svojih izdelkov niti glede količine izdelkov. To nam bo zagotovila le ustaljena delovna sila. Ljudje pa, razumljivo, nočejo zivotarjenja. Vsakomur, kdor je pripravljen delati, je potrebno nuditi tudi možnost, da se po delovnem času sprosti in prihodnji dan spočit nastopi delo. Mi pa le slepo ugotavljamo vzroke odhajanja delovne sile! Že zdavnaj bi lahko pomankljivosti odpravili, če bi bilo več razumevanja. Saj se vendar na Mirni ustvarja pretežni del občinskega do-

hodka in je žalostno, da je ravno ta kraj brez vsega - razen treh gostlin in majhnih temnih trgovskih lokalov, v katerih je natrpano vse mogoče. Če bi prav vsi pomagali pri uresničevanju naših želja, bi gotovo danes ne slišali regljanja žab v mirenskem na pol dograjenem in že več let razpadajočem bazenu. Ravno tako bi že dolgo lahko obiskovali kulturne prireditve. Ljudje, ki obiskujejo naš kraj, bi lahko hodili po cesti skozi Mirno brez bojzani, da jim bodo brezobzirni šoferji umazali obleke. Dokler se tega ne bomo zavedali, bo Mirna še dolgo obdržala svoj današnji obraz.

Ne moremo iti mimo socialnih problemov. Vrsto let se že rešuje problem zdravstvene in zobozdravstvene ambulante. Naši delavci morajo iskati zdravniško pomoč v Trebnjem in Sevnici. Pri tem pa je prikrajšano podjetje, saj delavec za vsako malenkost zamudi cel delovni čas. Po vseh zdravstveno-higienskih predpisih opremljeni prostori že nekaj let čakajo zobozdravnika. le majhen spozrazum na občini bi ta boleči problem rešil. V bodoče je potrebno take stvari hitreje in složneje reševati, saj so v korist našemu delovnemu človeku. Ugotavljanja je res že dovolj - zdaj potrebujemo samo še dejanj!

Sandi Leskovec

V oddaljeni vasi Trebelno je bilo 12. aprila nekako praznično. Letos so že devetletno praznovali krajevni praznik. Na ta dan se spominjajo tragičnih dogodkov, ko so Italijani v vasi Zabukovje napadli partizane, ki so prenočevali pri Antonu Vidmarju. Partizani so napad odbijali, zaradi premoči in nenadnega napada pa se je morala skupina partizanov umakniti. Sovražniki so poslopje zažgali, v njem pa sta zgorela gospodar in gospodinja. Danes je Trebelno precej odmaknjeno od življenja. Moška delovna sila je v glavnem zaposlena v Litostroju. Vaščani odhajajo zgodaj na delo in se vračajo v poznih popoldanskih urah.

Program nadaljnega razvoja in proračun občine sprejeta

13. aprila sta oba zbora občinskega ljudskega odbora na ločenih sejah sprejela program razvoja in proračun občine za leto 1962. O programu bomo obširneje poročali v naslednji številki.

Na seji je bilo sprejetih več imenovanj in odlokov. 10. marca je ljudski odbor ustanovil sklad za socialno varstvo in v ustanovitvenem aktu določil, da z njim upravlja 9-članski upravni odbor. Da bi sklad nemoteno posloval, je na predlog kadrovske komisije ljudski odbor imenoval v upravni odbor Ivana Antoliča, Lojzeta Colariča, Draga Pleterskega, Marijo Hostar, Leopolda Stanka, Vidu Rajgl, Vida Skoberneta, Hedo Mikolavčič in Stano Gajšek. V pododboru Vodne skupnosti Dolenjske za področje občine so bili imenovani: Franc Juvanc, Anton Javorič, Ivan Zupančič, Sandi Runovec, Karel Kuntarič, Ro-

man Sotler in Martin Cimerman. Delokrog pododborja je določen s pravilnikom o organizaciji pododborov Vodne skupnosti Dolenjske.

Sprejeti pa so bili naslednji odloki: odlok o občinskih dokladi na dohodke od kmetijstva, sprememba odloka o občinskem prometnem davku od prometa na drobno, odlok s področja financiranja šolskih zavodov in odlok o sistemizaciji in notranji organizaciji upravnih organov občinskega ljudskega odbora. Posebej moramo omeniti, da je odlok o občinskih dokladah na dohodke od kmetijstva, od samostojnih poklicev ter premoženja sestavljen tako, da se področja, kjer se z ozirom na možnost vnovčenja kmetijskih pridelkov lahko dosega večji dohodek, obremenjuje s posebno lestvico. Hkrati pa so za nekatera nova področja predvidene olajšave. Davčni zavezanci, ki

plačujejo dohodnino od kmetijstva in stanujejo v naseljih: Črešnjevce, Črneča vas, Fruga, Dol, Gradnje, Mladje, Koračija, Stari grad pri Podbočju, Orehovec, Ošterc, Prušnja vas, Ržišče, Vrba, Vrtača, Velike Vodenice, Male Vodenice, Dolšce, Brezovica, Brlog, Brezje, Gradec, Hrastek, Planina, Trebelnik, Premagovci, Grič, Podstrm, Iyanjše in Jablanice, plačujejo samo 50 odst. predpisane občinske doklade. Davčni zavezanci iz naselij Veliki Trn, Mali Trn, Črešnjevce, Nova gora, Nemska gora, Pijana gora, Planina, Apnenik, Smečice, Zalag, Jelše, Ravni log, Kostanjek in Plešivec plačujejo samo 75 odst. občinske doklade. Kot osnovna lestvica za odmero doklad od kmetijstva je v sprejetem odloku predvidena tista lestvica, ki velja v bivši občini Videm-Krško in ki znaša 15 do 30 odstotkov. Ta lestvica se uporablja za odmero

kmetijskih površin brez gozdov s tem, da se davčnim zavezancem, ki stanujejo v naseljih Senovo, Brestanica, Videm-Krško, Trška gora, Leskovec, Veniške in Žadovinec odmeri občinska doklada na kmetijske površine po stopnjah, ki so določene v razpunu od 18 do 36 odstotkov. To pa zato, ker so v teh krajih kmetijski pridelki znatno dražji kot v ostalih krajih občine. Poleg tega pa je možno vnovčiti kakršne koli pridelke.

Gozdovi so se na področju Senovega obdavečevali skupno. Odslej pa je predvideno, da se izvrši odmera doklade za vso občino ločeno po stopnjah, ki znašajo 5 do 7 odstotkov in so za 2 odstotka višji kot v letu 1961.

Kovinarji so volili

V nedeljo so v kovinarski zadrugi v Vidmu-Krškem volili nov 21-članski delavski svet. Do 12. ure je na lepo okrašenem volišču volila večina zaposlenih.

Konfekcija papirja v nove prostore

Prvotno je bilo določeno, da se konfekcija papirja vseli v nove prostore do 1. maja. Zaradi slabega vremena je gradnja stavbe za konfekcijo nekoliko zastala. Vselitev bo izvršena do 15. maja.

Zavržen predlog »ELEKTRO« Krško

Delavski svet »Elektros« Krško je sprejel sklep o uvedbi 45-urnega delovnega tedna v podjetju. O predlogu je razpravljali na svoji zadnji seji tudi zbor proizvajalcev ObLO, ki je smatral, da predlog sprično gospodarskega stanja komunne in države ni dovolj utemeljen. Zato je predlog odklonil.

Ustanovitev podružnic kemične čistilnice?

Kemična čistilnica v Vidmu-Krškem je moderno opremljena in posluje v primernih prostorih na Vidmu. Vendar ni popolnoma izkoriščena, saj deluje samo v eni izmenici, lahko bi pa v treh. Štanske so z uslugami zelo zadovoljne, morda bi bilo potrebno čistilnico ljudem še bolj približati. Z ustanovitvijo podružnic v Brežicah, na Senovem in v Sevnici bi se promet verjetno znatno povečal.

Načrti podjetja »MESO« se uresničujejo

Samo v prvem tromesečju letošnjega leta so poslovne podjetja »Meso« prodale preko 60 tisoč kilogramov mesa. Tudi cene mesa niso bile pretirane, saj so znašale za govedino 400 dinarjev, teletino 440 in svinino 440 dinarjev. Porast prodaje mesa pa je vsak dan večji. Zato se je kolektiv podjetja odločil preurediti prodajalno v Krškem, v kateri je v zidan nov hladilnik z zmogljivostjo 3 tisoč kilogramov mesa. Preureditev je stala okoli milijon 500 tisoč dinarjev. Hkrati je podjetje uredilo svojo prodajalno v Leskovcu, v prodajalno na Velikem Trnu pa je dalo montirati hladil-

Zakaj nerazumevanje?

Pretekli teden so se zbrali člani telesnovzgojnih organizacij v Vidmu-Krškem. Dejo enega leta je v svojem poročilu o ocenil predsednik občinske Zveze za telesno kulturo Janez Breskvar. Dejal je, da so bili kljub težavam in nerazumevanju v tem času doseženi lepi uspehi. Malo je občin, kjer bi bila športna dejavnost tako razgibana. Skoraj ni panoge, ki je ne bi imeli v naši občini. Vsa dejavnost pa je odvisna od kadra, prostora in sredstev; žal je tega premalo. Mnogim je telesnovzgojna dejavnost deveta skrb. Ali družbi res ni potrebna? Tak občutek smo imeli, ker od vabljivih predstavnikov oblasti in političnih organizacij nihče ni prisostvoval obnemu zboru.

Sredstva, ki jih telesna kultura premora, se ne delijo pravilno telesnovzgojnim organizacijam. To je problem, ki ga obravnavajo že leto dni na vseh sejah in sestankih. Drugod velja načelo, da dobi več sredstev tisti, kdor bolje dela in več porablja, sredstva pa bi se morala deliti tudi glede števila članov v posameznih organizacijah. Žal v videmsko-krški občini ni tako. Upravni odbor občinske zveze in tudi delegati niso mogli razumeti, da sta dva človeka več vredna kakor sto in sto pionirjev, mladincev in drugih ljudi! Potemtakem se lahko sprašujemo, ali je speedway res glavna stvar v športnem dogajanju v Krškem? Kje so plavalci, rokometisti, hokejisti in sploh člani telesnovzgojnih društev? Ali ti nič ne pomenijo? Nerazumljivo je, da na eni strani govorimo o jačanju telesne kulture, na drugi strani pa mladini ne nudimo dovolj športnih objektov in sredstev. Vsi navzoči so tak odnos do telesne kulture ostro kritizirali. Nihče se ne ve, kolikšno pomoč bodo

društva lahko dobila od občinske zveze, saj tudi ta ne ve, pri čem je.

Letos je »Leto telesne kulture mladim«. V tem času naj bi mladini nudili čim več športnih prireditev. V ta namen bi bile potrebne mnoge nove športne naprave. Vendar kako naj to uresničimo, saj morajo otroci, ki hočejo telovaditi, predtem pospraviti telovadnico, ki jo je uporabilo gostiše!

Nikomur na občnem zboru ni bilo razumljivo, zakaj se za mnoge nortije tako lahko dobijo sredstva, za športno delo pa ne. Neki obrtni mojster je na primer rad pristal na to, da se njegovi vajenci udeležijo pustne zabave, za kar jim je dodetil tudi denar, hkrati je pa odklonil pomoč nekemu mladincu iz svoje delavnice, ki se je hotel udeležiti tečaja za vodnike odbojke.

V čem se torej pri vsem tem kaže skrb za mladino? Čas, ko so društva prosjčila in pričela veseliti, bi morali biti za nami. Tak način zbiranja sred-

stev ni zdrav. Govorimo o borbi proti alkoholizmu, čisto pa ga z nerazumevanjem za podobne reči, kot je telesna vzgoja, sami pospešujemo. Partizansko društvo prireja veselice z namenom, da si pridobi sredstva, mi pa silimo mladince, naj pije, češ da bo tako prišlo v blagajno več denarja. Ali bomo še dolgo s tem nadaljevali?

Občni zbor občinske zveze za telesno kulturo v Vidmu-Krškem je prikazal vrsto problemov, ki jih je treba odpraviti. Potrdil je delovni načrt za prihodnje obdobje in prenesel več nalog na novi upravni odbor. Najtežje bodo nedvomno tiste, kjer bo šlo za sredstva.

V imenu okrajne zveze za telesno kulturo je občni zbor pozdravil prof. Jože Glonar in želil, naj v videmsko-krški občini telesnovzgojna dejavnost kljub težavam in problemom ne zamre. Želje je tudi, da bi na prihodnjem občnem zboru lahko slišali, da podobnih pomanjkljivosti v tej občini ni več.

Želje in potrebe senovških potrošnikov

Zadnje čase je bilo na Senovem veliko razprav o preskrbi prebivalstva s kruhom, mlekom, krompirjem in zelenjavo. V ponedeljek smo obiskali direktorja splošnega trgovskega podjetja »Preskrba« na Senovem Franca Dornika in se z njim pogovorili o željah in potrebah senovških potrošnikov. Pozanimali smo se, kako je urejena preskrba s kruhom. Tovariš direktor nam je pojasnil:

Mislil, da je preskrba s kruhom sedaj zadovoljivo urejena. Na pobudo občinskega ljudskega odbora smo se že lani odločili za gradnjo nove pekarnice. Občinski ljudski odbor nam je v ta namen dodelil tudi 6 milijonov dinarjev investicijskega posojila. Parna pekarna je pričela obratovati 1. aprila. Trenutno peče približno 700 kilogramov kruha in okoli tisoč kosov peciva. Njena zmogljivost pa ni popolnoma izkoriščena, saj lahko v osmih urah speče okrog dva tisoč kilogramov kruha in 2500 kosov peciva. S kruhom zalagamo Senovo, Dovško, Koprivnico in Veliki kamen.

Tudi v Podsredi prodajamo kruh za potrebe gostinstva. Želimo, da bi prodali čim več kruha, ker bi bila s tem naša moderna pekarna vsaj delno izkoriščena.

Zvedeli smo, da kvaliteta kruha ni najboljša, pojasnite nam še to?

Priznamo, da kvaliteta kruha še ni takšna, kakor si jo želimo vsi v podjetju pa tudi potrošniki. Vendar je treba upoštevati, da obratuje naša pekarna šele pol meseca in imamo polno začetnih težko, ki jih bo potrebno prebrstiti. Mnenje organov družbenega upravljanja v podjetju in moje osebno mnenje je, da se morajo sedaj močno potruditi tudi peki. Za gradnjo pekarnice se je naš kolektiv odločil predvsem zato, da bi potrošnikom nudili v zadostni meri dober kruh. Peč je zelo dobra, moko dobavljamo od Veležitarja iz Celja. Mislil, da od naših pekov sedaj vsi upravičeno pričakujemo, da bodo spekli takšen kruh, kakršnega si želimo. Vsekakor pa je dosežen velik napredek v preskrbi s kruhom na Senovem in v njegovi okolici.

Gašpirjeve mame ni več med nami

tako gre vest od človeka do človeka. V sredo zvečer je nenadna smrt iztrgala iz naše srede. Omahnila je med pripravami za praslavo prvega maja, ko bi prišli domov vsi njeni otroci. Pokojnica je bila stara 79 let, a še vedno vedra in polna volje do življenja in dela. Če je bilo treba iti v trgovino ali po drugih opravkih v uro oddaljeno Kostanjevico, ni nikdar premišljala. Pri zdravnikih ni iskala pomoči, saj je bila vse življenje zdrava.

Kljub temu pa njeno življenje ni bilo rožnato. S pokojnim možem sta preživela 12 let v Ameriki. S prihranki sta se pred prvo svetovno vojno vrnila domov in v M. Vodenicah kupila majhno kmetijo. Od devetih otrok je danes živih še pet. Prva svetovna vojna ji je vzela moža, ostala je sama z majhnimi otroki in se težko prebijala skozi življenje.

Okupacija leta 1941 je ni presenetila. Ze v jeseni tega leta so se v njeni hiši sestajali prvi organizatorji upora, ki so prihajali na naš teren iz Ljubljane. Čeprav vseh ni poznala, sta bila njena hiša in srce vedno odprta vsem partizanom. Gašpirjeva mama ni nudila partizanom samo strehe in toplega ognjišča, ampak je opravljala večkrat tudi posle bolničarke. Zgodilo se je, da je pripra-

vila večerjo za svojo družino, medtem pa so prišli partizani. Namesto otrokom je dala večerjo njim, otroke pa je tolažila, da se bo zanje že kaj našlo.

Ko so prišli v vas belogardisti, je znala z materinskimi čutom vse zakriti, da ni ostalo nikakih sledi za partizani. In še več: tudi pošto in poročila je nosila v Kostanjevico, nazaj pa cigarete, sanitetni material, hrano in drugo za partizane. Prav zaradi njene aktivnosti in iznajdljivosti so Gašpirjevo mamo poznali partizani ter aktivisti daleč naokoli.

Vse vojne napore in strahote je prenašala z zavestjo, da je za svobodo treba trpeti in marsikaj žrtvovati. Vse je opravljala s ponosom, saj so bili tudi njeni otroci aktivisti NOB. Najbolj srečna je bila, kadar jo je po osvoboditvi obiskal kak star partizan, saj se je tako rada pogovarjala o časih, ki jih je doživljala. Čeprav je bila telesno izčrpana, je bil njen duh vedno svež.

Z njeno smrtjo smo izgubili zavedno slovensko partizansko mater. 13. aprila smo jo spremili na poslednji poti v spremstvu številnih borcev in prijateljev. Med nami bo ostala v spominu kot tih, skromna, poštena in delavna tovaršica.

F. B.

Krško : Ajdovščina 16:17 (7:7)

Blizu 200 ljubiteljev rokometu se je v nedeljo zbralo na igrišču v Vidmu iz zanimanjem spremljalo potek prvenstvene tekme slovenske rokometne lige. Domačini, ki so nastopili s pomlajenim moštvom, so bili enakovredni nasprotnik, v prvem delu igre pa celo boljši. Izgubili so predvsem zato, ker jim je zmanjkalo moči. Vodstvo moštva bi moralo v drugem delu igre zamenjati rezanostilnega vratarja. Za bodoča srečanja se bo potrebno vsekakor bolj pripraviti. V nedeljo bodo Krčani igrali v Trzinu.

Važen razgovor

Prejšnji teden je bil v Krškem zanimiv razgovor o gospodarskem sistemu in delitvi dohodkov v gospodarskih organizacijah, ki ga je sklicala delavska univerza. Navzoči so se seznanili s konkretnimi problemi in perspektivami gospodarstva ter se dogovorili o izvedbi predavanj za vse gospodarske organizacije v občini. Razgovor je vodil načelnik oddelka za gospodarstvo ObLO Tone Avsec.

Omeniti moram, da prodajamo kruh na Senovem v naši posovalnici št. 4 vsak dan od 5. do 14. ure. Ob nedeljah in praznikih pa zaenkrat prodajamo kruh le od 7. do 9. ure. Če bo povpraševanje po kruhu večje, bomo čas prodaje podaljšali.

V vaši trgovini z zelenjavo na Senovem smo zvedeli, da prodajo dnevno 65 litrov mleka, vendar bi ga še veliko več, če bi ga imeli. Ali ni mogoče nabaviti več mleka?

Zelo nam je žal, da potrošnikov zaenkrat še ne moremo zadovoljiti z mlekom. Mleko dobavljamo od kmetijske zadruge v Brestanici, ki nam iz objektivnih razlogov ne more povečati dobave. Problem bomo skušali rešiti v najkrajšem času. Kmetijski zadrugi bomo predlagali, naj odkupi mleko od zasebnih kmetovalcev, ali pa bomo poiskali kako drugo rešitev.

Na Senovem je težko dobiti krompir. Kaj je temu razlog?

Ceravno je bilo lansko leto izredno dobra letina, krompirja letos manjka. Nobena izmed okoliških zadrugi nima krompirja. To je torej vzrok zastoja. Zato smo zaprosili občinsko tržno inšpekcijo za dovoljenje, da odkupimo krompir pri kmetovalcih. Uspehi smo odkupiti nekaj krompirja po 30 dinarjev, ki ga prodajamo po 35 dinarjev. Pri zadetih si bomo, da bomo imeli vedno nekaj krompirja na zalogi.

Tudi v preskrbi z zelenjavo niste uspeli zadovoljiti potrošnike. Ali je to zares tolikšen problem?

Temu je kriva majhna potrošnja zelenjava. Poskušili smo že na vse načine, pa ni šla v prodajo. Samo lani smo imeli za 130 tisoč dinarjev kala pri zelenjavi. Prav zato smo pri nabavi nabavili majhne količine zelenjave so veliki, zato je tudi cena večja kot drugod. Ko bo potrošnja porasla, bomo rade volje naročili več raznovrstne zelenjave, ker je to končno tudi v našem interesu.

D. K.

Danes desetine milijonov, jutri morda že stotine...

O investicijah v šolstvo smo povedali že mnogo besed in mnogokrat dokazali, da je skrajni čas pričeti z gradnjo šol. Lani smo ustanovili medobčinski investicijski sklad za šolstvo z namenom, združiti sredstva komun v skup-

nih naporih za pet let trajajoče investiranje v šolstvo. V petih letih bi se v tem skladu moralo zbrati 750 milijonov dinarjev.

Preostalih 750 milijonov (vsega potrebujemo milijardo in pol) bi dobili v obliki po-

sojil iz republiškega šolskega sklada in kot posojilo iz zveznih sredstev. Naši predstavniki se potegujejo za 500 milijonov din posojila iz republiškega sklada za šolstvo. To posojilo bi dobivali v petih enakih obrokih, vsako leto po 100 milijonov. Prav tako so že storjeni koraki, da bi dobili za 250 milijonov posojil iz zveznih sredstev, ki bi pritekala prav tako v petih letih, vsako leto po 50 milijonov. Razgovori o odobritvi in najetju teh posojil so doslej potekali ugodno.

Ne bo odveč, če si ogledamo še to, kako je s sredstvi, ki bi jih morali letos zbrati v okraju. To je toliko pomembnejše prav zato, ker mora po novih predpisih banka pred pričetkom vsake investicije potrditi, da ima investitor sredstva, ki so potrebna za novogradnjo, že zbrana na račun. V naš medobčinski investicijski sklad za šolstvo se sredstva, sicer resda že stekajo, vendar jih je doslej komaj za poldrugi milijon! 165 milijonov, kolikor je letos predvidenih, se bo zbralo do konca decembra. To pomeni,

munalkah zbrali približno 13 milijonov dinarjev, tako da bi s kratkoročnimi posojili in premostitvenimi krediti v okraju zbrali približno 30 milijonov din. Tudi ta sredstva bi medobčinski investicijski sklad za šolstvo vrnil do konca leta.

Za odlašanje ni časa, zlasti ne zato, ker se nam lahko primeri, da se bodo investicije v šolstvo, ki smo jih planirali za letošnje leto, zaradi novih predpisov (omenili smo jih v začetku sestavka) podrele. Na koncu še to: letos še lahko pričujemo investirati v šolstvo s 50 odst. lanskim sredstvom in 50 odst. posojil iz republiških in zveznih sredstev. Nič določenega pa ne vemo, kako bo prihodnje leto, kako bo, če ne bomo že letos napeli vseh sil in poiskali sredstev, ki jih lahko zberemo. Morda bomo prihodnje leto namesto desetih milijonov lastnih sredstev, kolikor jih potrebujemo letos, potrebovali stotine milijonov. Kdo ve?

Potrudimo se torej, da ne bo prepozno, saj smo že dovolj ugotavljali, da so naša šolska poslopja zastarela, premajhna in neprimerna!

Novomeško srečanje slovenskih knjižničarjev

V soboto je bil v Novem mestu plenum Društva bibliotekarjev Slovenije, namenjen predvsem razvoju in problemom knjižničarstva v našem okraju. O tem je poročal tovariš Bogo Komej, v plodni razpravi pa so sodelovali razen znanih slovenskih knjižničarjev tudi predstavniki okrajnega in občinskega ljudskega odbora Novo mesto. Po popoldanskem strokovnem delu so si udeleženci plenuma ogledali razstavo ŠK Mirana Jarca, zvečer pa sta jim predsednika OLO in ObLO priredila v sprejem v Smarješkem Toplicah. V nedeljo so si gostje ogledali več doletenjskih znamenitosti, med drugim tudi razstavo v Kostanjevici in znamenito samostansko knjižnico kartuzije v Pleterjih.

Več bomo o srečanju knjižničarjev poročali prihodnjic.

Reka je prelila paleto...

Slikarju, prijatelju VLADU LAMUTU ob sedmini

Ta čudni čas neodločnega spopada med zimo in jugom. Zmeda snega in sonca. Kakor spopad življenja z vsebino in obliko, s stvarnostjo in željami. Kakor čuden šum Reke okrog tvojega rodnega mesta... Spet sva se srečala. V tej muzejski veži. Pod okriljem starih fresk, s sliko, tvojo sliko Krke nad krsto, in pod rožami, samimi rožami. Ne vem, je to kotiček smrti, ali zavetje pomladi? Tako čudno nestvarno je vse: tvoja smrt, ta krsta, ti vencici. Ležiš pred mano, vendar tako daleč za mejami resničnega sveta. Morda v svetu nam neznanih barv in oblik, v katerem si živel, ko si še živel. Gledam te, in te ne vidim, še občutiti ne morem tvoje bližine. In šepetam ti tisoč let stare stihе japonskega poeta:

V zrcalu vode mesec z rokami grabim. Je nekaj? Nič? To je bil svet, ki v njem si živel...

In v tem tvojem nečastovnem molku čujem šum Reke. In mislim. Ne, saj ne morem misliti. Kot skrivnostna fata morgana mi trepetajo pred očmi tvoje dolgo potovanje, groteskno grozljivo, baladno potovanje skozi dneve in noči v zelenem elementu vodovja Reke, tvoje reke. Ali si živel preveč in doživel preveč, da nisi mogel naravno ure? Te je potegnila za seboj skrivnost smrti, skrivnost miru? Ne vem, in nihče ne ve. Vsi, ki smo te poznali in spoznali in imeli radi, smo le polni spoštovanja pred tajno, ki si jo v tisti nestvarni pomladanski noči

vzel s seboj, ko si se utrgal in potonil v globino Reke in nebitja. In ne vemo, ali je včasih večja hrabrost živeti življenje ali mu potegniti zadnjo potezo? Sedaj bom šel na breg, tja, kjer si prestopil v nečas. In v tvojemu imenu bom pozdravil Reko. Danes odseva v tvojih barvah. Ta Reka, ki je polnila tvoje življenje, te na tvojem dolgem potovanju nesla s seboj in ti uredila vse: življenje in smrt. Prelival si jo na svoji paleti, sedaj je prelila tvojo paleto in darve in čopič. Bila je povezana s tvojim življenjem, nemara si ji zato zaupal tudi svoj zaključek. Teče naprej, kot je tekla in bo tekla tisočletja, venomer uhaja, venomer se spreminja. Ali del njenega bistva, njene skrite, nevsakdanje poteze so našle na tvojih slikah svojo ustaljenost, svojo večnost. In z njo živijo oblike stvari in sveta, kakor si ga videl in upodabljal...

Molčiš... Morda sva včasih preveč govorila o vsem. Naj utihne tudi ta moj samogovor pred tvojim skrivnostnim spanjem. Se nocoj boš ležal na tej svoji zadnji postaji, jutri se boš za zmeraj odmaknil v tišino in mir. Naj ti v slovo citiram odlomek iz romana, ki si ga imel rad. To je stavek, v katerem Proust v »Iskanju izgubljenega časa« opisuje Bergottovo smrt. Spremenil bom le nekaj besed:

»Misel, da Bergotte ni mrtev, je ostala brez osnove. Pokopali so ga. Ali vso pogrebno noč so njegove slike beделе na stenah kakor angeli z razprostrtimi peruti in bile kakor simbol tistega, ki ga ni več...«

8. aprila 1962

SEVERIN SALI

Umrl je Ivan Molek

Pred dnevi je prišla iz ZDA žalostna novica, da je v El Cajonu v Kaliforniji v 80. letu starosti preminil Ivan Molek, dolgoletni urednik in kasneje glavni urednik glasila Slovenske narodne podporne jednote — »Prosvete«. Pokojni Molek, ki je bil med ameriškimi Slovenci znan tudi kot odlični publicisti in pisatelj, je bil po rodu iz Zverkovega vrha pri Metliki, kjer se je rodil 8. junija 1882. Po končani osnovni šoli in službovanju v državni drevnici na Grmu ga je leta 1900 kot mnoge druge njegove sošolce pot za kruhom popeljalo v Ameriko. Najprej je delal po velikih ameriških jeklarnah in rudnikih v Pennsylvaniji in Calumetu, tu pa je kmalu zatem postal urednik tednika »Glasnik«, enega tedanjih naprednejših ameriških listov. Kljub veliki zaposlenosti je Molek v tem času dopisoval v svobodomiselnih in socialističnih listih, ki so si tedaj šele utirali pot. Povrh vsega je bil pokojni Molek med našimi rojaki znan kot eden vodilnih organizatorjev delavskega gibanja, zato je našel na odpor na slehernem koraku.

Od tod ga je 1907 pot peljala v Chicago h »Glasu svobode«, malo zatem pa je postal urednik »Proletarca«. Sedem let kasneje zasledimo Molekovo ime med ustanovitelji osrednjega lista ameriških Slovencev — »Prosvete«, kjer je bil najprej pomožni urednik; 1923 pa ga je konvencija SNPJ izvolila za glavnega urednika publikacij Slovenske narodne podporne

jednote. V Chicagu je delal na tem odgovornem mestu nič manj kot 15 let.

Ime pokojnega Ivana Moleka pa ni znano le po časopisnih stolpcih, ki jih je polnil v svoji bogati novinarski karieri, znan je bil tudi kot najbolj plodovit slovenski pisatelj med našimi rojaki onstran luže.

Za nedavno tragično preminulim novinarjem »Prosvete«. Šabcem je odšel iz vrst ameriških Slovencev poleg Zormana, Adamiča in Kristana eden izmed vrhov naprednih svobodoljubov, ki je vse svoje življenje posvetil pisani besedi.

Ivan Virnik

Vlado Lamut: ILUSTRACIJA (Bruxelles, 1960)

Proslava železničarjev

14. aprila so se trebanjski železničarji zbrali v prostorih kulturnega doma v Trebnjem. S pestrim sporedom so proslavili svoj praznik — dan železničarjev.

Sta kultura in prosveta v Uršnih selih res le pastorki?

8. aprila je Društvo upokojencev gostovalo na Uršnih selih a svojim pevskim koncertom ter z Linhartovo Zupanovo Mliko.

Mnaka dvorana je bila tako ob popoldanski mladinski predstavi kakor tudi pri predstavi za odrasle do zadnjega kotička polna. Kljub temu da si ljudje žele tovrstnih prireditvev, pa so te prava redkost. To ugotavljam, ker se nihče ne pobriga, da bi vsaj za silo opremili odroček, ki stoji v precej veliki sobi — v njej je prostora za 150 ljudi in je parketiran. Oder sam je posebnost zase. Med dvema oknomna so položeni ra velikem kupu oprek, gradbenega materiala, zabojev in druge šare močni lesenih plohi, proti gledalcu obiti s surovimi deskami. To je »oder«! Od stropa visi »zastor« iz slabo barvanega grobega domačega platna. Če hočeš stopiti na oder, moreš to le po starem, majevem zaboju, ki je tja priložen kot stopnica. Na odru ni sledu o kakih kuliserijah ali podobnem. In tako smo morali Mliko zaigrati na popolnoma praznem odru! No, pa z dobro voljo in zaradi nezahtevnosti gledalcev smo tudi to uredili tako, da je bilo vsem prav. Po ploskanju smo spoznali, kako smo ljudi raz-

veselili in kako si take zabave še žele.

Ce pa pomislimo, da je v domu Kmetijske zadruge Uršna sela, ki je že na zunaj zelo reprezentativen, poleg trgovine KZ in pošte še dovolj prostora za krasno urejene gostilniške prostore, uboga kultura in prosveta pa se stiskata v isti edini dvorani, ki jo verjetno uporabljajo tudi za seštanke, potem se upravičeno sprašujemo, zakaj tako. Ali ni v Uršnih selih res nikogar, ki bi se pobrigal tudi za ubogi pastorki in jima priboril boljše mesto v domu?

Gostilna ima kar tri lepe in prostorne sobe, kjer je vse zelo okusno, prav po mestno, in kjer je postrežba kakor malokje, čeprav kraj sam ni niti kdove kako turistično privlačna točka. Nisem proti modernemu urejenim gostilniškim prostorom, sem pa proti, da se za kulturni dvig prebivalstva na Uršnih selih tako malo stori. Obsojanja vredno je, da se nihče ne pobriga, da bi se dvorana in oder uredila, kot se spodobi. Če je denar za druge stvari, bi moral biti tudi za to. Mislim, da bi tudi politični in oblastni forumi kaj primaknili, če bi jim v pravi luči prikazali to potrebo.

da letošnjega investicijskega programa za šolstvo ne bomo uspeli uresničiti, če ne bomo počasi se stekajočih sredstev nadoknadili z drugimi viri. Rešitev je v premostitvenem kreditu iz republiškega šolskega sklada. Za takšen kredit se naši predstavniki še potegujejo. Premostitveni kredit bi vrnil v zadnjih mesecih letošnjega leta, ko bi se v naš medobčinski investicijski sklad za šolstvo predvidevala sredstva že stekla. Brez dvonja pa moramo na podobne načine zbrati nekaj sredstev tudi v okraju. Ne bi bilo odveč, če bi naše komunalne banke resno razmisljale o premostitvenih kreditih iz sproščenih 20-odstotnih sredstev od hranilnih vlog. Novomeška komunalna banka je že odobrila 15 milijonov din takšnega kratkoročnega posojila, črnomaljska 2 milijona 400 tisoč dinarjev, ostale tri komunalne banke (brežiška, sevniška in videmsko-krška) pa so ugotovile, da takšnih sredstev nimajo(!). Prav gotovo drži, da bi z malce več razumevanja tudi v teh treh ko-

Stanetu Potokarju v spomin

»Smrti je s koščeno roko potegnila črno zaveso preko odrskih desk...«. S temi besedami je napovedovalec Radia Ljubljane javil, da je v Ljubljani umrl znani gledališki igralec Stane Potokar, v Zagrebu pa dr. Gaveila.

Ob tej novici sem se zamislil tja v leta 1931 in 1932, ko smo s pokojnim Stanetom snovali na odru prosvetnega društva, spomnil sem se vseh lepih, prijetnih in poučnih uric, ki smo jih starejši amaterski igralci preživljali v njegovi družbi ob študiju raznih iger, ko nas je kot mlad režiser, poln delovne sile, naravnost vrtinčil na odru in nas uvajal v takrat najmoder-

nejšo metodiko igranja. Pokojni Stane je bil zelo družaben in tovariški, istočasno pa odličen, zelo zahteven režiser. Za vsako igrjo, ki jo je režiral, je pazljivo izbiral igralce, nato pa jih pilil in pilil, dokler nismo bili popolnoma sposobni za nastope. Pri vajah je bilo kljub njegovi nepopustljivi strogosti — saj je težje prizore ponoviti tudi po desetkrat — zelo prijetno, tako da smo se zelo veliko naučili, kar tistim, ki smo od takrat preostali v Novem mestu, še danes koristijo. Kakor je imel posebno metodo pri režiji, tako tudi pri zamisli scenerije in razsvetljavi ter sminkanju.

Posebno doživetje je bilo zanj, nas in gledalce, ko smo imeli premiero. Nekatere igre smo tudi po večkrat ponavljali, kar takrat v Novem mestu še ni bilo v navadi. Naša igralska skupina se je prav v obdobju, ko je bil v Novem mestu pok. Stane, zelo dvignila, naše izvedbe pa so bile vedno kvalitetnejše. Pod njegovim vodstvom nismo igrali samo kakih lažjih del, kot so komedije Babilon, Kulturna prireditve v Črni mlaki, Putifarka, Sumljiva oseba, Utopljenca itd., marveč tudi Fausta, Slehernika, Praznik cvetočih češenj itd.

Delo Staneta Potokarja je bilo v Novem mestu zelo plodno, za nas pa poučno in vzgojno. Pri njem smo se naučili mnogo, zlasti režiserskih prijemov, ki so nam zelo koristili kasneje, ko je Stane zapustil Novo mesto.

Ko pa smo zvedeli, da se je popolnoma posvetil Slovenskemu narodnemu gledališču in smo brali lahkave kritike o njegovem ustvarjanju, smo budno spremljali njegovo delo in njegovo rast. Še prav posebno pa smo prisluhnili njegovi igri na filmskem platnu.

Novica o njegovi smrti me je trdo zadela in zdelo se mi je, kot da je tudi preko odrskih desk našega prosvetnega doma zdrsnila črna tančica...

Marcel Stefančič

Polde Cigler

Velik obisk pri majhnih ljudeh

V počastitev 150-letnice obstoja osnovne šole v Liskovcu je mladinski aktiv na šoli povabil na obisk nekatere slovenske literarne ustvarjalce. Učenci so želeli, da bi se seznanili s književniki tudi osebno.

V torek, 10. aprila, so se povabili odzvali France Bevk, Mimi Malenšek in Tone Pavček. Sprejem je bil zelo prirčen. Učenci so goste peljali najprej v združni dom, kjer so jim pripravili kratek program. Brali so tudi lastna dela. Tako je nastopila tudi omošolka Majda Avguštin s tremi izvrnimi pesmimi,

sedmošolec Ivan Pungečič s svojo črtico in leskovška ljudska pesnica Ana Salmič z nekaterimi svojimi poskusi, med katerimi je najbolj ugajala Čiganka. Zatam so gostje pripovedovali svoja dela. Dela vseh treh gostov so navdušila mlade poslušalce, posebno Pavčkove pesmi, ki so tako pristrčno govorile prav njim, najmlajšim. Učenci so goste obdarili in jih pridržali na kosilu.

Ob slovesu so bile želje nas vseh, da bi se še srečali in srečevali.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Cetrtek, 19. aprila: Ema Petek, 20. aprila: Neža Sobota, 21. aprila: Simeon Nedelja, 22. aprila: Leonida Ponedeljek, 23. aprila: Vojko Torek, 24. aprila: Jurij Sreda, 25. aprila: Marko

ALLOGLAS

NOVO PRIKOLICO DUNA za motorno kolo ugodno proda Plut, Sentjerne.

DVE TRODELNI kletni zastekleni okni proda Sitar, Gornja vas 64, Novo mesto.

48-BASNO HARMONIKO prodam. Donato, Novo mesto, Zerebova 20.

ZENSKO KOLO, dobro ohranjeno, prodam. - Naslov v upravi lista (415-62).

SIVALNI STROJ in klavirsko harmoniko prodam. - Murn, Novo mesto, Skaličkova 10.

PRIDNO IN POSTENO DEKLE iščemo za pomoč v gospodinjstvu k slovenski tričlanski družini v Makodoniji. Plača po dogovoru. Pisemne ponudbe na naslov: dr. Smiljana Špek-Vončina, Kranj, Koroska 15.

BRIVSKO-FRIZERSKO pomočnice in vajenke sprejemamo takoj ali po dogovoru. Hrana in stanovanje priskrbena. - Plača po dogovoru. Bogomil Juvanc, frizer, Ribnica 59 na Dolenjskem.

NESREČE

NEVARNA IGRA Z EKSPLOZIVOM

9. aprila dopoldne sta se na domačem dvorišču v Otoku pri Gradcu igrala dva brata; prvega je bilo devet, drugega pa osem let. Starejši je s kletkami držal vžgalno kapico in po njej udarjal s kladivom, mlajši pa je opazoval v neposredni bližini. V trenutku je kapica eksplozirala ter starejšega brata oplazila po roki, mlajši pa je dobil poškodb na desnem očesu, po obrazu in na nogi. Otrokom sta nudili prvo pomoč v metliški ambulanti, kamneje pa so ju poslali v novomeško bolnišnico. Na dan nesreče sta bila otroka brez nadzorstva, vžgalno kapico pa sta baje našli v pesku na domačem dvorišču.

DREVO PREPREČILO KATASTROFALN PADEČ

10. aprila sta se na nepreglednem ovinku v Kostanjevici srečala voznika osebnih vozil Matija Lucič iz Zagreba in Jože Kuntarič iz Celja. Lucič je v ovinku vozil nepravilno, pri srečanju pa se je zmedel in zapeljal v ograjo na mostu. Nesreča bi bila lahko še hujša, kajti vozilo bi prav gotovo zgrmelo v Krko, če ga ne bi zadržalo drevo. Telesnih poškodb ni bilo, na vozilu pa je za 150 tisočakov škoda.

S CESTE V DREVO

11. aprila so se po cesti med Gotno vasjo in Zaboju vasjo pehali štirje potniki v osebnem avtomobilu, ki ga je vozil Ivan Ezdrič iz Novoga mesta. Do nesreče je prišlo potem, ko je voznik nenadoma zavozil s ceste, udaril v drevo in v vozilom običali ob vnoziho nasipa. Ezdrič je pri tem dobil težje poškodbe, medtem ko so bili olati trije potniki lažje poškodovani. Neuspela voznika je veljala nad pol milijona dinarjev.

SPORED RADIO LJUBLJANA

Vsak dan: poročila ob 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00 in 24.00. Pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.

PETEK, 20. APRILA: 8.05 Naš zabavni kaledoskop - 8.55 Pionirski tednik - 9.25 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe - 11.35 Trije odlomki iz romantičnih oper - 12.05 Haremske pesmi - 12.15 Kmetijski nasveti: inž. Miran Marušič: Vzgojni sistemi vinske trte za Primorskem - 13.30 Morda je to vaša melodija - 14.35 Poje sopranistka Nada Vidmar - 15.20 Dva baročna koncerta - 17.35 Veliki zabavni orkester tega tedna - 18.45 Iz naših kolektivov - 20.00 Odmevi starega Dunaja - 20.50 Pevske minute - 21.15 Oddaja o morju in pomorskih - 22.15 Za romantično razpoloženje.

SOBOTA, 21. APRILA: 8.05 Postarček v mladinski glasbeni redakciji - 8.55 Radijska šola za mlade stoperje - 9.25 Arje iz starih oper - 11.00 Iz ljudskih izvorov - 11.15 Angličana za mladino - 12.15 Kmetijski nasveti: inž. Rado Linzner: Kako je danes možno koordinirati rastlinsko proizvodnjo - 13.45

KMEČKO DEKLE, starejšo, pošteno in pridno iščemo za majhno posestvo. Začetna plača 8000 din. Vida Rus, Bled, Crtomirova 2.

ZAHVALE

Ob nenadomestljivi izgubi mojega ljubelega moža

ALOJZA ROZINE iz Kandije

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so ga spremili na zadnji poti, mu darovali vence in cvetje in nam izrazili ustno in pisemno sožalje. Posebno zahvalo izrekam dr. Miru Vodniku, ki je pokojniku ljubil trpljenje v njegovi šestletni bolezni kakor tudi osebu splošne bolnišnice v Novem mestu. Prav tako se zahvaljujem Društvu upokojencev in terenu ZB Irca vas za poslovilne besede ter pevčev. Zahlujoča žena Marija Rozina in ostali.

Društvo prijateljev mladine Novo mesto-center se zahvaljuje dr. Marjeti Turk za poklonjenih 1500 din namesto venca na grob pokojnemu profesorju Viadu Lamutu.

PREKLICI

Slavko Vidmar iz Sardinje vasi pri Dvoru preklucijem govorice o Henriku Kocjančiču iz Trebeče vasi ir se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe.

Preklucijem izgubljenozdravstveno izkaznico št. 316190 na

ime: Marija Kirn, Dobravica 14, p. Sentjerne.

Preklucijem izgubljenozdravstveno izkaznico št. 785432. - Ivan Cvitkovič, Tribučje 4c, p. Crnomelj.

Preklucijem izgubljenozdravstveno izkaznico št. 314282. - Frančiška Zoretič, Dol. Vrhpolje 35, p. Sentjerne.

Preklucijem izgubljenozdravstveno izkaznico št. 314735. - Ivan Turk, Gor. Stara vas 10, p. Sentjerne.

Amalija Levičar iz Račjega sela 11 pri Trebnjem preklucijem vse, kar sem žaljivega govorila o Rudolfu Urajnerju iz Hude 24 pri Trebnjem, in se mu zahvaljujem, da je odstopil od zasebne tožbe.

Brežice: 20. in 21. aprila italijanski film »Teror barbarov«, 22. in 23. aprila italijanski film »Roko in njegovi bratje«.

Crnomelj: 20. in 22. aprila francoski film »Resnica«, 24.

in 25. aprila amer. film »Dnevnik Ane Frank«.

Dol. Toplice: 21. in 22. aprila ameriški film »Nočni prehode«.

Kostanjevica: 22. aprila ameriški film »Interpol«, 23. aprila francoski film »Velika iluzija«.

Metlika: 21. in 22. aprila jugoslovanski film »Sicupno stanovanje«, 23. aprila nemški film »Deklica Rosemarie«.

Novo mesto - Dom JLA: od 20. do 23. aprila francoski film »Dvakratni obrat«, od 24. do 26. aprila ameriški film »Dvojboj na soncu«.

Novo mesto - »Krk«: od 20. do 23. aprila nemški film »Franciška«, od 24. do 26. aprila italijanski film »Morašt«.

Mokronog: 21. in 22. aprila francoski film »Zakaj prihajaš tako pozno«, 23. aprila ameriški film »Taksi in prikolicca«.

Semč: 22. apr. ameriški film »Linija za Takson«.

Sevnica: 21. in 22. aprila ameriški film »Plesalka«, 23. aprila madžarski film »Ljubezen na razpotju«.

Trebnje: 21. in 22. aprila italijanski barvni film »Rimske zgodbe«, 23. aprila kitajski film »Mati«.

ime: Marija Kirn, Dobravica 14, p. Sentjerne.

Preklucijem izgubljenozdravstveno izkaznico št. 785432. - Ivan Cvitkovič, Tribučje 4c, p. Crnomelj.

Preklucijem izgubljenozdravstveno izkaznico št. 314282. - Frančiška Zoretič, Dol. Vrhpolje 35, p. Sentjerne.

Preklucijem izgubljenozdravstveno izkaznico št. 314735. - Ivan Turk, Gor. Stara vas 10, p. Sentjerne.

Amalija Levičar iz Račjega sela 11 pri Trebnjem preklucijem vse, kar sem žaljivega govorila o Rudolfu Urajnerju iz Hude 24 pri Trebnjem, in se mu zahvaljujem, da je odstopil od zasebne tožbe.

Brežice: 20. in 21. aprila italijanski film »Teror barbarov«, 22. in 23. aprila italijanski film »Roko in njegovi bratje«.

Crnomelj: 20. in 22. aprila francoski film »Resnica«, 24.

in 25. aprila amer. film »Dnevnik Ane Frank«.

Dol. Toplice: 21. in 22. aprila ameriški film »Nočni prehode«.

Kostanjevica: 22. aprila ameriški film »Interpol«, 23. aprila francoski film »Velika iluzija«.

Metlika: 21. in 22. aprila jugoslovanski film »Sicupno stanovanje«, 23. aprila nemški film »Deklica Rosemarie«.

Novo mesto - Dom JLA: od 20. do 23. aprila francoski film »Dvakratni obrat«, od 24. do 26. aprila ameriški film »Dvojboj na soncu«.

Novo mesto - »Krk«: od 20. do 23. aprila nemški film »Franciška«, od 24. do 26. aprila italijanski film »Morašt«.

Mokronog: 21. in 22. aprila francoski film »Zakaj prihajaš tako pozno«, 23. aprila ameriški film »Taksi in prikolicca«.

Semč: 22. apr. ameriški film »Linija za Takson«.

Sevnica: 21. in 22. aprila ameriški film »Plesalka«, 23. aprila madžarski film »Ljubezen na razpotju«.

Trebnje: 21. in 22. aprila italijanski barvni film »Rimske zgodbe«, 23. aprila kitajski film »Mati«.

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Neža Hraštar iz Stranske vasi - deklco, Leopoldina Nahtigal z Vel. Cirnika - deklco, Ana Berus z Dolnjega vrha - dečka, Marija Pureber iz Meniške vasi - dečka, Martina Krstine iz Gradca - deklco, Milena Vlahovič iz Crnomlja - dečka, Julia Vesel iz Goljske - deklco, Marija Čelič iz Koroske vasi - dečka, Marija Zupan iz Mirne peči - dečka, Slavica Svajger iz Crnomlja - dečka, Albina Goršek iz Gor. Stranske vasi - deklco, Ana Sluga iz Gor. Straže - deklco, Jožefa Tomažin z Gmalje - deklco, Draga Ernar iz Sentruperta - deklco, Pepca Turk z Malega Cerovca - de-

čka, Cvetka Janjš iz Crnomlja - dečka, Kristina Pucelj iz Desee vasi - dečka, Zorka Veselič iz Zastave - deklco, Sterka Colarič iz Krškega - dečka, Terezija Malešič z Rakovca - dečka, Jožeta Hraštar z Jezera - dečka, Fani Rahne iz Birčne vasi - dečka, Marija Zore iz Zabrđja - dečka, Rezka Kovačič iz Kočevja - dečka, Rezka Florjančič iz Češnjice - deklco, Jelena Koren iz Zaloga - deklco, Olga Plut iz Kota - deklco, Marija Zidarič iz Gor. Stare vasi - deklco.

Pretekli teden so se pone-sredili in iskali pomoči v novomeški bolnišnici: Franc Markovič, logar s Podturna, je padel z motorja in si poškodoval glavo in levo koleno. Ivan Kenet, tesar iz Globokega, je padel z lestve v betonski jašek in si poškodoval levo nogo. Anton Godec, kmet iz Gotne vasi, je pred hišo padel in si poškodoval desno nogo. Jožeta Gorenc, kmet iz Dobravice, je konj udaril v vrat in glavo. Drago Balkovec, delavec iz Vinice, je padel po stopnicah in si poškodoval glavo.

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Neža Hraštar iz Stranske vasi - deklco, Leopoldina Nahtigal z Vel. Cirnika - deklco, Ana Berus z Dolnjega vrha - dečka, Marija Pureber iz Meniške vasi - dečka, Martina Krstine iz Gradca - deklco, Milena Vlahovič iz Crnomlja - dečka, Julia Vesel iz Goljske - deklco, Marija Čelič iz Koroske vasi - dečka, Marija Zupan iz Mirne peči - dečka, Slavica Svajger iz Crnomlja - dečka, Albina Goršek iz Gor. Stranske vasi - deklco, Ana Sluga iz Gor. Straže - deklco, Jožefa Tomažin z Gmalje - deklco, Draga Ernar iz Sentruperta - deklco, Pepca Turk z Malega Cerovca - de-

čka, Cvetka Janjš iz Crnomlja - dečka, Kristina Pucelj iz Desee vasi - dečka, Zorka Veselič iz Zastave - deklco, Sterka Colarič iz Krškega - dečka, Terezija Malešič z Rakovca - dečka, Jožeta Hraštar z Jezera - dečka, Fani Rahne iz Birčne vasi - dečka, Marija Zore iz Zabrđja - dečka, Rezka Kovačič iz Kočevja - dečka, Rezka Florjančič iz Češnjice - deklco, Jelena Koren iz Zaloga - deklco, Olga Plut iz Kota - deklco, Marija Zidarič iz Gor. Stare vasi - deklco.

Pretekli teden so se pone-sredili in iskali pomoči v novomeški bolnišnici: Franc Markovič, logar s Podturna, je padel z motorja in si poškodoval glavo in levo koleno. Ivan Kenet, tesar iz Globokega, je padel z lestve v betonski jašek in si poškodoval levo nogo. Anton Godec, kmet iz Gotne vasi, je pred hišo padel in si poškodoval desno nogo. Jožeta Gorenc, kmet iz Dobravice, je konj udaril v vrat in glavo. Drago Balkovec, delavec iz Vinice, je padel po stopnicah in si poškodoval glavo.

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Neža Hraštar iz Stranske vasi - deklco, Leopoldina Nahtigal z Vel. Cirnika - deklco, Ana Berus z Dolnjega vrha - dečka, Marija Pureber iz Meniške vasi - dečka, Martina Krstine iz Gradca - deklco, Milena Vlahovič iz Crnomlja - dečka, Julia Vesel iz Goljske - deklco, Marija Čelič iz Koroske vasi - dečka, Marija Zupan iz Mirne peči - dečka, Slavica Svajger iz Crnomlja - dečka, Albina Goršek iz Gor. Stranske vasi - deklco, Ana Sluga iz Gor. Straže - deklco, Jožefa Tomažin z Gmalje - deklco, Draga Ernar iz Sentruperta - deklco, Pepca Turk z Malega Cerovca - de-

čka, Cvetka Janjš iz Crnomlja - dečka, Kristina Pucelj iz Desee vasi - dečka, Zorka Veselič iz Zastave - deklco, Sterka Colarič iz Krškega - dečka, Terezija Malešič z Rakovca - dečka, Jožeta Hraštar z Jezera - dečka, Fani Rahne iz Birčne vasi - dečka, Marija Zore iz Zabrđja - dečka, Rezka Kovačič iz Kočevja - dečka, Rezka Florjančič iz Češnjice - deklco, Jelena Koren iz Zaloga - deklco, Olga Plut iz Kota - deklco, Marija Zidarič iz Gor. Stare vasi - deklco.

Pretekli teden so se pone-sredili in iskali pomoči v novomeški bolnišnici: Franc Markovič, logar s Podturna, je padel z motorja in si poškodoval glavo in levo koleno. Ivan Kenet, tesar iz Globokega, je padel z lestve v betonski jašek in si poškodoval levo nogo. Anton Godec, kmet iz Gotne vasi, je pred hišo padel in si poškodoval desno nogo. Jožeta Gorenc, kmet iz Dobravice, je konj udaril v vrat in glavo. Drago Balkovec, delavec iz Vinice, je padel po stopnicah in si poškodoval glavo.

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Neža Hraštar iz Stranske vasi - deklco, Leopoldina Nahtigal z Vel. Cirnika - deklco, Ana Berus z Dolnjega vrha - dečka, Marija Pureber iz Meniške vasi - dečka, Martina Krstine iz Gradca - deklco, Milena Vlahovič iz Crnomlja - dečka, Julia Vesel iz Goljske - deklco, Marija Čelič iz Koroske vasi - dečka, Marija Zupan iz Mirne peči - dečka, Slavica Svajger iz Crnomlja - dečka, Albina Goršek iz Gor. Stranske vasi - deklco, Ana Sluga iz Gor. Straže - deklco, Jožefa Tomažin z Gmalje - deklco, Draga Ernar iz Sentruperta - deklco, Pepca Turk z Malega Cerovca - de-

čka, Cvetka Janjš iz Crnomlja - dečka, Kristina Pucelj iz Desee vasi - dečka, Zorka Veselič iz Zastave - deklco, Sterka Colarič iz Krškega - dečka, Terezija Malešič z Rakovca - dečka, Jožeta Hraštar z Jezera - dečka, Fani Rahne iz Birčne vasi - dečka, Marija Zore iz Zabrđja - dečka, Rezka Kovačič iz Kočevja - dečka, Rezka Florjančič iz Češnjice - deklco, Jelena Koren iz Zaloga - deklco, Olga Plut iz Kota - deklco, Marija Zidarič iz Gor. Stare vasi - deklco.

Pretekli teden so se pone-sredili in iskali pomoči v novomeški bolnišnici: Franc Markovič, logar s Podturna, je padel z motorja in si poškodoval glavo in levo koleno. Ivan Kenet, tesar iz Globokega, je padel z lestve v betonski jašek in si poškodoval levo nogo. Anton Godec, kmet iz Gotne vasi, je pred hišo padel in si poškodoval desno nogo. Jožeta Gorenc, kmet iz Dobravice, je konj udaril v vrat in glavo. Drago Balkovec, delavec iz Vinice, je padel po stopnicah in si poškodoval glavo.

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Neža Hraštar iz Stranske vasi - deklco, Leopoldina Nahtigal z Vel. Cirnika - deklco, Ana Berus z Dolnjega vrha - dečka, Marija Pureber iz Meniške vasi - dečka, Martina Krstine iz Gradca - deklco, Milena Vlahovič iz Crnomlja - dečka, Julia Vesel iz Goljske - deklco, Marija Čelič iz Koroske vasi - dečka, Marija Zupan iz Mirne peči - dečka, Slavica Svajger iz Crnomlja - dečka, Albina Goršek iz Gor. Stranske vasi - deklco, Ana Sluga iz Gor. Straže - deklco, Jožefa Tomažin z Gmalje - deklco, Draga Ernar iz Sentruperta - deklco, Pepca Turk z Malega Cerovca - de-

čka, Cvetka Janjš iz Crnomlja - dečka, Kristina Pucelj iz Desee vasi - dečka, Zorka Veselič iz Zastave - deklco, Sterka Colarič iz Krškega - dečka, Terezija Malešič z Rakovca - dečka, Jožeta Hraštar z Jezera - dečka, Fani Rahne iz Birčne vasi - dečka, Marija Zore iz Zabrđja - dečka, Rezka Kovačič iz Kočevja - dečka, Rezka Florjančič iz Češnjice - deklco, Jelena Koren iz Zaloga - deklco, Olga Plut iz Kota - deklco, Marija Zidarič iz Gor. Stare vasi - deklco.

Pretekli teden so se pone-sredili in iskali pomoči v novomeški bolnišnici: Franc Markovič, logar s Podturna, je padel z motorja in si poškodoval glavo in levo koleno. Ivan Kenet, tesar iz Globokega, je padel z lestve v betonski jašek in si poškodoval levo nogo. Anton Godec, kmet iz Gotne vasi, je pred hišo padel in si poškodoval desno nogo. Jožeta Gorenc, kmet iz Dobravice, je konj udaril v vrat in glavo. Drago Balkovec, delavec iz Vinice, je padel po stopnicah in si poškodoval glavo.

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Neža Hraštar iz Stranske vasi - deklco, Leopoldina Nahtigal z Vel. Cirnika - deklco, Ana Berus z Dolnjega vrha - dečka, Marija Pureber iz Meniške vasi - dečka, Martina Krstine iz Gradca - deklco, Milena Vlahovič iz Crnomlja - dečka, Julia Vesel iz Goljske - deklco, Marija Čelič iz Koroske vasi - dečka, Marija Zupan iz Mirne peči - dečka, Slavica Svajger iz Crnomlja - dečka, Albina Goršek iz Gor. Stranske vasi - deklco, Ana Sluga iz Gor. Straže - deklco, Jožefa Tomažin z Gmalje - deklco, Draga Ernar iz Sentruperta - deklco, Pepca Turk z Malega Cerovca - de-

čka, Cvetka Janjš iz Crnomlja - dečka, Kristina Pucelj iz Desee vasi - dečka, Zorka Veselič iz Zastave - deklco, Sterka Colarič iz Krškega - dečka, Terezija Malešič z Rakovca - dečka, Jožeta Hraštar z Jezera - dečka, Fani Rahne iz Birčne vasi - dečka, Marija Zore iz Zabrđja - dečka, Rezka Kovačič iz Kočevja - dečka, Rezka Florjančič iz Češnjice - deklco, Jelena Koren iz Zaloga - deklco, Olga Plut iz Kota - deklco, Marija Zidarič iz Gor. Stare vasi - deklco.

Pretekli teden so se pone-sredili in iskali pomoči v novomeški bolnišnici: Franc Markovič, logar s Podturna, je padel z motorja in si poškodoval glavo in levo koleno. Ivan Kenet, tesar iz Globokega, je padel z lestve v betonski jašek in si poškodoval levo nogo. Anton Godec, kmet iz Gotne vasi, je pred hišo padel in si poškodoval desno nogo. Jožeta Gorenc, kmet iz Dobravice, je konj udaril v vrat in glavo. Drago Balkovec, delavec iz Vinice, je padel po stopnicah in si poškodoval glavo.

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Neža Hraštar iz Stranske vasi - deklco, Leopoldina Nahtigal z Vel. Cirnika - deklco, Ana Berus z Dolnjega vrha - dečka, Marija Pureber iz Meniške vasi - dečka, Martina Krstine iz Gradca - deklco, Milena Vlahovič iz Crnomlja - dečka, Julia Vesel iz Goljske - deklco, Marija Čelič iz Koroske vasi - dečka, Marija Zupan iz Mirne peči - dečka, Slavica Svajger iz Crnomlja - dečka, Albina Goršek iz Gor. Stranske vasi - deklco, Ana Sluga iz Gor. Straže - deklco, Jožefa Tomažin z Gmalje - deklco, Draga Ernar iz Sentruperta - deklco, Pepca Turk z Malega Cerovca - de-

čka, Cvetka Janjš iz Crnomlja - dečka, Kristina Pucelj iz Desee vasi - dečka, Zorka Veselič iz Zastave - deklco, Sterka Colarič iz Krškega - dečka, Terezija Malešič z Rakovca - dečka, Jožeta Hraštar z Jezera - dečka, Fani Rahne iz Birčne vasi - dečka, Marija Zore iz Zabrđja - dečka, Rezka Kovačič iz Kočevja - dečka, Rezka Florjančič iz Češnjice - deklco, Jelena Koren iz Zaloga - deklco, Olga Plut iz Kota - deklco, Marija Zidarič iz Gor. Stare vasi - deklco.

Pretekli teden so se pone-sredili in iskali pomoči v novomeški bolnišnici: Franc Markovič, logar s Podturna, je padel z motorja in si poškodoval glavo in levo koleno. Ivan Kenet, tesar iz Globokega, je padel z lestve v betonski jašek in si poškodoval levo nogo. Anton Godec, kmet iz Gotne vasi, je pred hišo padel in si poškodoval desno nogo. Jožeta Gorenc, kmet iz Dobravice, je konj udaril v vrat in glavo. Drago Balkovec, delavec iz Vinice, je padel po stopnicah in si poškodoval glavo.

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Neža Hraštar iz Stranske vasi - deklco, Leopoldina Nahtigal z Vel. Cirnika - deklco, Ana Berus z Dolnjega vrha - dečka, Marija Pureber iz Meniške vasi - dečka, Martina Krstine iz Gradca - deklco, Milena Vlahovič iz Crnomlja - dečka, Julia Vesel iz Goljske - deklco, Marija Čelič iz Koroske vasi - dečka, Marija Zupan iz Mirne peči - dečka, Slavica Svajger iz Crnomlja - dečka, Albina Goršek iz Gor. Stranske vasi - deklco, Ana Sluga iz Gor. Straže - deklco, Jožefa Tomažin z Gmalje - deklco, Draga Ernar iz Sentruperta - deklco, Pepca Turk z Malega Cerovca - de-

čka, Cvetka Janjš iz Crnomlja - dečka, Kristina Pucelj iz Desee vasi - dečka, Zorka Veselič iz Zastave - deklco, Sterka Colarič iz Krškega - dečka, Terezija Malešič z Rakovca - dečka, Jožeta Hraštar z Jezera - dečka, Fani Rahne iz Birčne vasi - dečka, Marija Zore iz Zabrđja - dečka, Rezka Kovačič iz Kočevja - dečka, Rezka Florjančič iz Češnjice - deklco, Jelena Koren iz Zaloga - deklco, Olga Plut iz Kota - deklco, Marija Zidarič iz Gor. Stare vasi - deklco.

Pretekli teden so se pone-sredili in iskali pomoči v novomeški bolnišnici: Franc Markovič, logar s Podturna, je padel z motorja in si poškodoval glavo in levo koleno. Ivan Kenet, tesar iz Globokega, je padel z lestve v betonski jašek in si poškodoval levo nogo. Anton Godec, kmet iz Gotne vasi, je pred hišo padel in si poškodoval desno nogo. Jožeta Gorenc, kmet iz Dobravice, je konj udaril v vrat in glavo. Drago Balkovec, delavec iz Vinice, je padel po stopnicah in si poškodoval glavo.

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Neža Hraštar iz Stranske vasi - deklco, Leopoldina Nahtigal z Vel. Cirnika - deklco, Ana Berus z Dolnjega vrha - dečka, Marija Pureber iz Meniške vasi - dečka, Martina Krstine iz Gradca - deklco, Milena Vlahovič iz Crnomlja - dečka, Julia Vesel iz Goljske - deklco, Marija Čelič iz Koroske vasi - dečka, Marija Zupan iz Mirne peči - dečka, Slavica Svajger iz Crnomlja - dečka, Albina Goršek iz Gor. Stranske vasi - deklco, Ana Sluga iz Gor. Straže - deklco, Jožefa Tomažin z Gmalje - deklco, Draga Ernar iz Sentruperta - deklco, Pepca Turk z Malega Cerovca - de-

čka, Cvetka Janjš iz Crnomlja - dečka, Kristina Pucelj iz Desee vasi - dečka, Zorka Veselič iz Zastave - deklco, Sterka Colarič iz Krškega - dečka, Terezija Malešič z Rakovca - dečka, Jožeta Hraštar z Jezera - dečka, Fani Rahne iz Birčne vasi - dečka, Marija Zore iz Zabrđja - dečka, Rezka Kovačič iz Kočevja - dečka, Rezka Florjančič iz Češnjice - deklco, Jelena Koren iz Zaloga - deklco, Olga Plut iz Kota - deklco, Marija Zidarič iz Gor. Stare vasi - deklco.

Pretekli teden so se pone-sredili in iskali pomoči v novomeški bolnišnici: Franc Markovič, logar s Podturna, je padel z motorja in si poškodoval glavo in levo koleno. Ivan Kenet, tesar iz Globokega, je padel z lestve v betonski jašek in si poškodoval levo nogo. Anton Godec, kmet iz Gotne vasi, je pred hišo padel in si poškodoval desno nogo. Jožeta Gorenc, kmet iz Dobravice, je konj udaril v vrat in glavo. Drago Balkovec, delavec iz Vinice, je padel po stopnicah in si poškodoval glavo.

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Neža Hraštar iz Stranske vasi - deklco, Leopoldina Nahtigal z Vel. Cirnika - deklco, Ana Berus z Dolnjega vrha - dečka, Marija Pureber iz Meniške vasi - dečka, Martina Krstine iz Gradca - deklco, Milena Vlahovič iz Crnomlja - dečka, Julia Vesel iz Goljske - deklco, Marija Čelič iz Koroske vasi - dečka, Marija Zupan iz Mirne peči - dečka, Slavica Svajger iz Crnomlja - dečka, Albina Goršek iz Gor. Stranske vasi - deklco, Ana Sluga iz Gor. Straže - deklco, Jožefa Tomažin z Gmalje - deklco, Draga Ernar iz Sentruperta - deklco, Pepca Turk z Malega Cerovca - de-

čka, Cvetka Janjš iz Crnomlja - dečka, Kristina Pucelj iz Desee vasi - dečka, Zorka Veselič iz Zastave - deklco, Sterka Colarič iz Krškega - dečka, Terezija Malešič z Rakovca - dečka, Jožeta Hraštar z Jezera - dečka, Fani Rahne iz Birčne vasi - dečka, Marija Zore iz Zabrđja - dečka, Rezka Kovačič iz Kočevja - dečka, Rezka Florjančič iz Češnjice - deklco, Jelena Koren iz Zaloga - deklco, Olga Plut iz Kota - deklco, Marija Zidarič iz Gor. Stare vasi - deklco.

Pretekli teden so se pone-sredili in iskali pomoči v novomeški bolnišnici: Franc Markovič, logar s Podturna, je padel z motorja in si poškodoval glavo in levo koleno. Ivan Kenet, tesar iz Globokega, je padel z lestve v betonski jašek in si poškodoval levo nogo. Anton Godec, kmet iz Gotne vasi, je pred hišo padel in si poškodoval desno n